

DIN ARHIVA TRAIAN GOLEA

Oameni - Locuri Fapte din lumea Exilului

- un om, un cuget, o viață de luptă -

Fotomontaj realizat și adnotat de Nicolae Niță

Ediția a 2-a revizuită și adăugită

Editura "Libertatea", Jacksonville, Florida, 2025

LUI IONEL GOLEA ȘI TUTUROR CELOR CĂZUȚI
ÎN LUPTA DE REZISTENȚĂ ANTICOMUNISTĂ DIN ROMÂNIA

P R E A M B U L

Nicolae NIȚĂ

Aceasta este povestea în imagini a doi frați legionari, Dr. Ion I. Golea și Ing. Traian Golea: primul căzut în lupta de rezistență anticomunistă din țară, secerat de gloanțele unui pluton de execuție în Valea Piersicilor, la Jilava, în Octombrie 1953¹, cel de-al doilea, stins și el după o activitate exemplară în exil de muncă și luptă în slujba aceluiași deziderat, secerat de o boală neiertătoare la 29 Septembrie 2004.

Un mic capitol care pornește din luna Septembrie 1948, odată cu trecerea lor clandestină a frontierei în Iugoslavia având ca țel ajungerea în Apus, punct dela care încep și mărturisirile de mai jos², cărora le facem loc pentru o înțelegere cât mai bună a evenimentelor survenite în parcurs.

Trebuie spus că am intrat în posesia imaginilor de față în anul 2004, cam la câteva luni de la pierderea lui Traian Golea, în prima vizită pe care i-am făcut-o Dnei Nadia (Nădejdea) Golea, la Hallandale, întristat de starea sănătății și singurătății ei. Străbătând Florida dela nord la sud, fusesem până atunci în mai multe rânduri oaspetele familiei Golea, care m'a primit de fiecare dată cu cea mai mare dragoste și unde m'am simțit ca în

Dr. Ion I. Golea, Lindau, Germania, 1951.

¹ - Vezi: *"Procesul legionarilor parașutați - 1953"*. Colecția "Omul Nou", Hallandale, FL, 1993.

² - Traian Golea - *"Amintiri și acțiuni din Exil"*. Editura "Criterion Publishing", Norcross, GA, 2005.

mijlocul familiei mele. Multe din serile și nopțile petrecute în mijlocul lor, le păstrez impregnate cu sfințenie în memorie, momente de trăire și intensitate spirituală neasemuite, pentru care țin să le mulțumesc încă odată, după atâția ani dela săvârșirea lor din viață și drumul luat spre înălțimile celeste, în lumea dreptilor și Împărăția Celui de Sus.

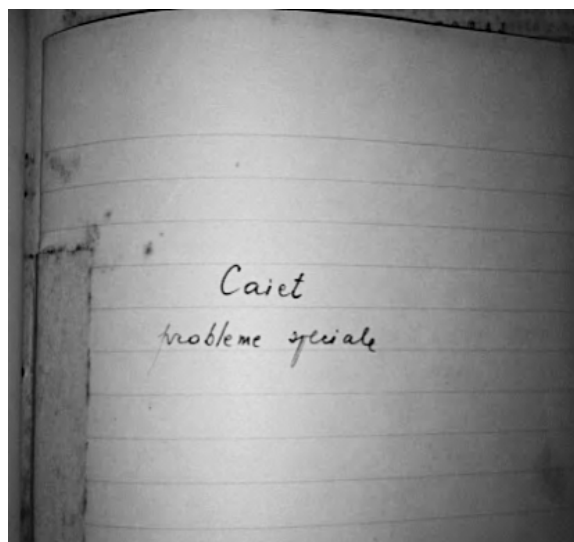
Am ajuns în Hallandale într-o după amiază de Vineri și am parcat în spatele clădirii, cu puțină întârziere față de ora stabilită, datorată în cea mai mare parte traficului intens al sfârșitului de săptămână, când lumea vine sau pleacă spre alte locuri spre a petrece câteva zile de relaxare departe de casă și de îngrijorările vieții obișnuite. Cu un buchet de flori, am urcat la etajul condominiului, iar Dna Golea mă aștepta îngrijorată în fața ușii deschise de aproape un sfert de oră (cum mi-a spus mai apoi), încercând să-mi zărească sosirea în *parkingul* cel mare din fața blocului. La apropierea mea, recunoscându-mă, lacrimi grele au început să-i prelingă fața; și-a luat ochelarii jos, ne-am cuprins în brațe lăcrimând amândoi și am rostit *"Dumnezeu să-l ierte!"* și *"Fie-i țărâna ușoară!"*...

Am rămas câteva zile și am făcut cumpărăturile "grele", dânsa fiind de-acum nevoită să parcurgă drumul pe jos până la magazin, undeva la o încrucișare destul de depărtată de locuință. Cu toate insistențele, a refuzat ca eu să acopăr cheltuielile și chiar m'a admonestat... *"E pentru sufletul lui Traian!..."*, mi-a spus ea.

Îl vizitasem ultima oară în primăvara anului 2003, în jurul sfintelor zile ale Sărbătorilor Paștelui. Era preocupat și puțin dezamăgit de situația din țară, tulburările din sânul Legiunii, problemele de viitor pe care le întrezărea a lua amploare, dar pe care *"le vom trece cu bine ca și până acum"*, noi fiind mereu *"pe linie dreaptă"*...

Cu toate inconveniențele bolii de care Traian Golea suferea, nu am simțit niciodată că boala se accentua, era în permanență cu un pas deasupra ei și plin de optimism. Un spirit cutezant, așa cum s'a manifestat întreaga viață, încrezător în viitor.

Începuse de mai mulți ani lichidarea bibliotecii personale, a stocurilor de cărți tipărite rămase, iar acum se îngrijea de selecția ultimelor *"boxuri"* pe care hotărâse să le lase în păstrarea colaboratorilor apropiați, în spirit de apreciere și totodată de mulțumire. Printre aceștia m'am numărat și eu, cu două *"boxuri"* ce purtau numele *"Niță"*, pe care le-am descoperit cu mare surpriză în chiar seara sosirii mele, și pe care Dna Golea se îngrijise să le închidă bine de jur împrejur cu un fel de *scotch tape* industrial durabil. *"- Le desfaceți acasă! - mi-a spus ea. Au mai rămas și alte cărți pe care vreau să vi le dau, pentru că nu le pot lăsa să se piardă!... Păcat de munca lui Traian!"*

Caietul cu "probleme speciale" aparținând lui Ionel Golea

Am strâns câteva și din acestea a doua zi, iar Duminică, spre prânz, mi-am luat drumul înapoi către casă.

Ajuns, alături de cărțile din cutii, nu mică mi-a fost surpriza să descoper și un mic dosar de culoare maronie, strâns pe deasupra cu un șiret mai lung din pânză. În el, un alt dosar, vernil, cu o etichetă lipită în partea de sus și cu titlul "**Speciale**". Scrise pe verticală, în stânga, două spații delimitate necompletate: *angefangen* = început și *beendigt* = terminat, iar la finele lor primele două numere ale anului 19... Iată și titlul primului capitol: "**MISIUNEA – Organizarea și executarea ei**".

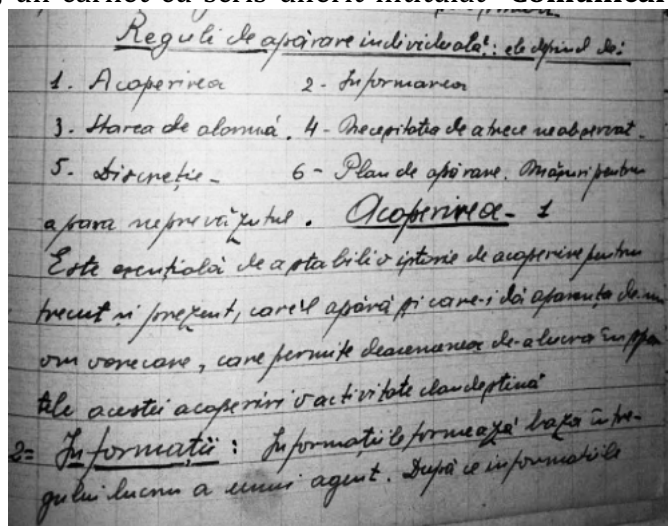
Însumând zeci de pagini, unele sunt dactilografiate, altele, separate, scrise de mână sub înscrisul "**Caiet probleme speciale**" despre "utilizarea hărților", "identificarea reprezentării cu terenul", "determinarea punctului de stație", planșe desenate în creion alături de mici notații, ș.a. Este dosarul de instruire care i-a aparținut lui Ion I. Golea în școlile speciale de antrenament, înainte de parașutarea în țară...

Din notele luate, cu amănunte lămuritoare, se desprind măsurile de precauție ce trebuie respectate cu *legăturile* din rezistență, organizarea acestora în deplină conspirativitate, descripții care privesc modul de întrebuintare a "cutiei vii cu scrisori", "cutia moartă", "reguli de urmat" în caz de "urgență și pericol", "recrutări", "contramăsuri generale", "explozibile intermediare", folosirea "cernelurilor simpatice" (compoziția alcătuirii lor), transmisiuni și comunicații, etc.

Separat, cu mențiunea "*Filtrat*", un carnet cu scris diferit intitulat "**Comunicări colective**" primite din țară în primăvara anului 1952 și "*rezoluțiile*" diverse subliniate în spațiile special desemnate, ore și frecvențe alternative indicate cu săgeți colorate pentru două din zilele săptămânii, Luni și Joi. Într'un plic, tot separat, la finele dosarului, mai multe fotografii vechi: majoritatea, fără nici o explicație, chipuri de oameni și locuri, ș.a.m.d.

Sunt imaginile din albumul de față pe care ne-am permis să le reconstituim parcursul și să le împărtășim celor interesați, ca parte a unui alt capitol din lupta anticomunistă în care Exilul s'a angajat de-a lungul anilor prin Mișcarea Legionară, capitol pe care nu avem dreptul a-l ignora.

Dar, să trecem la o parte comentariile noastre și să-l lăsăm pe Traian Golea însuși – cum am amintit la începutul acestor rânduri – să ne mărturisească împrejurările ajungerii lui în Salzburg, dată de la care încep și fotografiile cuprinse în aceste pagini:

Facsimil din caietul de notițe al lui Ionel Golea, scrise în timpul instruirii...

“...La Lugoj locuia o mătușă a soției, învățătoare, căsătorită cu Lupșa, al cărui frate, Sevalus, locuia în Comloșul Mic, localitate chiar pe frontieră. Sevalus a acceptat să ne dea o mână de ajutor, servind ca punct de popas între sosirea cu trenul și momentul prielnic al trecerii frontierei, cât și să ne dea informații asupra așezării frontierei, unde se găsea pichetul și programul de patrulare a grănicerilor...”

Înarmați cu delegația de la Bucșan Ion, care ne servea și de paratrăznet, am luat trenul de la Jimbolia până la Comloșul Mic, unde am ajuns la 6 după masă. Știind care este casa lui Sevalus Lupșa și ocolind comuna, am intrat prin grădină în curte.

Hotarul Comloșului Mic dădea drept în frontieră, orientarea fiind foarte ușoară. Toate rândurile de porumb, de cartofi și de sfeclă mergeau înspre Apus, spre frontieră. Descălțați, cu mâinile și fața mânjite cu țărână pentru a nu lăsa nicio o pată mai luminoasă, am așteptat până la 2 după miezul nopții, când cerul se înnorase bine și a început o ploaie mărunță care anihila orice foșnet de frunze.

Cu câte o legăturică cu rufe de schimb în spinare și cu pistoalele în mână, am mers spre frontieră, care atunci încă nu era marcată cu sârme. Mergând spre Vest, nici n'am știut când am trecut frontiera. Păstrând cât se putea de bine aceeași direcție, adică mereu spre Apus, ne-am apropiat de o localitate, Kikinda, unde vroiam să luăm trenul spre Belgrad.

Am devenit siguri că suntem în Yugoslavia abia când am văzut o firmă scrisă cu litere cirilice. La un râuleț ne-am spălat și pus în rând cât de cât și ne-am apropiat de gară. O patrulă de milițieni a încercat să ne legitimizeze, dar neavând acte și neștiind nici o vorbă sârbească, ne-a arestat și ne-a dus la poliție. Acolo, pe perete în spatele biroului, străjuia un tablou mare al lui Marx, deci tot comuniști.

De la Poliția din Kikinda, după un interogatoriu și după ce ne-au luat absolut toate actele personale, ne-au dus în lagăr la Kova Gica, unde erau deja vreo 200 de români și vreo 100 de unguri.

De acolo ne-au scos grupuri-grupuri și ne-au trimis la lucru în diverse părți ale Yugoslaviei. Eu cu fratele și cu cumnatul am căzut în lotul de Pristina, Kosmeț, aproape de Albania. În lotul nostru a fost și inginerul Tului Bașiu, fost șef al Județului Timiș în 1940.

La Pristina eu am fost repartizat la primărie pentru îngrijirea livezilor de pomi fructiferi a orașului. Ionel a fos repartizat, ca medicinist, la spitalul județean, al cărui șef era un medic român din Timoc, care însă nu era repartizat la lucru într-o regiune românească pentru ca comunitățile românești să nu-și aibă intelectualii lor, deci conducătorii lor. Numele doctorului îmi scapă. El ne spunea că, pe cât era de puternic curentul legionar în România, pe atât de puternic era curentul comunist în Yugoslavia.

De Paști în 1949 am încercat, un grup mai mare dintre cei care ne găseam în Pristina, să fugim în Austria. Pentru a evita ca miliția să ne recunoască în gara Pristina, am plecat pe jos la Kosovo Polje, pe Câmpia Mierlei, la vreo 15 km de Pristina, unde era un nod de cale ferată pe linia Atena-Skoplie-Belgrad.

Din cauză că șoseaua era patrulată de miliție, a trebuit să mergem pe câmp și am pierdut mult timp, încât am pierdut trenul care ne-a plecat de sub nas. Cum nu era decât un singur tren pe zi, pentru Belgrad, am plecat înapoi spre Pristina. Ajunși acasă însă, am fost arestați de miliție, care a fost sesizată de plecarea noastră din reședință în toiul nopții.

Pe mine, pe fratele meu și încă trei inși, ne-au băgat la pușcărie, considerându-ne capi de rebeliune. De atunci m'am despărțit de Bașiu și ne-am reîntâlnit la Salzburg, Austria, la sfârșitul lui August 1949 unde el ajunsese cu câteva luni înaintea mea.

Ionel, împreună cu Dr. Ionescu și cu un student, al cărui nume nu-l mai rețin, au fost dați peste frontieră în Bulgaria. Ceilalți doi au luat-o înainte înspre interiorul Bulgariei și de urma lor nu am mai aflat nimic. Ionel, având noroc că nu a fost semnalat și arestat de grăniceri, a așteptat noaptea și s'a reîntors în Yugoslavia.

Aici l-au arestat din nou și l-au băgat în închisoare la Niș. Pe mine m'au dus înapoi în lagărul de la Zreneanin, unde se mutase lagărul de la Kovacica, devenit prea mic.

În Yugoslavia se știa de existența unui Comitet al Românilor de la Salzburg, care era foarte activ în slujba refugiaților. Era format din oameni foști în Armata Națională și în Guvernul de la Viena și care după terminarea războiului au rămas în spațiul austro-german.

Conducerea pe atunci a acestui Comitet o avea Inginerul Caraivan și cu Spiridon Neață. După arestare, când a fost dus cu trenul spre Niș, Ionel a reușit să dea un bilețel unei fete de alături, bilețel adresat acestui Comitet de la Salzburg, cu rugămintea să-l expedieze Comitetului la Salzburg. Cum Comitetul era cunoscut și cum poșta austriacă era foarte conștiincioasă, scrisoarea a ajuns la destinație cu simpla mențiune: Comitetul Român Salzburg.

Din Zreneanin eu am fost dus cu un lot la lucru la Maribor, în Slovenia, la 18 km de frontiera austriacă. De aici, în August 1949, împreună cu studentul Victor Hărdălău, care se informase în prealabil de așezarea frontierei, am reușit să trecem fără mari dificultăți în Austria, de unde Hărdălău în curând a ajuns la Paris.

În Austria ne-am prezentat la postul de jandarmi din Radkersburg, unde șeful de post ne-a invitat mai întâi la el acasă la masă. Era dimineată. Ne-a dat niște franzele cu cafea, cu lapte și șuncă. Acele franzeluțe n'am să le uit toată viața, atât de bune erau.

După mâncare ne-a dus la închisoare, unde trebuia să stăm închiși 9 zile pentru trecere ilegală de frontieră. La închisoare însă ne-am bucurat de un regim de favoare. Ușile erau deschise și noi ne puteam plimba prin curte cât vroiam. Asta, probabil, ca o consecință că ne-am predat singuri poliției.

De la Radkersburg, după 9 zile am fost duși în lagărul de la Strass, în Kurnten, unde cei mai mulți refugiați erau unguri; 300 de unguri și doar 14 români. De aici, după trei zile am fost ridicat de Mișu Giurea cu o motocicletă, și ne-am dus la Salzburg, la Comitet.

La Salzburg mai era și un centru legionar, unde Mișcarea avea un sediu - o încăpere închiriată - și unde trăgeau șefii legionari, Traian Borobaru și Mircea Dimitriu, când veneau în această regiune.

TRAIAN GOLEA

Traian Borobaru era din Banat și a funcționat și mai funcționa încă, ca prim-ajutor al lui Horia Sima. Mircea Dimitriu, actualul Secretar al Mișcării din Exil, cu toate că era din Putna, făcuse Politehnica la Timișoara. Horia Sima a fost șeful Regiunii Banat, deci erau cam toți bănățeni și se cunoșteau de mai mult timp.

La o lună și jumătate după sosirea mea la Salzburg, mi s'a propus să mă mut în acel sediu pentru a asigura permanența, cei doi șefi fiind majoritatea timpului pe drumuri prin întreaga Europă de Vest. La acest sediu al Mișcării venea și Horia Sima când avea drumuri prin regiune, și așa m'a cunoscut și l-am cunoscut.

Când eu am sosit la Salzburg, câteva zile am fost găzduiți într'un lagăr în apropierea gării. Întreg orașul era bombardat, dar cu atât mai mult cartierul gării. Canalizarea nu mai funcționa, ușile și ferestrele în mare parte erau sparte și, mai ales din cauza ploilor frecvente, era o murdărie greu de suportat. Acolo, într'o clădire, erau găzduiți toți refugiații din Răsăritul Europei care ajungeau în acest oraș.

Comitetul Românilor și cu conducerea Mișcării lucrau mână în mână. Au închiriat un teren viran în apropierea gării centrale, pe Elisabeth Strasse 38. Au cumpărat o baracă militară germană pe care au așezat-o pe acel teren, care era mai ridicat față de șosea. În acest teren erau construite și bunkăre pentru apărare antiaeriană cu intrarea din stradă. Baraca a fost instalată deasupra capătului celui alt al bunkărului, unde s'a făcut o ieșire din bunkăr în baracă. Baraca a fost amenajată drept Cămin pentru refugiați, iar bunkărul a fost amenajat drept sufragerie și bucătărie.

Când am ajuns eu, se lucra la izolarea bunkărului cu gudrom pe dinafară. Asta însemna că întreg bunkerul trebuia să fie descoperit de pământ, lăsat să se usuce și apoi dat cu gudron și acoperit din nou. Am lucrat și eu în primele zile la această treabă destul de grea.

Bașiu era Șeful Căminului. Conducerea a intrat în tratative cu Misiunea Catolică Română pe Austria, care a acceptat să furnizeze alimentele pentru cantină, Căminul primind denumirea de "Căminul Misiunii Catolice Române din Austria". Printre grupul de români refugiați la Salzburg se afla și dl Florescu, bucătar de meserie și care gătea foarte bine.

Cum terenul era viran, s'a instalat o plasă pentru wolleybal, unde refugiații se puteau distra în timpul liber.

La început șeful Misiunii a fost Mons. Octavian Bârlea. La scurtă vreme i-a urmat Părintele Florian Müller, neamț din Cobadin, Constanța. Părintele Müller era un anticomunist militant, trecut și prin pușcărie, unde i-a cunoscut bine pe legionari și în general îi iubea pe români. Mai târziu a avut și greutăți pentru că era prea apropiat de legionari.

Cu Păr. Müller și cu Bașiu la conducerea Căminului s'a creat o atmosferă de solidaritate națională. Eram de altfel singura națiune care-și avea Căminul propriu, adică eram scutiți de a trăi în mizeria din lagărul de lângă gară. În acelaș timp Comitetul Românilor câștigase încrederea autorităților austriece, încât un refugiat proaspăt sosit era preluat mai întâi de Comitet și împreună mergeau la poliție pentru primirea sejurului și a actelor de identitate. Cuvântul Comitetului era hotărîtor în decizia Poliției, care era bucuroasă să aibă mai puțină bătaie de cap și mai puține probleme cu refugiații români.

Cum nu aveam gaz la bucătăria Căminului, s'au cumpărat copaci într'o pădure și mergeam acolo să tăiem lemne. Menționez toate astea pentru că așa s'a creat o

atmosferă de prietenie și de încredere între noi românii din Salzburg, care a dăinuit ani de-a rândul.

Ajuns la Salzburg și știind că Ionel este în închisoare la Niș, am făcut nenumărate cereri, memorii și proteste la Ministerul de Interne și de Externe la Belgrad, la Crucea Roșie de la Geneva, la toate ambasadele și consulatele yugoslave din Europa, pentru a atrage atenția autorităților yugoslave că nu pot dispune de Ionel după bunul lor plac, după metodele comuniste, fără ca cineva să știe și să protesteze.

Cât succes am avut cu aceste demersuri, este greu de spus. Cert este însă că în primăvara anului 1950 Ionel a fost dat de grănicerii yugoslavi peste frontieră la Trieste, de unde m'a anunțat.

“ANUL SFÂNT”

Anul 1950 a fost pentru Biserica Catolică un An Sfânt, care se repeta la fiecare sfert de secol. Misiunea Catolică Română din spațiul german, de sub conducerea Păr. Florian Müller, cu această ocazie a organizat o excursie a Românilor la Vatican în cursul lunii Iulie cu un autobuz.

I-am comunicat lui Ionel data când ajungem la Florența în Piața Catedralei cu un "autobuz de Salzburg" și unde, însfârșit, ne-am reîntâlnit...

Din Florența am continuat drumul spre Roma, unde am vizitat orașul și Vaticanul și am participat la slujbe festive cu ocazia Anului Sfânt. După o săptămână ne-am luat drumul înapoi spre Salzburg, dar Ionel nu avea pașaport și deci nici viză, încât trebuia să treacă frontiera la negru.

În drum spre casă, la Conegliano, în Câmpia Lombardiei, Păr. Müller

avea un prieten, și la el am făcut un scurt popas. Prietenul Păr. Müller cunoștea bine frontiera și a venit cu noi până aproape de frontieră. Aici i-a arătat și explicat lui Ionel pe unde și cum să treacă prin pădure dincolo în Austria, în timp ce nouă ni se va face controlul actelor. La câteva sute de metri în interiorul Austriei, pe o vreme frumoasă, tolănit pe iarbă, l-am găsit pe Ionel, așteptându-ne. De-acum era și el în lumea liberă...”

IRO
ITALIAN MISSION

Trieste Intake Center

14th April of 1950

SERIAL NUMBER 3252

REGISTRATION CERTIFICATE (*)

This is to certify that the refugee whose photograph is attached, registered today Febr. 19 1950 at Trieste Intake Center, and declared himself to be (NAME) GOLEA, Jean born in Banja Roumania on the (DATE) 5.12.22 of Romanian Nationality, Presently domiciled at Trieste DP Centre *Opicina

Signature of the refugee

Name of IRO official in charge

(*) THIS CERTIFICATE DOES NOT DETERMINE THE ELIGIBILITY STATUS.

Înregistrat ca refugiat în Campul Trieste din Italia

S O Ţ I I

TRAIAN ŞI NĂDEJDEA GOLEA

Stânga: Traian Golea, student la Facultatea de Agronomie din Chişinău; în dreapta, credincioasa lui soţie, D-na Nadia Golea (născută Bucşan), pe care a cunoscut-o în timpul studiilor, în vremea când aceasta era funcţionară la Directoratul Economiei Naţionale din Chişinău, 1942. Rămasă în ţară, va avea soarta multor altor soţii de legionari: în August 1953 va fi arestată, maltrată în timpul anchetelor şi apoi condamnată la 6 ani închisoare în *procesul paraşutiştilor legionari*, îndurând multe suplicii în iadul concentraţionar comunist din închisorile Uranus, Jilava, Văcăreşti, Miercurea Ciuc şi Mislea, iar după eliberare va fi deportată în Bărăgan, la Rubla, unde i se va stabili domiciliu obligatoriu pentru 2 ani. Abia după două decenii de despărţire fortuită, în anul 1968, soţii Golea se vor putea reuni.

Va fi alături în toate iniţiativele şi acţiunile anticomuniste desfăşurate în exil, şi va

sprijini munca editorială a soțului ei cu un devotament exemplar. Atât în Europa, la München, cât și în Statele Unite după strămutarea survenită la începutul anilor '70, în Miami Beach și apoi în Hallandale, Florida, continuând prestigioasa Colecție *"Omul Nou"* și *"Romanian Historical Studies"* (Studii Istorice Românești), în munca fără preget în care Traian Golea era angajat, D-na Nadia Golea i-a fost stâlp de reazăm și ajutor, de consecvență netăgăduită, de care, din modestia ce a caracterizat-o, nu a făcut caz niciodată.

În centru: D-na Nadia Golea

La câțiva ani după moartea soțului ei, D-na Nadia Golea se va reîntoarce permanent în România, la Brașov, unde se stabilește alături de sora ei, Mara Banciu. Bolnavă în ultima perioadă a vieții, va fi îngrijită cu multă abnegație și sacrificiu de aceasta, iar la 19 Ianuarie 2016, își va da obștescul sfârșit plecând în lumea dreptilor, la întâlnirea cu Traian, cel ce i-a fost soț vrednic și prieten de viață, cu care a străbătut împreună pe atâtea cărări și greu, și bucuriile.

"A murit – cum citim într'un anunț redactat la data săvârșirii ei de doi prieteni apropiați – fără ca statul român să-i redea cetățenia română, la care nu a renunțat niciodată, aceasta fiindu-i ridicată samavolnic de regimul comunist".

În dreapta, D-na Nădejdea Golea, deportată în Bărăgan...

1 9 5 0 :
“ANUL SFÂNT”

Ultimele momente de repaos înaintea plecării spre Roma, cu un autobuz de transport din Salzburg (Salbus-Sonderfahrt)...
În mijloc: Traian Golea.

Traian Puiu: "- Gata, haideți, lăsați fotografiile..."

Autobuzul părăsește Salzburgul, în drum spre Italia...

Un popas pe malul lacului Bodensee (Constanța), străjuit de Munții Alpi. Un loc ideal pentru o fotografie în grup!

Un alt aspect al lacului Bodensee.

Pr. Müller, prilej de meditație și liniște, admirând priveliștea ce se înfățișează ochilor.

Trecând frontiera în Italia, după câteva etape, autobuzul se oprește în Piața Catedralei din Florența unde are loc reîntâlnirea fraților Ion și Traian Golea.

ROMA, OSTIA, VENETIA...

În Roma, forumul Basilica Ulpia, la Columna lui Traian. În rândul din spate, Ionel Golea (stânga) și Traian Golea. Parțial vizibil, Domul "Santissimo Nome di Maria".

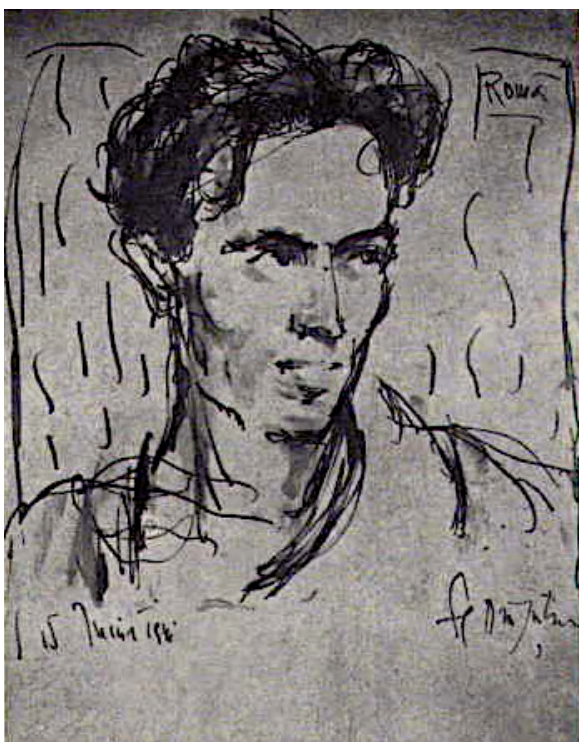

În fața statuii de bronz a Împăratului Traian din Roma.

Roma, cimitirul Verano: la mormântul poetului Ion A. Bucur, *“mort în credință legionară”* la Roma în toamna anului 1941.

“Te-am descoperit că ești poet și că te-ai stins încet, într’o clinică din Roma – scria nu de mult în însemnările ei autoarea italiană Erika Pauli Bizzarri. Dar asta s’a întâmplat cu ani în urmă, în 1941... Portretul tău, surprins la repezeală în linii de tuș negru, îmi vorbește despre trecut – și cu siguranță m’aș fi îndrăgostit de tine – provocându-mi în tăcere amintiri. În colțul din dreapta, jos, pot citi numele artistului Drăguțescu, român ca și tine. Desigur, te-a iubit pentru că ți-a fost alături în timp ce mureai, desenându-ți portretul pe când te pregăteai să treci pragul final al vieții. Mi-a luat ceva timp să te descopăr... Căutându-ți numele, constat că a existat și un documentar, La mort du jeune poète³ - Moartea unui tânăr poet - din 1974 (N.N. – în fapt 1973), dar timpul și spațiul cibernetic l-au ascuns, înghițit parcă pentru totdeauna. Așadar, ceea ce-mi rămâne este portretul tău bântuitor privind în necunoscut spre viitor, mai tentant poate, chiar dacă aș fi putut să-ți mângâi obrazul cu adevărat, sau să-ți aranjez ușor şuvița de păr rebel spre spate. Și acum, în anul 2021, spiritul tău mă învăluie, îmi ține companie și mă înconjoară...”

Distanța dintre cele două portrete este de aproximativ 20 de ani. În stânga, ciorna originală corespunde datei de 15 Iunie 1941. În partea dreaptă, artistul reproduce în anul 1959 desenul din prima fază la care adaugă semnătura și data originală a compoziției împreună cu anul retușării (1959), același care se găsește în posesia autoarei și de care amintește în rândurile de mai sus.

³ - Documentarul color a fost realizat în Franța în anul 1973, după un scenariu de Dominique Delouche, fiind prezentat la Festivalul Internațional de Film din Cork, Irlanda, în anul 1974, și unde a obținut *Premiul pentru cel mai bun scurtmetraj*.

Moment de reculegere la cimitirul Verano din Roma, probabil la mormântul medicului chirurg Emil Bulbuc, legionar, asasinat la 19 Iulie 1947.

EMIL BULBUC

Născut la 22 Decembrie 1909; studii superioare la Facultatea de Medicină din Cluj (1936?) și la Roma, în Italia.

Fruntaș al studențimii legionare și unul dintre cei mai remarcabili și străluciți oratori ai Mișcării Legionare.

Secretar general al Subsecretariatului de Stat din cadrul Ministerului Presei și Propagandei condus de Alexandru Constant pe timpul guvernării legionare. Colaborator apropiat al ministrului Italiei acreditat la București, Pellegrino Ghigi.

După 23 August 1944, împreună cu un grup de legionari compus din Ilie Vlad Sturdza, Andrei Costin și Octavian Marcu, trece linia frontului și se refugiază în Germania, unde colaborează cu Horia Sima pe linia relațiilor diplomatice cu Republica de la Salo, Italia, ca reprezentant al Guvernului Național Român de la Viena constituit la 10 Decembrie 1944.

Odată cu terminarea războiului, în 1945, se stabilește la Roma.

Este ucis de un bandit la 19 Iulie 1947 în apropierea localității Costigliole de Saluzzo, Italia, în timp ce îl conducea pe Horia Sima (aflat încă în clandestinitate) și pe ajutorul acestuia, Paul Popescu, spre frontiera cu Franța peste Munții Alpi. În mormântat la Costigliole de Saluzzo, rămășițele pământești ale acestuia vor fi apoi aduse de camarazii săi la Roma și reînhumate în cimitirul Verano, unde își găsește și astăzi odihna de veci. Pentru mai multe amănunte referitoare la cazul de mai sus, vezi relatările lui Horia Sima din volumul memorialistic intitulat *„Guvernul Național Român de la Viena”* apărut la Editura Mișcării Legionare din Madrid, 1993.

Roma, cimitirul Verano: monumentul de la căpătâiul medicului chirurg Emil Bulbuc așa cum arată astăzi, ridicat de camarazii Garnizoanei Legionare din Roma.

Foto: *Amyers* - preluată din spațiul virtual...

În drum spre Cetatea Vaticanului sau "Cetatea Eternă"...

Procesiunea în drum spre Biserică

Pelerini, în drum spre Cetatea Vaticanului...

Piața Colosseumului, Vatican. În centru, Puiu Traian (din 1954 Secretar General al Mișcării Legionare din exil), răpit din Viena la 28 Ianuarie 1958 de agenți ai Securității comuniste, drogat și transportat clandestin în țară cu ajutorul unei mașini - special construită - a Ambasadei Române din Viena. Această relatare aparține lui Ion Pacepa și este dezvăluită în volumul său de memorii publicate.

Vatican, Colosseum (Piața Sf. Petru). Pe estrada din fața Basilicii...

Grupul întreg al celor 52 de români (împreună și cu cei sosiți din Franța), alături de Mons. Octavian Bârlea, după ce au fost primiți în audiență de Cardinalul Tisserant...

Vizitând Cetatea Vaticanului, alături de prelații români: Octavian Bârlea, Aloisie Tăutu... În centrul imaginii, sus, Pr. Vasile Zăpârțan. În dreapta lui, Ion Golea.

Vizitând Vaticanul...

La Castelul Sant' Angelo în Roma

La Castelul Sant' Angelo în Roma

Cu o zi înainte de reîntoarcerii în Austria, puțină destindere la plaja de la Lido di Ostia, 28 de km. sud-vest de Roma, pe malul Mării Mediterane.

Lido di Ostia, la Marea Mediterană.

Plaja de la Lido di Ostia, pe malul Mării Mediterane.

Plaja de la Lido di Ostia, în valurile Mării Mediterane; în dreapta, Traian Golea.

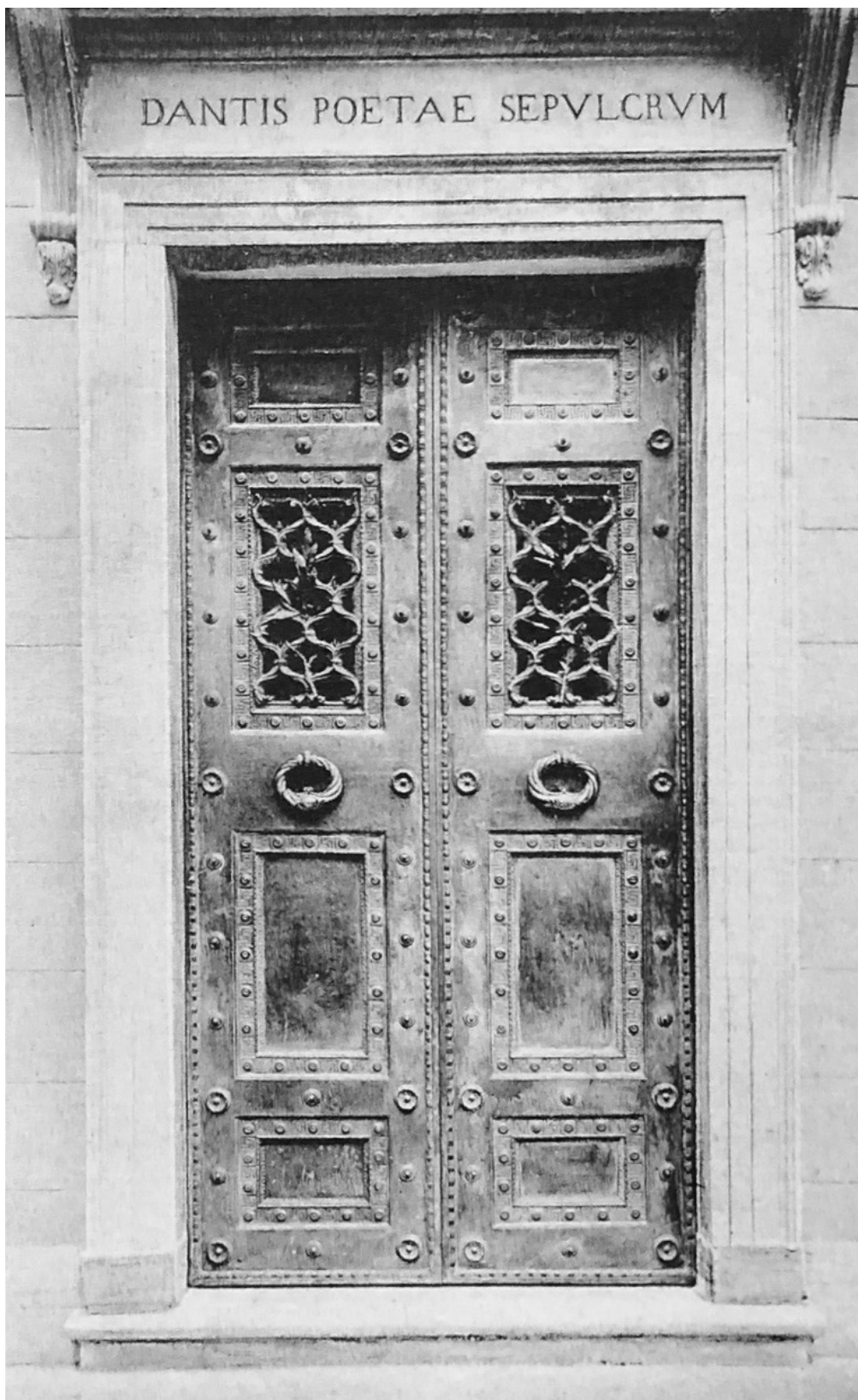
Plaja de la Lido di Ostia, pe malul Mării Mediterane

În fața Colegiului *Pio Romeno* unde au fost găzduiți: înaintea plecării din Roma, Pr. Florian Müller și grupul pelerinilor pozează alături de prelații români care i-au însoțit în capitala Italiei de-a lungul celor șapte zile petrecute aici și au participat la slujbele festive care au avut loc. Al treilea din dreapta (rândul din spate), Ion Golea...

Un ultim clișeu înaintea îmbarcării din Roma...

În drum, un scurt popas în orașul Ravenna, la mormântul lui Dante Alighieri, autorul *Divinei Comedii*. În imagine, ușa de bronz de la intrarea în mausoleul poetului...

Continuând călătoria spre Salzburg, grupul legionarilor se oprește și în Veneția.

Veneția: în stânga, rândul de sus, Sandu Marin alături de Traian Golea... Al treilea în dreapta, același rând, Ionel Golea.

Veneția...

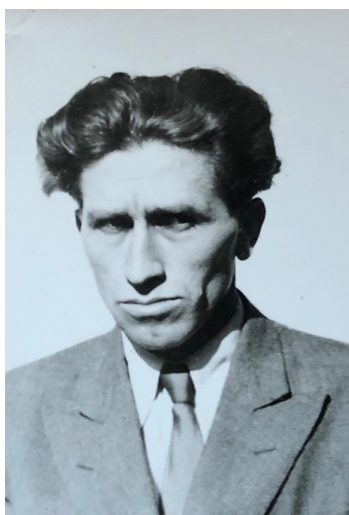

Fără pașaport sau viză, cu ajutorul Pr. Müller și legăturilor sale din Conegliano în Câmpia Lombardiei, Ionel Golea este ajutat să treacă clandestin frontiera în Austria.

În imaginea de față este surprins momentul în care Ion Golea se re-alătură legionarilor după trecerea graniței din Italia.

Un ultim popas la reîntoarcere spre Salzburg și o imagine emblematică a Lacului Constanța sau Bodensee (la granița a trei țări: Elveția, Germania și Austria) care înfățișează intrarea în portul orașului Lindau, de pe insula care poartă același nume, a doua ca mărime din cele zece insule ale lacului: în stânga se poate observa statuia maiestuoasă a *"Leului Bavarez"* în greutate de 50 de tone, construit în anul 1856; în dreapta, *"Farul Nou"* (Neues Leuchtturm).

Salzburg: Traian Golea în diverse ipostaze; în dreapta, fotografii necesare întocmirii actelor de identitate.

Căminul pentru refugiați din Salzburg, Austria (Elisabeth Strasse 38) condus de Tului Bașiu, ridicat din inițiativa Mișcării Legionare și Comitetul Românilor. Un prim efort l-a constituit achiziționarea unei barăci militare germane, pe care au instalat-o pe un teren viran închiriat din apropierea gării centrale din Salzburg, deasupra unor foste bunkăre de apărare dislocate de pământ și curățate, aici fiind amenajate "sufrageria" căminului, bucătăria cum și alte amenități necesare pentru depozitare. În urma tratativelor care au avut loc cu Misiunea Catolică Română din Austria condusă de Monseniorul Octavian Bârlea privind ajutorarea refugiaților cu alimente și toate cele necesare, în înțelegerea survenită, Căminul va primi numele oficial de "Căminul Misiunii Catolice Române din Austria" și va fi Proprietatea Mișcării Legionare.

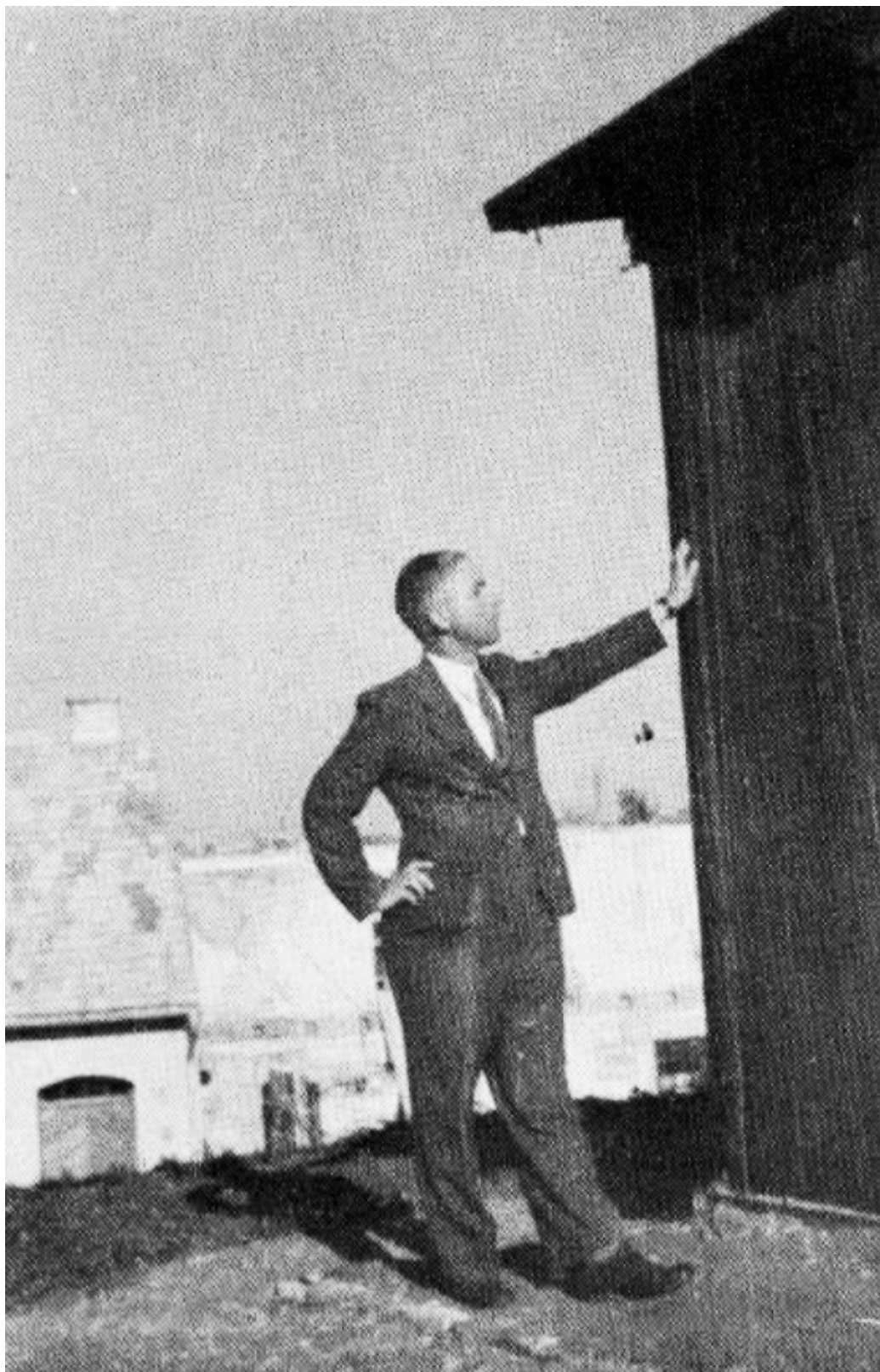
Nu după mult timp, la conducerea Misiunii a venit Pr. Florian Müller:

"Cu Păr. Müller și cu Bașiu la conducerea Căminului – cum scrie în amintirile sale Traian Golea, ajuns aici după cum ne destăinuie, în August 1949 - s'a creat o atmosferă de solidaritate națională. Eram de altfel singura națiune care-și avea Căminul propriu... În acelaș timp Comitetul Românilor câștigase încrederea autorităților austriece, încât un refugiat proaspăt sosit era preluat mai întâi de Comitet și împreună mergeau la poliție pentru primirea sejurului și a actelor de identitate. Cuvântul Comitetului era hotărâtor în decizia Poliției, care era bucuroasă să aibă mai puțină bătaie de cap și mai puține probleme cu refugiații români" (Traian Golea - "Amintiri și acțiuni din exil").

După 1945, astfel de *Comitete* conduse preponderent de legionari, vor lua ființă în multe centre din Europa Occidentală, fie ele în Austria, la Salzburg, Linz, Graz și Innsbruck, în Tirol, fie pe teritoriul Germaniei, la Köln, în Hamburg, Freiburg, Hanovra sau München, în Italia, în Spania, la Madrid, la Paris în Franța, ș.a.m.d. Scopul definit: concretizarea eforturilor de organizare și ajutorare a tuturor refugiaților români, fără nici o discriminare, și continuarea luptei anticomuniste în care se găsea puternic angajată de la începuturile ei. Chiar acționând în condiții semi-clandestine, Mișcarea a reușit să mențină și să protejeze aceste centre de refugiați de infiltrațiile comuniste, să conlucreze cu serviciile speciale occidentale franceze și americane (1949 – 1954) la întărirea rezistenței din țară, eforturi conturate prin numeroase acte de eroism și sacrificiu în slujba acestei lupte de eliberare.

Căminul refugiaților români din Salzburg. Din stânga: Dr. Nicolae Marinescu (detașat mai apoi în cadrul Misiunii din Innsbruck), Gogu Gheorghiu și Traian Golea.

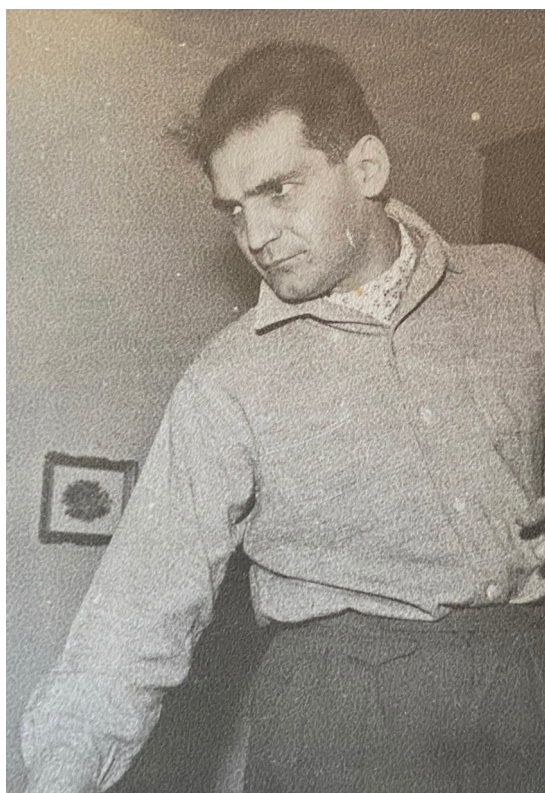
La colțul din dreapta al "Căminului" (Elisabethstrasse 38), cu vedere spre partea de jos a orașului Salzburg, nu departe de Gara Centrală (1949).

Frații Golea luând masa la cantina "Căminului" (Septembrie, 1950)...

Ignaz Harrerstrasse 75, Salzburg, Austria, 1951: sediul clandestin al Mișcării.

Salzburg, Austria, 1951.

Noembrie 1951, Salzburg, Austria.

Noembrie, 1951...

Salzburg, Austria: în mijloc: Pr. Vasile Zăpârțan. În dreapta, Traian Golea.

Iubire și atașament netăgăduit...

“ECHIPELE SPECIALE”

Isny, Germania: Centrul de instruire a parașutiștilor legionari, Septembrie 1951.

Se pot observa, între alții, în rândul de jos: Ion Samoilă (al șaptelea din stânga, cu țigară), Ion Tolan (rândul doi de sus, stânga, cu pulover), Ion Golea (al patrulea din rândul de sus, stânga). Lângă el, al treilea din stânga, Petre Ponta, instructor al echipelor. 11 dintre ei poartă cămăși militare deschise. Între cei 40 de legionari din acest clișeu, se pot distinge și 3 legionare din serviciul de sprijin, departamentul cifru de la Centrul din Lindau, corelat cu Centrala din Paris.

Prima parașutare în țară, în Noembrie 1951, a fost aceea a echipei "Jacques" compusă din Ionel Golea și Ion Samoilă. Ion Tolan – arată Filon Verca -, parte a acestei echipe, "a plecat pe jos prin Ungaria traversând fraudulos frontierele până în țară", unde ajunge cu succes la Arad, și de aici, conform aranjamentelor stabilite, face joncțiunea cu Golea și Samoilă. Mai trebuie menționat și faptul că Ion Tolan, odată ajuns în România, prin legionarii locali din rezistența anticomunistă ca puncte de sprijin, curieri, adăpost și îndrumare, s'a îngrijit de o filieră a extracției din țară a elementelor urmărite, prin Ungaria, aceasta în conlucrare cu oameni de mare încredere din teritoriu.

Iarăși, ca simplu adaos, trebuie să precizăm că pregătirea fizică a parașutiștilor pe teritoriul german a avut loc la Biberach și în Isny, iar clasele tehnice de utilizare a telegrafiei Morse sau pentru alte studii operative, la centrul din orașul Lindau, circa 35-40 km. în sud-vestul Bavariei. Alte grupe de voluntari legionari au fost pregătite între anii 1950 – 1953 în localitatea Linz, Austria, sau în centrele din Franța conduse alternativ de Dr. Mircea Mușetescu, Petre Ponta și Mircea Dimitriu la Montfermeil,

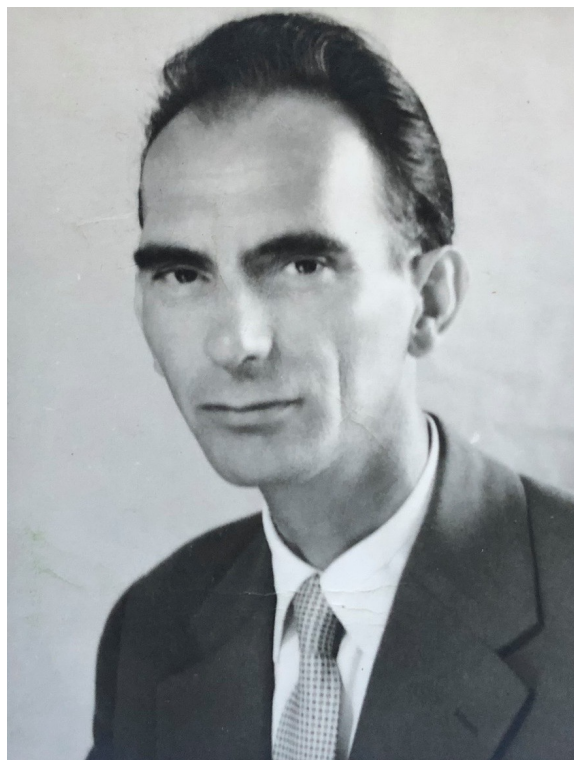
Longjumeau sau în alte părți, antrenati în lansarea cu parașuta, cursuri de tir, utilizarea aparatelor de radio emisie-recepție, ș.a.

Iarăși, trebuie precizat faptul că în planul ofensiv de acțiune și activitate în România au fost instruiți special un total de 50 legionari, alți 50 fiind selectați pentru serviciul contrainformativ de protecție care funcționa pe aria Franța, Austria, Germania și Italia, între aceștia din urmă numărându-se și Traian Golea, la Centrul din Lindau.

Mișcarea Legionară continua astfel lupta de rezistență anticomunistă în care era angajată încă dela invazia trupelor sovietice, când parașuta în țară, în toamna anului 1944, primele echipe de voluntari din Armata Națională a Guvernului dela Viena cu scopul înfripării acestei rezistențe active.

Datată: Isny, 1 Ianuarie...

Stânga: Petre Ponta (Pierre), unul dintre instructorii echipelor de parașutiști legionari pregătite pentru lupta de rezistență anticomunistă din țară. Dreapta: Lică, "serv. contra." (foto datată 6 Iunie 1957).

Frații Traian Golea (stânga) și Ion Golea, Salzburg, vara anului 1951.

Vara, 1951: Traian și Ion Golea (jos, în uniformă militară americană), revenit pentru câteva zile la Salzburg dela Centrul de instruire a parașutiștilor din Germania.

Vara, 1951, Salzburg: câteva luni mai apoi, în Noembrie 1951, echipa "Jaques" formată din Ion Golea și Ion Samoilă era parașutată în România, iar Ion Tolan traversa frontierele până în țară...

Traian Golea și Horia Sima, vara anului 1951, într'o pădure din jurul orașului Salzburg, Austria...

Bad-Schachen, (Lindau), toamna anului 1951: în dreapta, Mircea Dimitriu...

Isny, Germania: stânga: Mircea Dimitriu; în mijloc, Filon Verca...

În mijloc, Mircea Dimitriu...

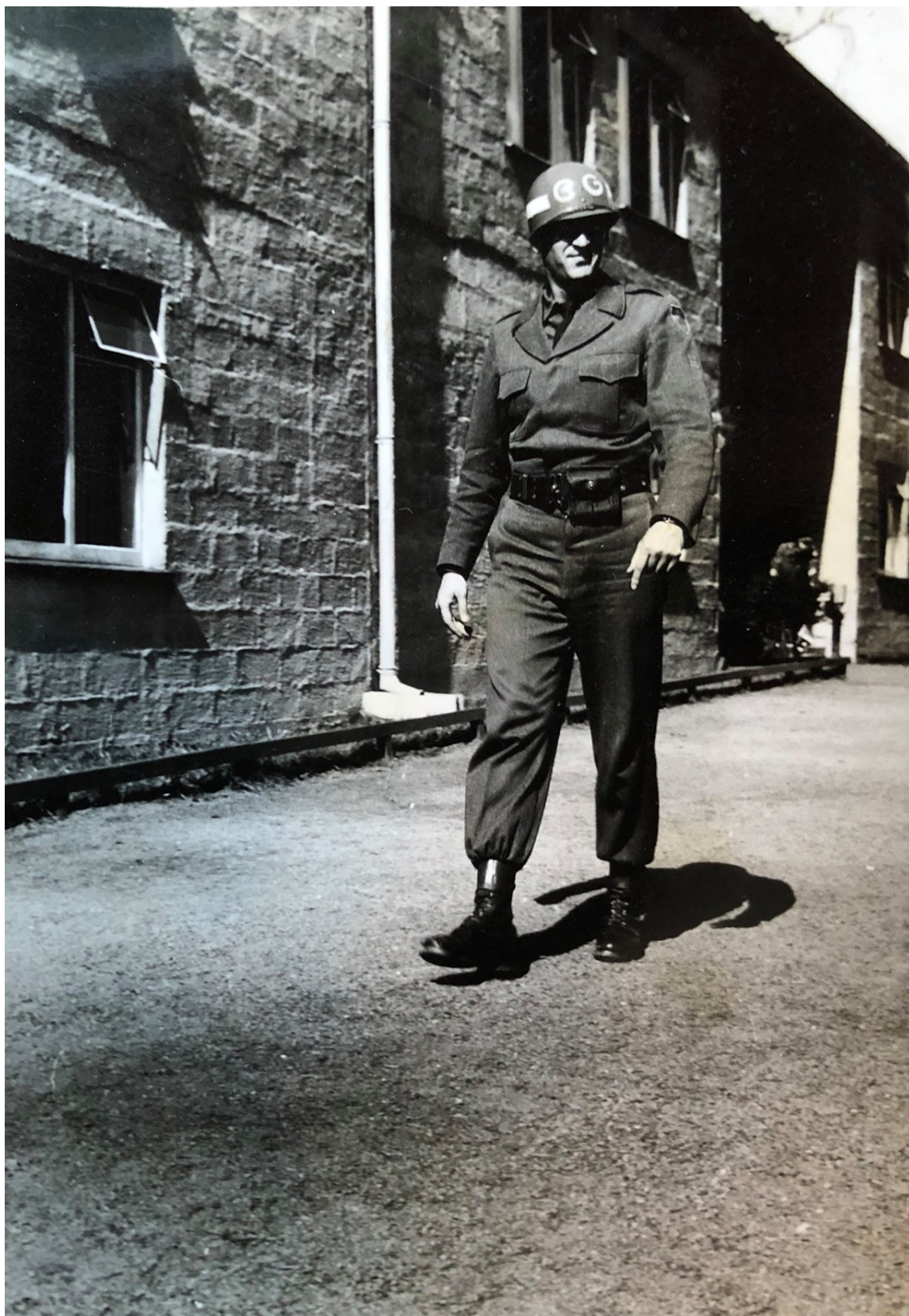
În Alpi: dreapta, Traian Golea...

(f.a.d.).

Ibidem...

Isny, 1951: "Matt", GG analist militar de operațiuni tactice secrete.

Isny, 1951: La ora mesei...

Lindau: Fosta bază militară de instruire a trupelor speciale de munte ale armatei germane, ocupată după cel de-al doilea război mondial de armata americană, unde o parte din parașutiștii legionari au fost instruiți pentru operațiunile de luptă anticomunistă în România.

Traian Puiu (în mijloc), cu un grup de legionari. În dreapta, Spiridon Neață (n. 12 August 1912 – m. 24 Ianuarie 1982), Salzburg.

În altă perspectivă...

Masă camaraderească în aer liber...

Masă camaraderească în aer liber...

Masă camaraderească în aer liber...

Masă camaraderească în aer liber...

Masă camaraderească în altă împrejurare. Sus, în picioare: Tr. Golea și Tului Bașiu.

Cu un grup de camarazi (cel mai probabil, în Salzburg, Austria, la colțul barăcii Căminului; în dreapta, se poate observa una din intrările în fosta cazemată).

Ibidem...

COMITETUL ROMÂN DELA SALZBURG

COMITETUL ROMÂN ȘI COLABORAREA CU MISIUNEA CATOLICĂ PRIVIND ACTIVITĂȚILE PE PLAN CULTURAL ȘI RELIGIOS

Comitetul Român a luat ființă în Iunie 1945, sub conducerea lui Marcel Ghinea, fiind urmat de ing. Iordan Caraivan, iar din anul 1950 de avocatul Traian Puiu.

Printre legionarii care au acționat și care, la rândul lor, au avut un rol deosebit în miezul grupului dela Salzburg, se numără și Vasile Mailat din serviciul contrainformativ de protecție, deși prezența sa nu se remarcă în cadrul imaginilor înfățișate până acum. Același lucru putem spune și despre alți legionari (cum ar fi Traian Borobaru sau Mișu Giurea), la rândul lor cu misiuni extrem de importante în această perioadă. Spre deosebire de aceștia doi, Vasile Mailat a apucat să descrie concis mai multe aspecte din această perioadă, deloc de neglijat la înțelegerea activităților și eforturilor Comitetului, în lucrarea intitulată *“Misiunea Catolică Română din Austria și Comitetul Român din Salzburg”* apărută în colecția “Omul Nou” din München în anul 1978. În cele ce urmează, facem loc câtorva extrase din volumul amintit în care sunt enunțate două din aceste activități:

“Asistența caritativă a Misiunii Catolice Române, în colaborare cu Comitetul Român, a jucat un rol important în viața refugiaților români care au trecut prin Salzburg. Aceștia veneau sdruncinați din țară, slăbiți fizicește și cu moralul scăzut. La Căminul din Elisabethstrasse găseau o atmosferă românească și un prim ajutor pentru a se putea orienta în noua viață. Aveau aici un adăpost sigur, sub ocrotirea Misiunii Catolice, un pat și o mâncare. Nu erau expuși să cadă pe mâna agenților din țară, care își făcuseră apariția, sau a informatorilor de profesie, care îi ajutau numai atâta cât era necesar pentru a-i stoarce de informații, pentruca pe urmă să-i abandoneze. Din acest adăpost, puteau apoi să-și ia zborul în liniște spre alte țări.

Salzburg, 1951. În prim plan, Pr. Florian Müller alături de Vasile Florescu (“Moș Florescu”, în stânga imaginii), Ing. Tuluiu Bașiu (centru) și Traian Puiu.

Paralel cu asistența socială, Misiunea Catolică Română, sub conducerea Părintelui Müller, a desfășurat și o intensă activitate spirituală, religioasă și culturală.

Începând cu 1949, în fiecare an s'a organizat o serbare de Crăciun, într'o sală din orașul Salzburg, la care asistau Monseniorul Flim și ofițerii americani. În organizarea acestor serbări, s'au distins Învățătorul Nicolae Leonte și Vasile Simian. S'a alcătuit o echipă de dansuri naționale și s'a constituit un cor românesc. Publicul aplauda frenetic echipele de dansatori în frumoasele costume naționale și neuitatele melodii ale cântecelor noastre populare. Cu aceste manifestații de Crăciun și dela toate serbările naționale, 10 Mai, 24 Ianuarie, 1 Decembrie, s'a ridicat moralul refugiaților și s'a contribuit puternic la cimentarea comunității românești dela Salzburg.

Pe plan religios, activitatea Bisericii a fost tot atât de rodnică și bine organizată. În Biserica din Krankenhaus din Salzburg, Preotul Müller făcea în fiecare Duminică slujba de rit oriental, la ora 10 dimineața, având de cantor pe Spiridon Neață, care avea o voce minunată și stăpânea Tipicul la perfecție. S'a înființat și un mic cor, condus de Nicolae Leonte și Neață. La slujbe veneau mulți români, deși lumea trebuia să meargă pe jos. Dumineca, numărul credincioșilor care asistau la slujbă trecea de o sută."

O imagine din arhiva Traian Golea în care este surprins și Vasile Mailat (ultimul, dreapta), cu prilejul unei excursii în munții din jurul orașului Salzburg, cel mai probabil în vara anului 1951. Alte fotografii provenite din arhiva Tr. Golea, sunt prezente și în lucrarea lui V. Mailat amintită mai sus, cum și în albumul omagial intitulat "*Legiunea în Imagini*" apărut la Madrid în anul 1977 la Editura Mișcării Legionare, chiar dacă proveniența lor nu e făcută publică.

1953. În centru, sus, Tr. Puiu; puțin mai jos, Traian Golea, Spiridon Neață, ș.a.

Spectacol de Sf. Paști în Salzburg: grupul dansatorilor pe scenă, în fața publicului...

Salzburg, Austria, 5 Aprilie 1953: Serbarea Sf. Paști în aer liber. Dansuri românești...

Salzburg, Austria, 5 Aprilie 1953. Serbarea Sf. Paști în aer liber: cel mai alambicat proțap, la comanda lui Traian Puiu...

Linz, Serbarea Sf. Paști, 7 Mai 1956. Al doilea din stânga, sus, Traian Golea.

Sf. Paști, Linz, Austria, 7 Mai 1956: Grupul de bărbați dansatori.

Sf. Paști, Linz, Austria, 7 Mai 1956: Grupul complet de dansuri.

Vasile (Capsă?) în ziua de 7 Mai 1956, Linz, Austria. Dreapta: verdeța pajiștei din apropiere, "invadată" de mioare...

"Lică" (în stânga), gara din Stockdorf, Germania, sudul Bavariei: Iunie 1953.
(Data coincide cu înființarea Institutului Român de Cultură la Stockdorf)

În Stockdorf, Germania, Iunie 1953.

În dreapta, Iancu Perifan...

În Stockdorf, Germania, Iunie 1953.

Salzburg: la iarbă verde, împreună cu un grup de camarazi...

Același grup, dar... mai numeros.

Împreună cu un grup de legionari, Sărbătorile Crăciunului, Salzburg, 1953.

În mijlocul camarazilor...

În natură, o plimbare cu bicicleta în jurul orașului München, vara 1954...

Stânga, Germania, cel mai probabil tot în vara anului 1954. În dreapta, încă o imagine din anul 1950, în Ostia, Italia.

CENTRELE DE IMPRIMARE

TIPOGRAFIA LEGIONARĂ DIN SALZBURG

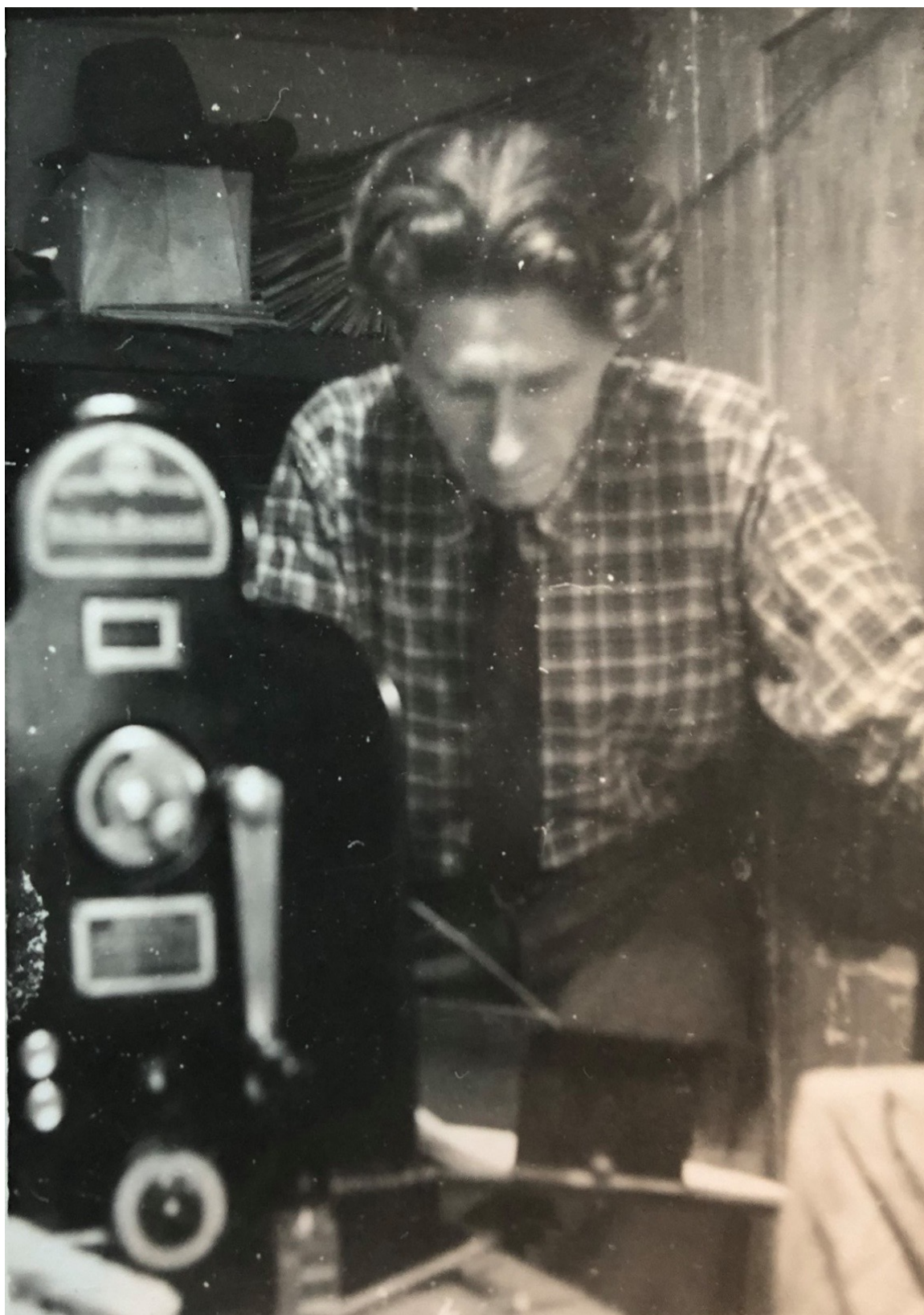
Decembrie 1951: tipografia legionară din Salzburg condusă de Traian Golea (1950 – 1953), Ignaz Harrer Strasse 75, Salzburg, Austria. În primăvara anului 1952, T. Golea va activa pentru mai multe luni la Centrul de instruire a parașutiștilor, timp în care Spiridon Neață va conduce tipografia alături de Sandu Marin, Vasile Simian, Victor Voinea, Moș Călniceanu, Pitt Morar, Traian Puiu, Ion Fleșeriu, ș.a.

Decembrie 1951: tipografia legionară din Salzburg (1950 - 1953), Austria.

Decembrie 1951: tipografia legionară din Salzburg (1950 - 1953), Austria.

Tipografia legionară din Salzburg (1950 – 1953), Austria.

La multiplicator: tipografia legionară din Salzburg (1950 – 1953), Austria.

Tipografia legionară din Salzburg (1950 – 1953), Austria.

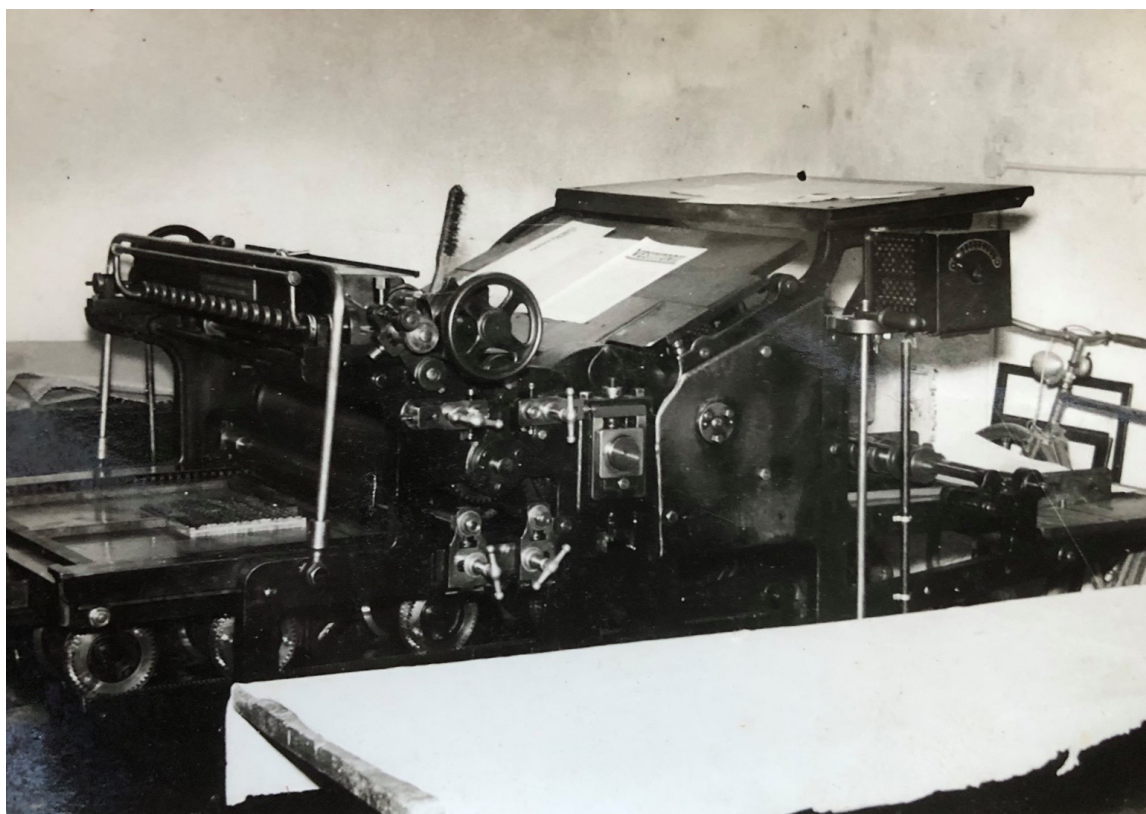
Tipografia legionară din Salzburg (1950 – 1953), Austria. Cartea Căpitanului **“Pentru Legionari”**, vede pentru prima dată lumina tiparului în exil. Colecția *“Omul Nou”*, 1951. În imaginea de față: Traian Golea cu un exemplar al volumului, verificând calitatea tehnică a tipăriturii. În stânga, pachetele destinate expedierii în numeroasele centre ale lumii legionare exilate: Argentina, Statele Unite, Canada, Spania, Franța, Italia, ș.a.m.d.

Tipografia legionară din Salzburg (1950 – 1953), Austria. În imaginea de față din Decembrie 1951: se editează pentru prima dată în exil cartea lui Ion Moța, *"Cranii de lemn"*...

+ + + + +

TIPOGRAFIA LEGIONARĂ DIN MÜNCHEN

Tipografia legionară din München, Dachauerstrasse 119, August 1954, cumpărată prin contribuția legionarilor din exil, în cadrul “fondului de acțiune Moța - Marin” constituit la 30 Iulie 1954 și administrat de Comisiunea Patrimoniului Legionar. În imagine: apare în tipografie **proprie** primul număr al revistei “*Vestitorii*”; în paralel, o lună mai târziu, în Septembrie 1954, va ieși revista lunară “*Exilul Românesc*”. Tot aici, în limba engleză, revista “*The Eastern Europe’s Tribune*”, în colaborare cu cercurile naționaliste anticomuniste est-europene...

În stânga, "Zețăria" tipografiei...

În tipografia din München: sunt făcute ultimele rectificări asupra materialului gata de publicat.

Din vara anului 1951, 31 Iulie, ia ființă și la Madrid un Cămin Românesc. Căminul consta dintr'o clădire închiriată de Părintele Amalio Orduna la adresa Homero Nr. 12 (renovată total de refugiați), sub conducerea inginerului Tului Bașiu strămutat în Spania dela Salzburg, cantina fiind pusă sub comanda lui Vasile Florescu ("Moș Florescu"), ajuns și el aici din Austria. Căminul va funcționa până în anul 1967, sub girul administrativ imprimat de George Demetrescu, vicepreședintele Comunității Românilor din Spania, mulți refugiați găsind aici adăpost de-a lungul anilor.

În imagine, stânga jos: poetul Ion Țolescu (?!). Lângă el, Vasile Florescu ("Moș Florescu", originar din județul Prahova), primul bucătar al Cantinei Căminului de refugiați români din Salzburg. Inaugurată oficial în luna Mai 1950, între 1950-1953, în cantina din Salzburg s'au servit peste 600 mese lunar. În Cămin locuiau anual peste 200 de refugiați. Numai în perioada 1950-1951, se găseau la Salzburg peste 300 de refugiați. Printre cei care și-au găsit adăpost aici s'au numărat: Dr. Ion Claudian, Arhitectul Dan Boruzescu, Vladimir Petrovici, Prof. Cristeanu, ș.a.

(Fără alte date).

"Deșteaptă-te, Române..."

În centrul imaginii, Mircea Dimitriu.

Dreapta: Ing. Iancu Perifan. Născut la 24 Martie 1923 în comuna Cavacli (Macedonia). În 1928, familia părăsește Macedonia și se stabilește în Cainargeaua Mare din Durostor, Cadrilater. Face liceul la Silistra și Bacău, iar după terminarea acestora, studiază la Politehnica din București între anii 1944 – 1948. În pericol de a fi arestat pentru activitatea lui anticomunistă ca legionar, în Mai 1948, reușește să se ascundă, iar la 28 Decembrie 1948 trece granița în Iugoslavia, cu gândul de a se refugia în Apus. Este interceptat de U.D.B. (securitatea iugoslavă) și internat la muncă, în mina din Trepcea, în Kosovo. De aici, în cursul anului 1949, fuge în Austria, la Salzburg, unde petrece aproape un an de zile, după care în anul 1950 trece în Germania, la München. Studiază la Politehnica din acest oraș (1950 – 1953). Părăsește Germania în anul 1953 și se refugiază în Franța, unde desfășoară de-a lungul anilor o bogată activitate culturală. Publică volumul *“Adutseri-aminti trâ Armânami”* (Aduceri aminte către Aromâni) apărut la Constanța în anul 2011.

Ne părăsește în lumea celor dreți la 1 Noembrie din toamna anului 2019, la venerabila vârstă de 96 de ani...

Semnată pe verso: Iancu
Perifan,
4 Aprilie 1957.

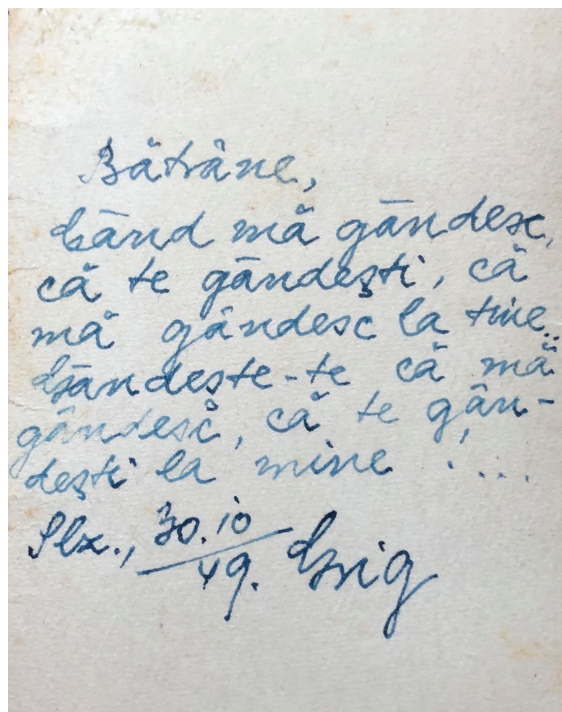

Iancu Perifan în diverse ipostaze...

Stânga: Foto dezvoltată la "Rudolf Resatsch Photo Atelier, Elisabethstrasse 27, Salzburg" (fără nici o altă mențiune). Dreapta: 18-VII-1956: "D-lui Traian G. de la Cornel".

Grig, 30 Octombrie 1949.

Notația de pe verso: "Familia Fălticec, Martie 1955, după șase ani de căsnicie: Sandu și Angela, Gigi și Rodica". Legionar stabilit în orașul Linz, în a cărei casă au avut loc multe consfătuiri și întruniri clandestine ale legionarilor.

Familia Mioc...

Din Lettysburg, Ohio, U. S. A.
din fatai bunimii noastre
de aici, va darim tuturor
bucuri si sanatate.

Iara 1957. Fam.
N. Mioc

Casa și mașina familiei N. Mioc...

Din Gettysburg, Ohio, U.S.A.
trimitem salutul nostru
tuturor prietenilor
din Spania.
1957. Fam. N. Mioc

1957 (cel mai probabil în luna Iunie): Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare, în fața crucii dela Majadahonda, ridicată pe locul unde au căzut legionarii Ion Moța și Vasile Marin, luptând împotriva comunismului ateu...

Majadahonda, 1957: Traian Golea, Gheorghe Dumitrescu și Horia Sima...

1957: Horia Sima (stânga), împreună cu Traian Golea și Gheorghe Dumitrescu la crucea eroilor dela Majadahonda, Spania.

Stânga: Traian Golea. În dreapta, Gheorghe Costea (Ghiță), secretar general al Mișcării...

“În Aprilie (1957) – povestește Traian Golea în volumul său de “Amintiri și acțiuni din Exil”, 2005 - am părăsit Münchenul pentru Madrid, unde am locuit în aceeași casă cu Comandantul și Doamna Viluca, soția Comandantului, cu Georgel Demetrescu și cu Ghiță Costea, secretarul Mișcării. Emisiunea se făcea în fiecare zi și dura o jumătate de oră. Comandantul avea zilnic un comentariu pe care-l citea singur. Georgel citea buletinul de știri pe care-l făceam eu și avea și el câte un comentariu.

Georgel avea foarte multe relații în Madrid. El mi-a deschis calea la Ministerul de Externe la biroul unde veneau buletinele cu știri din toată lumea, buletine de unde puteam culege material pentru buletinul nostru de știri, pe care presa normală nu le avea.

Emisiunea a durat până în Decembrie 1957, când guvernul spaniol, sub presiunea guvernului american, ne-a

Dela stânga: H. Sima, G. Costea, T. Golea și “Viluca” (soția Comandantului), la terasa locuinței din Madrid (Jorge Juan 183).

cerut să încetăm emisiunea. Americanii au amenințat guvernul spaniol cu represalii economice dacă nu interzice emisiunea Mișcării spre țară. Emisiunile spre țară trebuiau să rămână sub controlul direct sau indirect al Departamentului de Stat American...”

Iunie 1957, în fața Bisericii “Las Salesas” din Madrid.
Dela stânga la dreapta: Traian Golea, Gheorghe (Georgel) Demetrescu și Gheorghe (Ghiță) Costea.

În stânga imaginii: Traian Golea; în centru, Ion Bozoșan. În dreapta: Ion Baicu.
Jos: Traian Golea împreună cu Gheorghe Demetrescu, președintele Comunității
Românilor din Spania la o coridă (Venta del Batan) în Madrid.

La un cocktail, (probabil în Madrid, 1957), pe vremea când lucra ca redactor la emisiunile în limba română transmise în țară de la postul de Radio "Alerta".

Ibidem

În spate, centrul imaginii: Traian Popescu. Delegația legionară la actul comemorativ pentru Jose Antonio, în închisoarea Alicante, Spania, 20 Noembrie 1962.

Majadahonda, Spania, 24 Iunie 1967: 40 de ani de la înființarea Legiunii "Arhanghelul Mihail". Pelerinaj la mormântul eroilor dela Majadahonda, cu depunerea unei coroane având înscrisul: "Legiunea se închină Voiă – A XXXX-a aniversare".

1967: Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare, în fața crucii de la Majadahonda unde au căzut eroic Ion Moța și Vasile Marin la 13 Ianuarie 1937.

Traian Golea, în tipografia dela München, cu un grup de camarazi (cca. 1968).

Dela stânga, sus: Alexandru Șuga, Neață Spiridon, Traian Golea, Nicolae Băraitaru, Zimmerman și Pavel Onciu. Jos, dela stânga: Mircea Dimitriu, Gen. Platon Chirnoagă și Moș Sandu (Sandu Marin).

Stuttgart, Germania, 25 August 1971: înmormântarea Com. Leg. Traian Borobaru.

În stânga, Traian Golea...

Sunt depuse coroanele...

Moment pios la finele ceremoniei...

Sfintirea crucii dela Mittersill – Austria, a Comandantului Bunei Vestiri CORNELIU GEORGESCU 22 Iunie 1974

Stânga: Vechea cruce dela căpătâiul mormântului. Dreapta: Noul monument.

Mittersill. 22 Iunie 1974

Mittersill. 22 Iunie 1974: Slujba de sfințire...

În centru, rândul din spate: Neață Spiridon; în dreapta lui, Traian Golea.

Stânga: S. Marin, V. Mailat, T. Golea, Dr. Marinescu, P. Onciu, Zimmerman.

Mittersill, Austria, 24 Iunie 1981

Mittersill, Austria, 24 Iunie 1981: parastasul oficiat de Pr. Harold Makk în memoria lui Corneliu Georgescu, Comandant al Bunei Vestiri, unul dintre fondatorii Legiunii "Arhanghelul Mihail", decedat în urma unei tragice împrejurări la 6 Mai 1945, lângă localitatea Mittersill.

Ultimul la stânga, rândul din față: Dr. Ion Ighișan; în prim plan, același rând, partea dreaptă a imaginii, Dr. Alexandru Șuga (doctoratul în drept la Universitatea din Bonn în 1959 cu teza *"Die Völkerrechtliche Lage Bessarabiens in der geschichtlichen Entwicklung des Landes"* privind istoria pământurilor noastre dintre Prut și Nistru și drepturile ancestrale asupra acestor teritorii), lucrare tipărită în același an la Köln. Între alte lucrări de referință publicate: *"Din Istoria Românilor – Probleme și Perspective"*, Editura "Carpații", Traian Popescu, Madrid, apărută la 10 Decembrie 1982.

Din nefericire, multe alte comunicări valoroase și solid argumentate prezentate în diverse împrejurări de-a lungul anilor, n'au apucat să vadă lumina tiparului, prin aceasta constituind o pierdere ireparabilă în cunoașterea adevărului istoric care l-a animat pe acest brav român basarabean.

Redactor pentru programele în limba română transmise în țară dela postul de radio "Deutsche Welle" din Germania de Vest.

Mittersill, Austria, Iunie 1981, la mormântul lui Corneliu Georgescu. Între cei prezenți: Dr. Alexandru Șuga, Ion Boacă, Dr. Ion Ighișan, Marin Bărbulescu, Dr. Victor Malcoci (ultimul, în partea dreaptă a imaginii)...

Horia Sima despre Corneliu Georgescu, Comandant al Bunei Vestiri

"...În 6 Ianuarie 1945 a avut loc la Berlin "Serbarea Aniversară Codreanu", organizată de Ministrul Propagandei Manoilescu, de Institutul Român de la Berlin, de sub conducerea profesorului Cârsteanu, în colaborare cu Ministerul de Externe al Germaniei și Ministerul Propagandei. Cu acest prilej, guvernul de la Viena a primit o invitație oficială din partea guvernului german. A fost ultima recepție făcută unor oaspeți străini în Capitala Reichului, căci în Ianuarie a început ofensiva sovietică pe Vistula care i-a adus pe ruși până la Oder. Serbarea aniversară a Capitanului s'a ținut în Beethoven-Saal, cu participarea mai multor miniștri și a peste o mie de invitați. Pe scenă, în fund, veghea Căpitanul dintr'un tablou de dimensiuni mari. S'a cântat Simfonia Eroică de Beethoven și Simfonia Codreanu, creația compozitorului român Bălan. Au vorbit Manoilescu și profesorul Gamillscheg. A fost un triumf. Corneliu Georgescu, care facea parte din delegație, alături de generalul Chirnoagă și Manoilescu, era fericit. Toate suferințele fuseseră uitate. Cel de-al Treilea Reich, în

amurgul puterii lui, se închina în fața naționalismului pur reprezentat de Căpitan. Nu numai legionarii în viață, dar și cei morți, amintirea lor, scrierile lor, fuseseră puse la index de Hitler în toată Europa. Cartea Căpitanului a fost interzisă să apară în toate țările unde se exercita puterea lor. În timpul acestei festivități, am văzut pe un Corneliu Georgescu expansiv, emoționat până la lacrimi la acordurile orchestrei, cu ochii privind departe, inundați de o bucurie nemărginită. Biruise din nou Căpitanul contra tuturor puterilor coalizate ale acestei lumi. La recepția care a avut loc apoi în casa de oaspeți a Reichului s'a întreținut până noaptea târziu cu profesorul dr. Six și cu ministrul Meisener, evocând toată drama Mișcării, toate suferințele ei și toată neînțelegerea de care s'a izbit. Se convertise în centrul de interes al sălii, dovedind nu numai o perfectă dominație a problemelor, dar și o finețe remarcabilă în discuții cu niște oameni de cea mai înaltă categorie politică și diplomatică.

După această revanșă istorică, pe care Corneliu Georgescu a gustat-o din plin, declinul celui de-al Treilea Reich se precipită. În mijlocul legionarilor nici un semn de panică. Activitățile noastre se desfășoară în mod normal. Corneliu Georgescu continuă să se ducă la Palatul Lobkovitz și cu același calm rezolvă afacerile curente, ca și cum rușii nu s'ar afla la porțile Vienei. Cu veșnicul lui zâmbet întâmpină pe toți. În sfârșit, când amenințarea crescuse, am fost evacuați la Alt-Aussee. Îndată am început, ajutat de el, împrăștierea progresivă a grupeii de români concentrate aici, pentru a nu fi aflați cu toții grămadă în momentul ocupării localității. În serii de 2-3-4 persoane s'a scurs tot grupul, risipindu-se în toată Germania și Austria. Aceeași măsură am aplicat-o și în ceea ce privea pe miniștri și căpeteniile legionare. Pe Corneliu Georgescu l-am însărcinat să se ducă la Doellerheim ca să dea aceleași dispoziții legionarilor concentrați acolo și tuturor soldaților români care ar fi vrut să ne urmeze, pentru momentul când unitatea lor s'ar dizolva. Odată această treabă făcută, l-am sfatuit să își ia doi tovarași buni de drum, care știau nemțește, și să plece în Germania, așezându-se pe la niscaiva țărani, până se va liniști atmosfera. Pe la Alt-Aussee ne-am înțeles că nu se mai înapoiază. Mare mi-a fost mirarea când cu câteva zile înainte de a fi părăsit și eu localitatea, cu ultimul grup, mă trezesc cu Corneliu Georgescu. Venise cu un camion al armatei naționale, însoțit de dr. Cicală și de un grup de tineri macedoneni de la Doellersheim. Era îngrijorat de soarta mea. Venise să vadă ce fac. Atât el cât și ceilalți camarazi îmi făcuseră propunerea să plec cu camionul cu ei. Le-am explicat că eu mi-am încheiat obligațiile față de guvernul german, iar a străbate Austria sau Germania cu un camion militar era cel mai sigur mijloc să fim prinși. Pe de o parte eram adânc emoționat de grija ce mi-o purta Corneliu Georgescu, pe de alta însă eram supărat pe el că nu mi-a ascultat sfatul. Nu-l puteam lua cu mine. Nu-i puteam risca viața într'o întreprindere care nu știam cum se va sfârși. Eram cel mai primejdut. Trebuia să urcăm cu un grup de germani în munții împrejmuitori și acolo să ne petrecem câteva luni expuși de a fi capturați sau omorâți. În sfârșit, a

plecat din nou, luându-și de astădată ca tovarăși de drum pe Traian Puiu și Mailat. La plecare mi-a spus: "Acuma, cine știe când ne mai vedem". Avea o privire tristă. Se uita la mine și greu s'a despărțit.

De aici încolo, o înlănțuire de fatalități. Ajungând în regiunea Mittersill, Puiu Traian s'a despărțit de grup pentru a căuta gazde prin împrejurimi. A rămas cu Mailat. În localitatea Mittersill, Corneliu Georgescu i-a cerut lui Mailat să meargă la Kitzbuechel și să facă legătura cu dl. Iașinschi. Și-au fixat locul de întâlnire și timpul de întors. Mailat a luat contact cu dl. Iașinschi și apoi a revenit. Nu l-a mai găsit. A răscolit toată localitatea. Nici o urmă de Corneliu Georgescu. Atunci a presupus că pierzându-și răbdarea, a apucat singur în altă parte sau s'a atașat unui grup de legionari care vor fi urmat același drum.

După șase luni de vagabondaj prin toată Germania, am ieșit și eu la suprafață. Toți oamenii noștri erau la locul lor. Nimeni nu fusese arestat sau predat comuniștilor.

Excelente rețele funcționau între Germania, Austria, Italia și Franța. În toate marile orașe legionarii au luat inițiativa formării de comitete românești, ajutând pe toți refugiații. Mișcarea dăduse încă o dată un splendid exemplu de inițiativă, organizare și dezinteres. Rând pe rând am aflat cu bucurie că trăiesc toți. Unul singur lipsea: Corneliu Georgescu. Unde e Corneliu Georgescu, căutați pe Corneliu Georgescu, îndemnam pe toți. Nimeni nu putea da de urma lui. În sfârșit, l-a găsit dr. Fleșeriu în 1950, când împrejurările îngăduiau o cercetare sistematică cu ajutorul autorităților. L-a găsit pe Corneliu Georgescu, dar nu în libertate și nu viu, ci la doi metri sub pământ, îngropat în cimitirul din Mittersill ca necunoscut. După scriptele locale și-a sfârșit viața la 6 Mai 1945, adică tocmai în acele zile când dispăruse. A murit cu un glonte în cap și fără îndoială a căzut victimă banditismului apărut la sfârșitul războiului.

Neamul nostru, ca multe alte popoare, nu e produsul unei rase pure. Peste substratul trac s'a adăugat colonizarea romană și apoi lenta infiltrație a maselor slave în perioada de formare a poporului român. În firea noastră am moștenit ceva de la toate aceste ginți dispărute: de la Traci ni s'a transmis darul poetic, simțul proporțiilor și viziunea spirituală a lumii; de la romani avem înclinațiile creatoare de Stat, simțul ordinei sociale și politice; slavii s'au perpetuat în noi prin acele spații caracteristice istoriei noastre sau prin acele răbufniri deșarte care au provocat adeseori lupte între frați. În slav bântuie furtunile neantului și din cauza aceasta nu cunoaște decât manifestările extreme.

Personalitatea lui Corneliu Georgescu este o măiastră îmbinare între tracism și romanitate. Vizionarul nu rămâne suspendat în domeniul ficțiunilor, ci coboară pe terenul aspru al realităților, pentru a schimba fața lumii conform idealului său. Odată prins în volbura istoriei, s'a adaptat cu ușurință condițiilor politice ale luptei. Curaj când e nevoie, rezistență când e nevoie, toate la locul și momentul potrivit. Simțul strategiei și tacticii. Dar mai presus de toate, înțelegerea uriașei forțe care emană din păstrarea unității, a ordinii, a ierarhiei și a disciplinei".

"Țara și Exilul", Madrid, Spania.
Curier Informativ al Mișcării Legionare.
Anul I, Nr. 11, 1 Septembrie 1965.

Colaborarea cu organizațiile naționaliste anticomuniste

“Congreso Mundial por la Libertad y la Democracia”, în Miami, 7-9 Sept. 1979, Statele Unite. În centrul imaginilor Traian Golea; în stânga lui, Petre Robu; la dreapta, cu ochelari, Ion Simicin și D-na Nadia Golea. Congres organizat de “Junta Patriótica Cubana”⁴ (Uniunea Patriotică Cubaneză) anticomunistă, cu participarea delegațiilor statelor latine din America Centrală și America de Sud, cum și a asociațiilor etnice anticomuniste de pe continentul nord-american. “Junta Patriótica Cubana” făcea parte din organizația “Captive Nations” (constituită în anul 1952 de către președintele Eisenhower pentru grupurile etnice din țările căzute sub dominația comunistă), și era afiliată sub umbrela celui mai puternic și vibrant organism internațional reprezentat de Liga Mondială Anticomunistă.

Această Ligă, are la rândul ei o istorie aparte: fondată inițial în anul 1954 după terminarea războiului din Coreea la inițiativa lui Ciang Kai-Şek, conducătorul Chinei libere naționaliste, alături de Coreea de Sud și Filipine sub numele de Liga Popoarelor Asiatice Anticomuniste (L.P.A.A.),

⁴ - *Junta Patriótica Cubana* își avea sediul în Miami și se afla sub conducerea lui Manuel Verona, fost președinte al Senatului din Havana înaintea instituirii regimului comunist din Cuba, înmănușind toate organizațiile cubaneze anticomuniste de pe teritoriul Statelor Unite.

scopul central al activității ei l-a constituit prevenirea expansiunii maoist-comuniste în Asia.

Din 1966, odată cu decizia de a se crea o nouă entitate la scală transcontinentală, va purta numele de Liga Mondială Anticomunistă (World Anti-Communist League – W.A.C.L.), în rândurile ei înscriindu-se numeroase grupuri și organizații anticomuniste din lume, între acestea și reprezentanța politică a Mișcării Legionare, “Frontul Libertății” sau Congresul Național Româno - American (Romanian - American National Congress – R.A.N.C.) avându-l ca președinte pe Dr. Alexandru Ronnett din Chicago, care a participat - cu mandat reprezentativ - sau în fruntea delegațiilor românești, la numeroase din congresele internaționale ce s’au ținut în multe capitale și orașe ale lumii de-a lungul anilor. Traian Golea însuși va lua parte ca delegat la un astfel de congres în Dallas, Texas, împreună cu Ion Halmaghi și Chirilă Ciuntu.

După 1990 și schimbările politice survenite în statele est-europene, Liga Mondială Anticomunistă va lua numele de Liga Mondială pentru Libertate și Democrație (World League for Freedom and Democracy – W.L.F.D.), continuându-și cu succes activitatea recunoscută, fundamentală eliminării totale a comunismului în lume și instaurării conceptelor de libertate și democrație, ca drept suzeran al tuturor popoarelor.

Traian Golea (în stânga, cu eșarfă tricoloră), pe treptele clădirii din Miami, Florida, unde a avut loc manifestarea...

ION MOȚA – VASILE MARIN: *P R E Z E N T !* 13 Ianuarie 1981, Majadahonda, Spania.

44 DE ANI DELA SACRIFICIUL EROILOR LEGIONARI

Testându-ne, (prin) acea minunată frază: «sacrificiul este măsura creștinării noastre», Moța a pus în relief, cu sacrificiul lui, că propria lui creștinare, sau mai mult cristificare era totală. Cristos este acelaș în Spania ca și în România, scrie el răsplat, îndepărtând tentațiile celor care-l sfătuiau să nu plece: «când o clică drăcească se ridică pentru a-L smulge lumii, când se rănește și se mitraliază chipul luminat al Mântuitorului, oameni, oricare ar fi patria lor, trebuie să se ridice în apărarea Crucii». Astfel Moța a transformat în realitate jurământul din 8 Septembrie 1927, înaintea icoanei Arhanghelului Mihail în închisoarea Văcărești: «cu credința noastră nesdruncinată în Dumnezeu, cu voința noastră de a rămâne tari în mijlocul furtunei, cu desprinderea noastră totală de tot ce-i pământesc, jurăm bucuroși să servim România și Crucea»... În această zi a celei de a 44-a aniversări a morții voastre, știm că voi sunteți aici, între noi. Invocând numele voastre, invocăm pe toți acei care au luptat aici pentru unitatea, măreția și libertatea Europei creștine. Voi, Ion Moța și Vasile Marin sunteți așa cum ați afirmat-o: «semnul înfrățirii în Christos a inimilor popoarelor noastre».

Blas Pinar^{*}, fragment din cuvântarea ținută la 13 Ianuarie 1981 la Majadahonda (extras din "Moța și Marin – Majadahonda", Ed. Carpații. Col. Documente Nr. 8, Madrid, 1981).

PREZENT!

^{*)} - Blas Pinar, dreapta (1918 - 2014), fondatorul și conducătorul organizației naționaliste spaniole "Fuerza Nueva".

România, Sâmbăta de Sus, 1996: împreună cu un grup de participanți...

Sâmbăta de Sus, 1996: Monumentul luptătorilor anticomuniști căzuți în luptă...

În sala socială a Bisericii "Sfânta Treime" din Miramar, Florida...

Miramar, 6 Decembrie 1998: împreună cu D-na Cornelia Drocnisa...

CĂRȚI POȘTALE

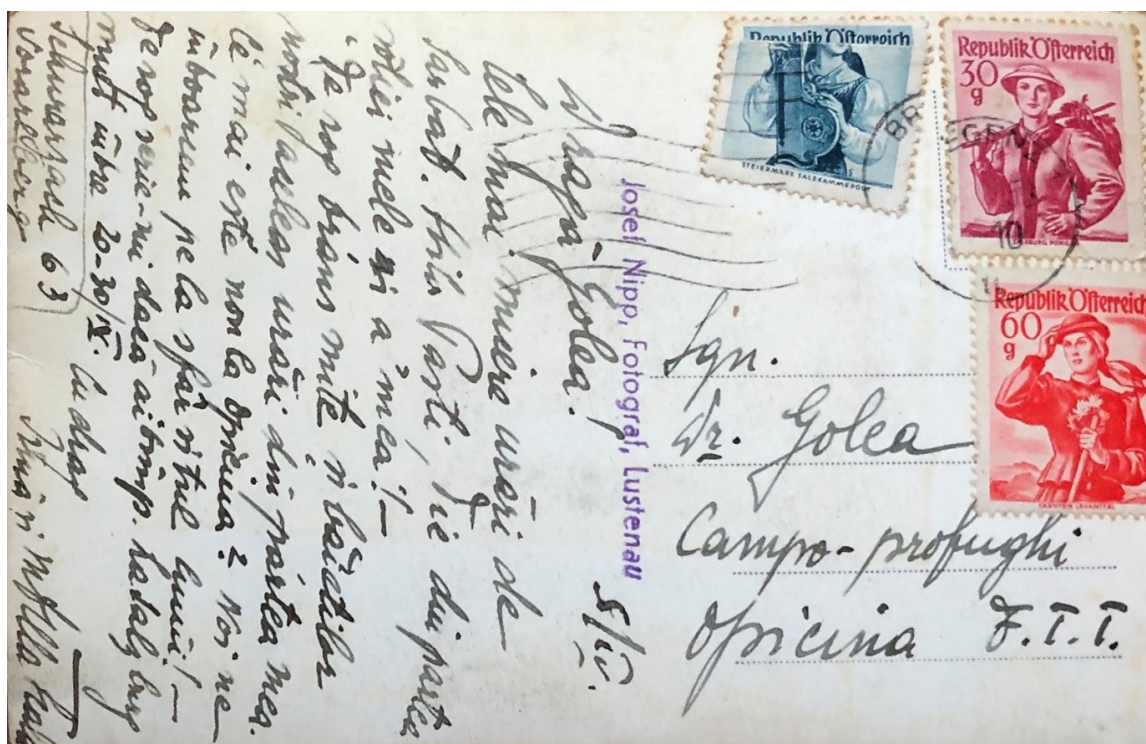
1 9 4 9

Două vederi din orașul Skopie (nefolosite), păstrate probabil ca amintire a trecerii prin această localitate, în drum către Apus și libertate...

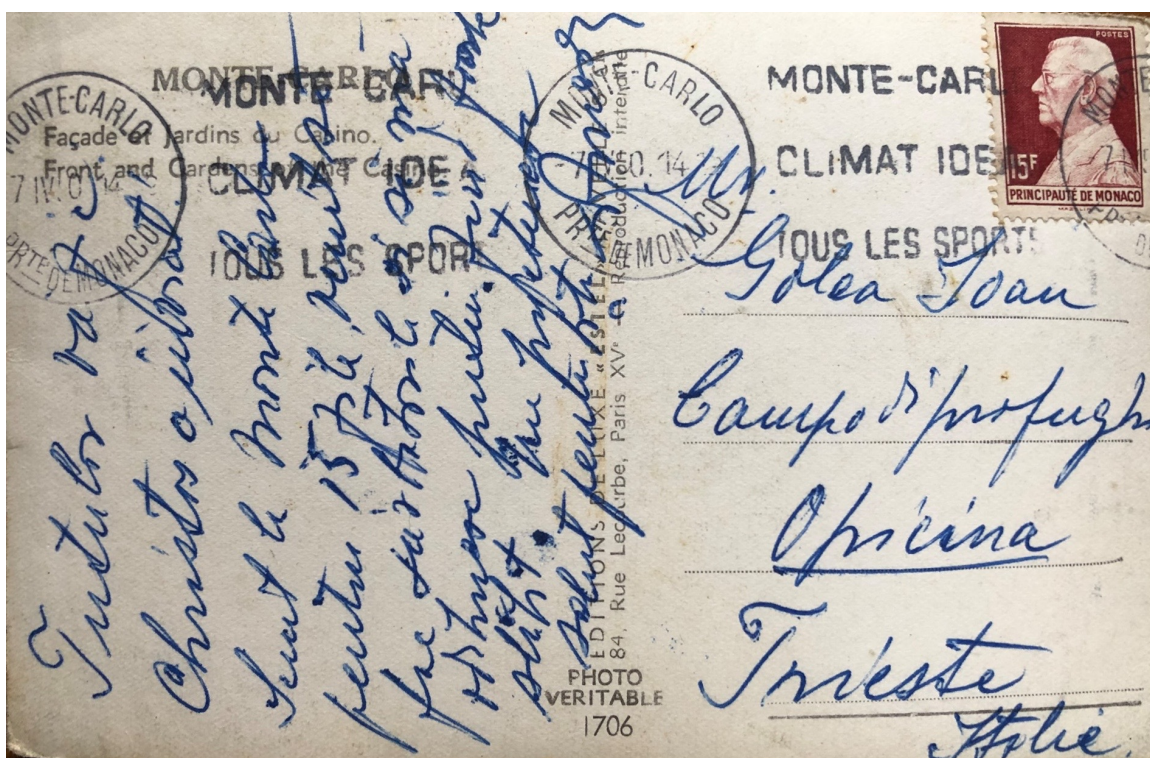
Mic orășel din vestul Austriei situat lângă granița cu Elveția.

5 Aprilie 1950 (din păcate, nu putem descifra numele expeditorului).

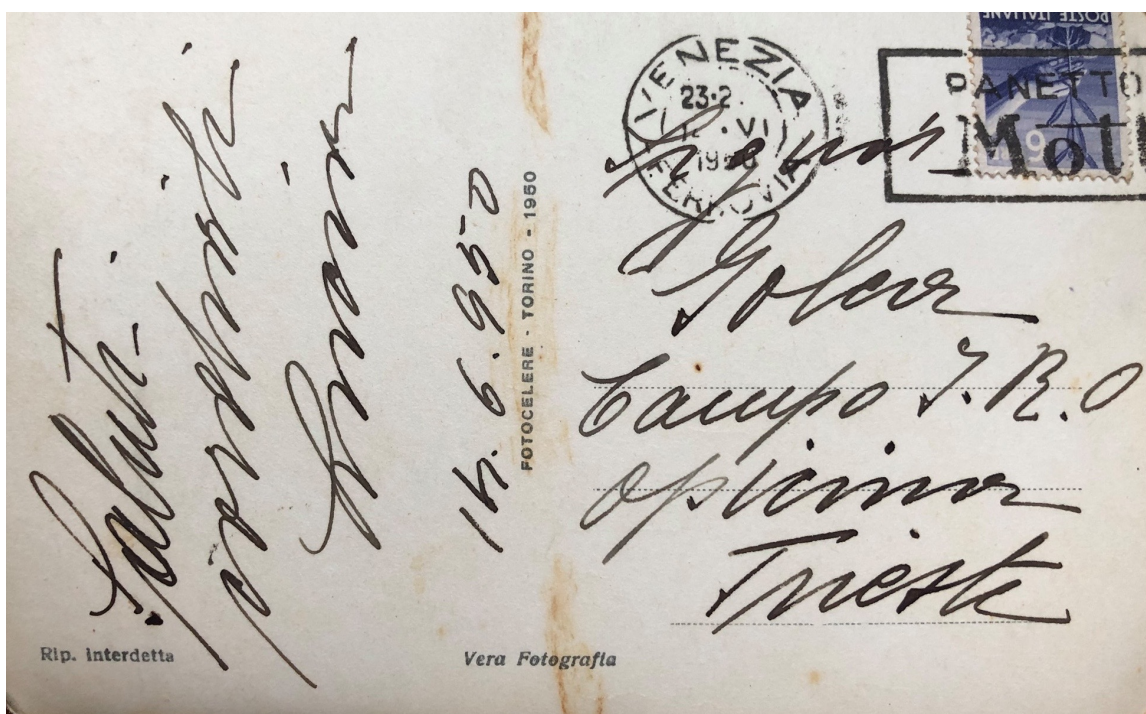
Frumosul parc din fața Cazinoului Monte Carlo din Monaco.

1950.

Vedere din Veneția trimisă lui Ionel Golea pe adresa campului de refugiați din Trieste unde se găsea înregistrat...

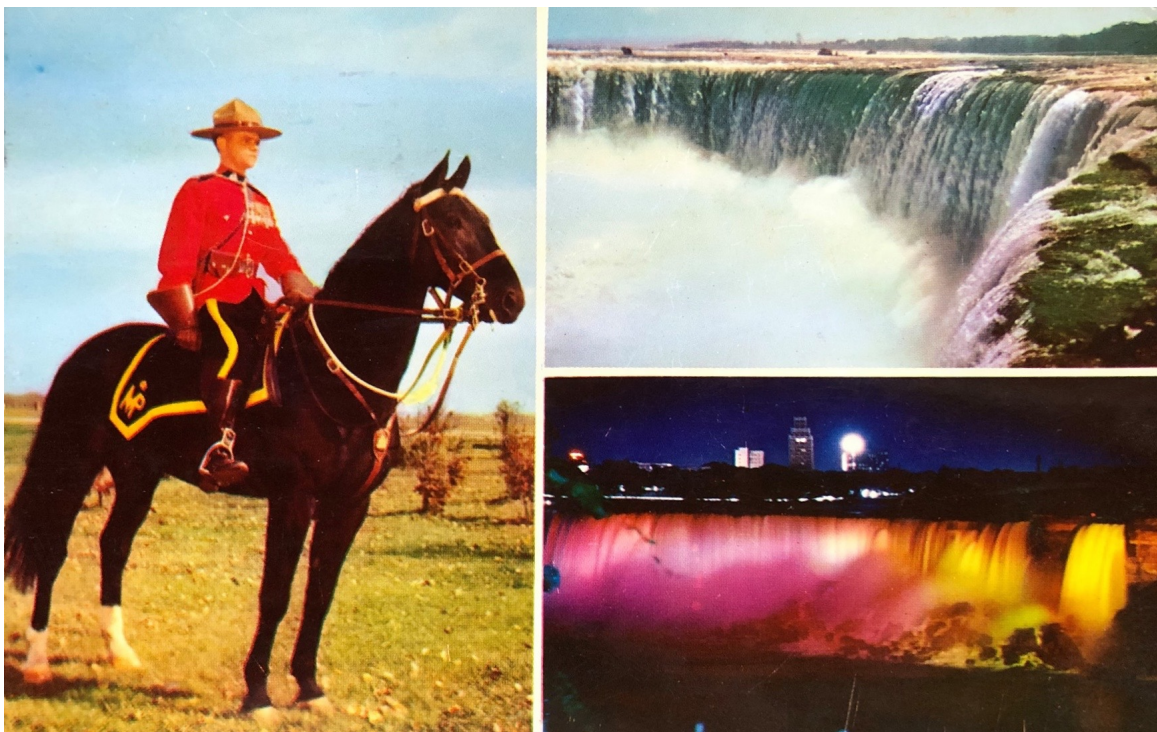
...trimisă de fapt camarazilor din lagăr pe care în acest fel îi înștiințează că e în drum spre Austria și nu va reveni (cum s'a covenit în prealabil).

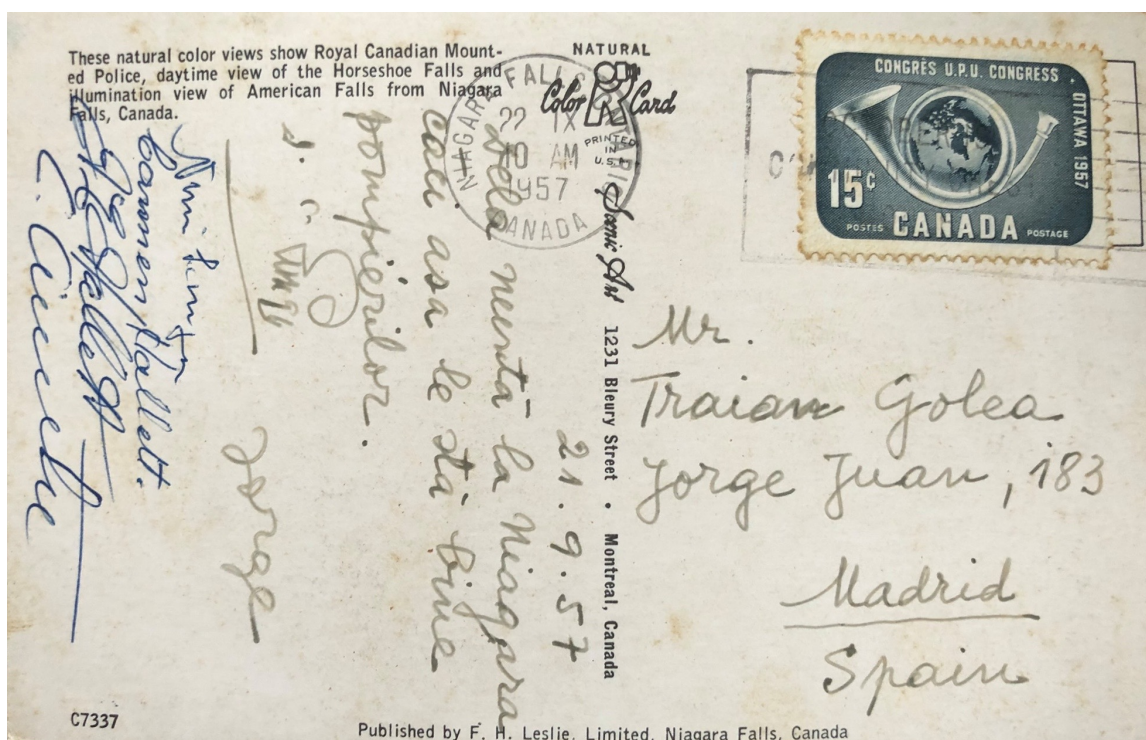
Madrid: Statuia Generalului Arsenio Martinez-Campos.

Semnează printre alții: Spiridon Neață, Vasile Florescu, Tului Bașiu...

Cascada Niagara, la granița dintre Canada și Statele Unite.

Vedere semnată de mai mulți legionari, 9 Septembrie 1957.

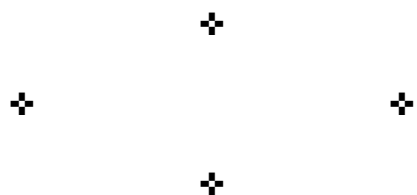

Firenze – Via Vacchereccia Nr. 3.

Carte poștală reprezentând un grup de călușari români din Chicago, Statele Unite.

PARTEA A-II-A

**"Noi am biruit cum biruește primăvara gerul iernii,
Ei au biruit cum biruește grindina holdele verii.
Noi am biruit cu gândul,
Ei au biruit cu trupul.
Și biruința lor s'a uscat ca iarba de arșiță,
Și biruința noastră a crescut ca arborele vieții."
(Vasile Pârvan)**

ION I. GOLEA
CĂZUT LA DATORIE, 31 OCTOMBRIE 1953.

“Ce vorbă să cadă
În ritm de baladă?
Ce cuvânt să vină
În plâns și suspină,
De cei treisprezece,
Morți în sfânta lege?
Treispe feciori
Ca treispe bujori,
Morți pentru dreptate,
Pentru libertate,
Pentru toți din noi,
Toți morți ca eroi.

Toți, unul și unul,
Să sfarme cu pumnul
Stânca, cât îi ea
De mare și grea,
Munții, cât îs ei
De mari și de grei...”

În stânga, Ion Golea... (Odorhei?)

Ion Golea, în dreapta, Cluj, Duminică 20 August 1939.

Gheorghe Dincă
Căzut sub gloanțele plutonului bolșevic la Jilava, "Valea Piersicilor", în Oct. 1953.

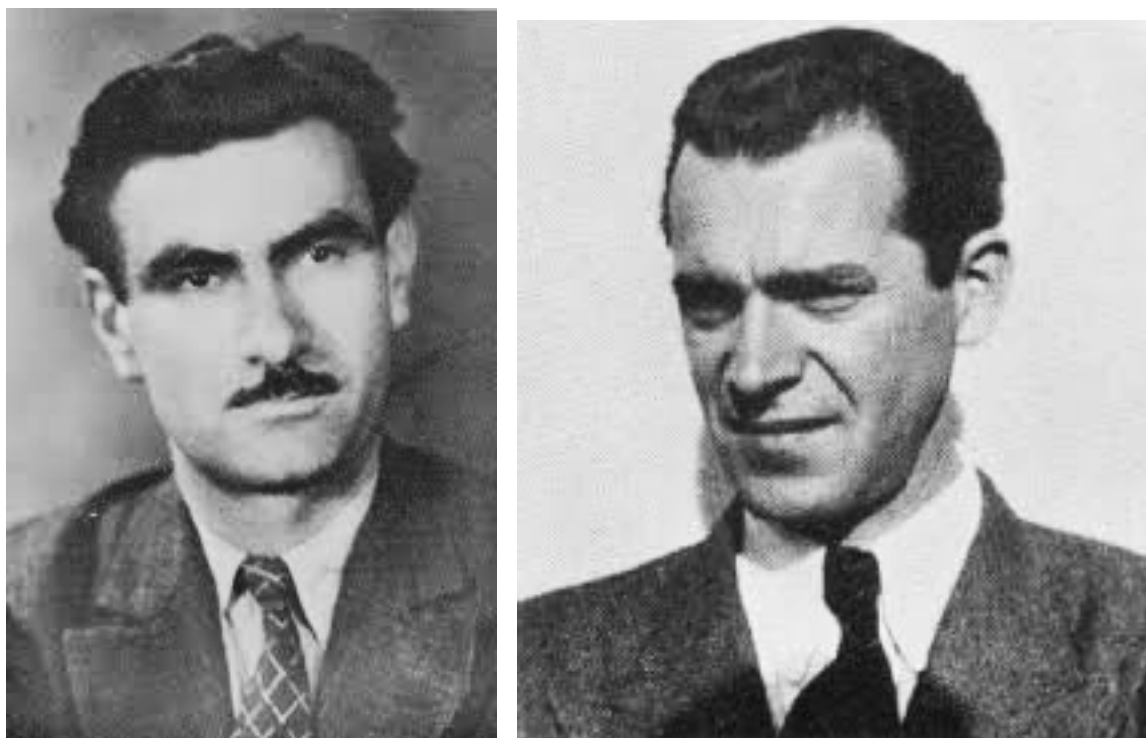

Stânga: Ing. Ion Bucșan. Dreapta: Vlad Mihai Vasile, căzut la 31 Octombrie 1953 alături de ceilalți camarazi ai săi.

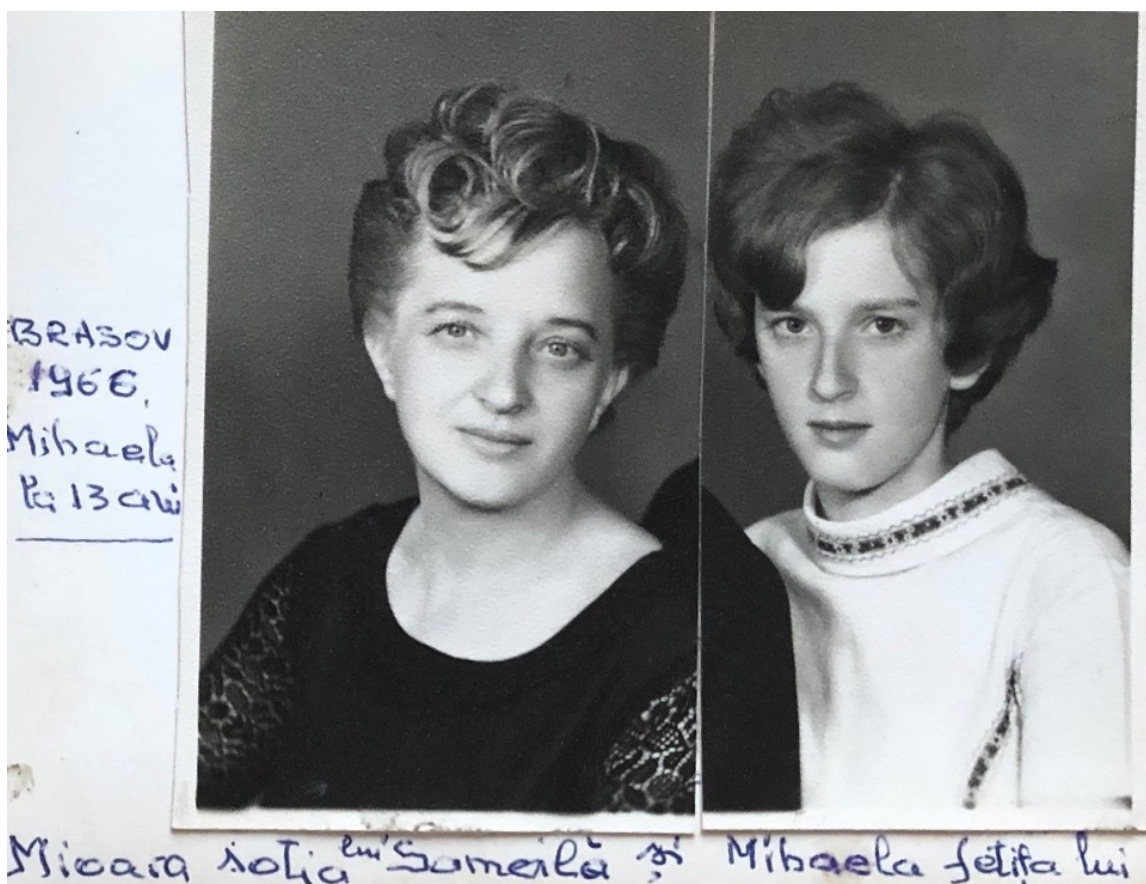
Ing. Ion Bucșan: Arestat și judecat în procesul parașutiștilor, a fost condamnat la 25 de ani închisoare. Torturat bestial în birourile de anchetă ale Securității, a decedat la scurt timp după eliberarea sa din închisoare în urma amnistiei deținuților politici din anul 1964.

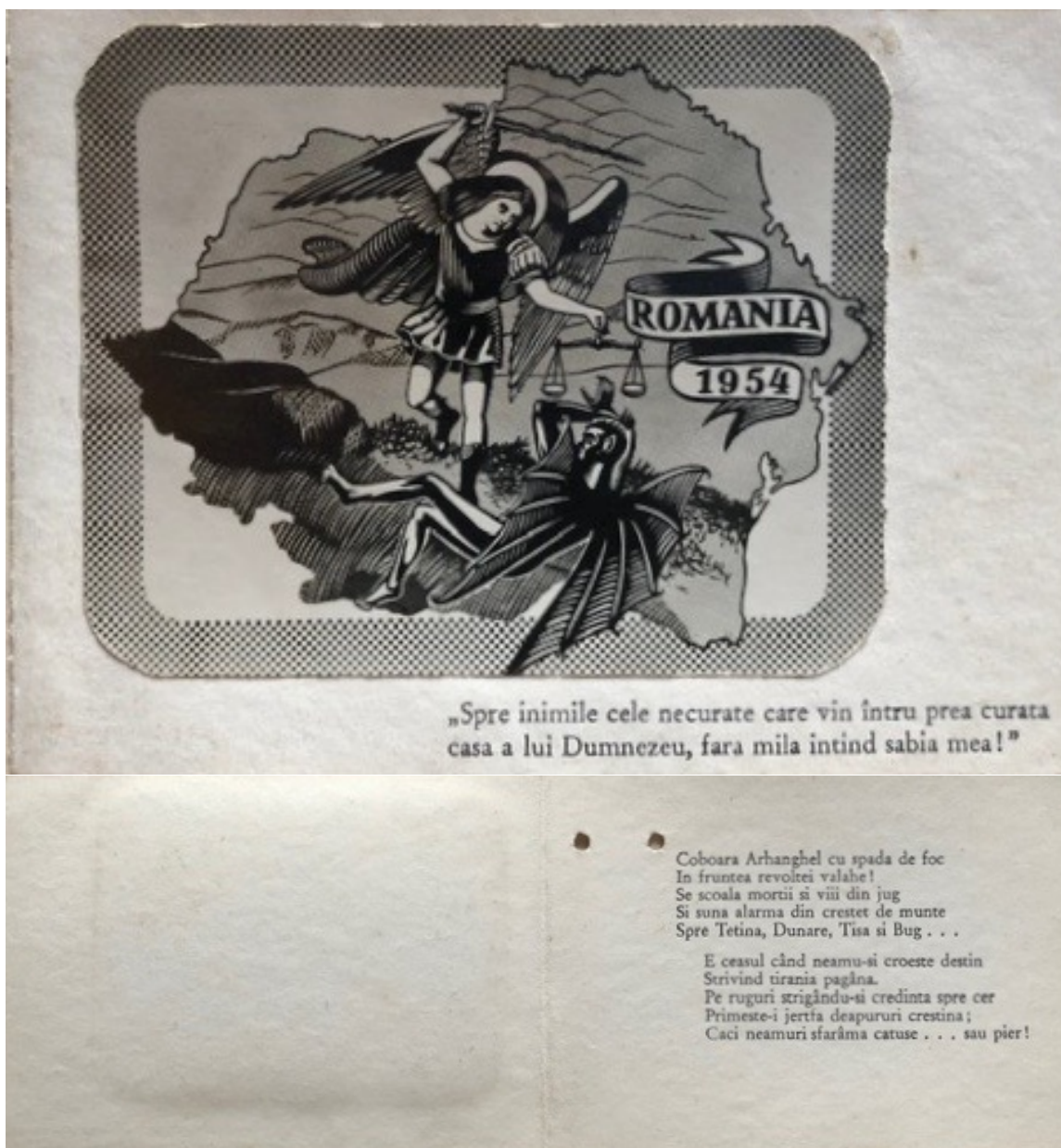

De la stânga: Mircea Popovici, Ion Buda și Ion Tolan.
Căzuți sub gloanțele unui pluton bolșevic la Jilava, la 31 Octombrie 1953.

Stânga: Ică Tănase. Dreapta: Ion Samoilă. Căzuți la "Valea Piersicilor", Jilava, 1953.

Cu toate căderile celor martirizați în lupta generală de rezistență anticomunistă din țară, speranța continuă – pe mai departe – a luptei în slujba idealurilor Mișcării Legionare și a eliberării din chingile tiraniei comuniste, nu poate fi înfrântă! Mesajul pe care îl transmite Legiunea este evident din versurile care însoțesc prezentarea grafică de mai sus (realizată sub îndrumarea lui Traian Popescu), autor a numeroase emisiuni filatelice anticomuniste, fost Vicepreșdinte al Societății Filatelice Române.

*„E ceasul când neamu-și croește destin
Strivind tirania păgână.
...Pe ruguri strigându-și credința spre cer
Primește-i jertfa deapururi creștină;
Căci neamuri sfărâma cătușe... sau pier!”*

Fotografie trimisă de Ileana în anul 1994 lui Traian Golea prin care îl informează despre parastasul care s'a ținut la Biserica Sf. Ilie Gorgani din București în ziua de 24 Octombrie 1994 în memoria celor 13 eroi legionari condamnați la moarte și executați de autoritățile comuniste la finele lunii Octombrie 1953. După cum ține să explice în facsimilul de mai jos, va lua parte și la prima ședință care s'a ținut la 9 Noembrie 1994, ora 16, "a primului cuib format din 7 membri", în București.

Masa mare de la parastatul celor
13 condamnați și executați.
Au participat ca 150 persoane.
Parastatul a avut loc la Biserica
Sf. Ilie Gorgani în ziua de 24. Oct. 1994
Fotografiile au fost luate din
Cartea cu procesul și mărite de furu
azi 9.11.1994 - ora 16 - am participat
la prima reuniune - a primului cuib din
1994 - format din 7 membri.

În facsimil: însemnările de pe verso-ul fotografiei trimisă lui Traian Golea în anul 1994.

Eu mi-am născut la sat
 Cu turca și ciobanii,
 Și aici am știu să-mi fi creștat
 Pe scoartă, tata, amii.

Cu ciurda n-am mers la părinte
 Din pri până în chiudie,
 Și aici am știu să-mi fi fost
 Din paie pălărie.

Fluier din sat
 Eu mi-am creștat,
 Suflând peltic în vovă,
 Și aici am flori de busuioc
 Cântăreșol prin sat eu n-am creștat
 Kebură după o dravă.

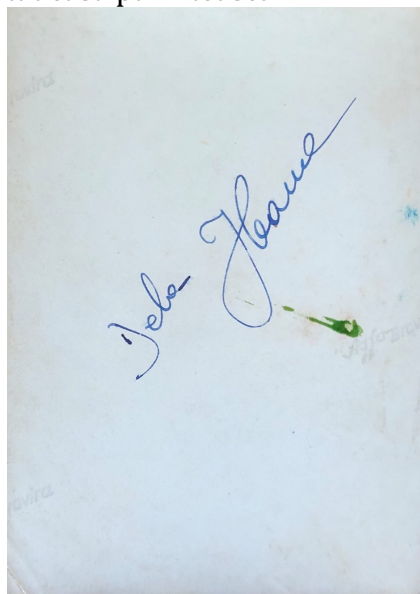
O mică de pândă, cu
 urian de amintiri, dăruie
 boet striveste inima mea. În
 mustră mea - ci pastul și pândă
 de alți de ceva dintr-un care să-mi
 amiepe despărțirea, despărțirea, acest
 e însemnătatea din ceva aceste.
 Te pot în suflet fice.

14.6.6.1957

Verso, foto personală de la Lică (Serv. Contra), purtând data de 6 Iunie 1957.

"Dela Ileana", în fața casei din Bahnea, cel mai probabil în anul 1964 când Dumitru Golea (Goldy) și-a vizitat casa părintească.

Poartă aceeași dedicație pe spate, *"Dela Ileana"*, fără alte amănunte.

București, începutul anilor '90 (?).

OCT 1973
WINNIPEG, CANADA

DIN CANADA,
din WINNIPEG,
din CASA
NOASTRĂ ROMÂNESCĂ
Multe salutări
și urări de bine
DOMNULUI
TRAIAN GOLEA

CORNELIU
FLOREA

Corneliu Florea (pseudonimul medicului Dumitru Pădeanu) născut la Timișoara la 5 Ianuarie 1939. Refugiat în Apus în anul 1980, după un stadiu în lagărul Traiskirchen din Austria se va stabili în Canada, la Winnipeg, statul Manitoba. Cunoscut pentru contribuțiile sale în publicațiile din exil, este autorul a numeroase cărți publicate atât în refugiu cât și în țară, studii în sprijinul Transilvaniei, de memorialistică sau critice la adresa dictaturii comuniste, desigur un palmares deloc de neglijat din eflorescența *cumulului* de acțiuni în care a fost implicat. Revenit pe meleagurile Țării, se stabilește la Bistrița, unde se stinge din viață în ziua de 2 Aprilie 2022.

25. Ianuarie 1952
Trieste.

Stimatele Golea!

Fiindcă îmi aduc foarte bune
aminte de D^{le} de când am
dormit două seri la Tâșina,
Vă ofer această fotografie
pentru aducere aminte

Victoria Ghita

Monumente construite de noi la
Eforie Sud - "Calmen Sylva".

Din nefericire atât crucea, fațada
de anul trecut cât și simbolul Gărzii
Risicată anul acesta au fost distruse
în mod premeditat într-o noapte,
se pare că pe 20 august 1997.

Acțiuni ale tinerilor în anii '90, încrezători într'un viitor liber...

"Dachau, 1957", Germania de Vest...

Hallandale, Florida: cu un prieten apropiat, la intrarea în complexul unde Traian și Nadia Golea au locuit în ultimii ani.

În imagine, Avocatul Victor Corbuț din Cleveland.

O manifestare anticomunistă în Statele Unite, unde se pare că Traian Golea s'a numărat printre vorbitori...

1993: se stinge din viață la locuința Doctorului Filip Păunescu din Untermeitingen, Germania, Comandantul Mișcării Legionare, Horia Sima.

Sus: "Ca să nu-l uiți pe Paul niciodată. München, 27 Octombrie 1964". Jos: la stânga, Vintilă Horia; în mijloc, Dumitru Crețu; la dreapta, Victor Corbuț (1990).

10 Mai 1997.

“Vă doresc sănătate și fericire! Monah Nectarie Ciolacu”.

Două fotografii primite de la Nicolae Ciolacu, ultimul conducător al rezistenței anticomuniste din Dobrogea (vezi “Haiducii Dobrogei”).

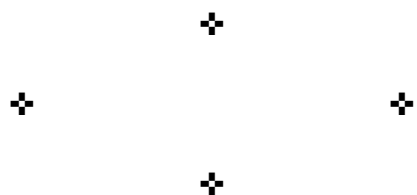
Repatriat după 1990, îmbracă haina monahală...

Monahul Nectarie la Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de Sus.

A trecut în veșnicie, în transcendență creștină deplină, la 31 August 2004.

Supraviețuitor al închisorilor comuniste, după eliberare, în 1982 a reușit să ajungă în Statele Unite, după care a revenit în țară stabilindu-se la Mănăstirea Brâncoveanu.

DUMITRU GOLEA III

Sintetizăm în câteva rânduri o importantă contribuție care privește frunțașă familie Golea din Bahnea, și mai precis soarta unui alt membru al acestei familii, Dumitru Golea al III-lea, silit ca atâția alții să ia drumurile străinătății în condițiile tot mai apăsătoare ale lipsurilor și greutăților care se accentuau de la o zi la alta.

Dumitru Golea III este fratele mai mare al lui Nicolae Golea, tatăl lui Traian Golea, plecat peste ocean la începutul veacului trecut în căutarea unei situații mai bune. Cum vom vedea din mărturiile de mai jos pe care ni le înfățișează Ing. Georgeta Munteanu, nici pentru acesta nu a fost ușor în "lumea nouă", străbătând ca atâția alții drumul greu și nesigur al începutului și acomodării pe noile meleaguri.

Prima sa destinație va fi orașul Sharon din statul Pennsylvania unde rămâne aproape 5 ani, învață limba engleză și unde – printre alte îndeletniciri – are norocul să lucreze ca fochist, zelul depus în muncă al "*străinului*" fiindu-i răsplătit, ajungând șef de echipă chiar peste cei cu vechime din sânul companiei.

Însoțit de recomandări, tânărul Nicolae se mută la Pittsburgh unde timp de 3 ani, la compania "Rail Road Co.", se ocupă primordial de reglarea și balansarea presiunii locomotivelor cu aburi ale trenurilor, câștigă și mai multă experiență, iar de aici, în anul 1915, pleacă la Chicago unde după 8 ani de peregrinări hotărăște să se oprească definitiv, obținând un loc de muncă stabil într-o companie privată (Graver Tank & Manufacturing Co.), și unde va rămâne angajat pentru restul vieții, timp de 52 de ani.

Chiar de la început, munca extenuantă de 7 zile pe săptămână nu-l oprește nici aici pe tânărul nostru să continue - cu toate greutățile - studiile de specializare pe care le considera necesare viitorului său în domeniul de muncă ales. După 6 ani, câpătând diploma de *Inginer Constructor*, va ajunge prin capacitatea sa exemplară de muncă și experiența acumulată unul dintre oamenii de bază ai companiei și reprezentantul ei autorizat în contractele de dezvoltare și asistență de pe teritoriul Statelor Unite sau de pe continentul sud-american. Îl găsim în Hawaii, Venezuela, Brazilia, pretutindeni unde prezența și experiența sa era necesară. Peste ani, va acumula o frumoasă avere, avere pe care la finele vieții o donează în totalitate Episcopiei Ortodoxe Române din America păstorită de Arhiepiscopul Valerian Trifa și unde este creată și funcționează și astăzi cu fonduri Fundația "Dumitru Golea-Goldy-Gemu", o idee care l-a secondat mereu pentru ajutorarea cu burse de studii a tinerilor români refugiați în America.

S'a sfârșit din viață în 1978, la vârsta de 91 de ani, și a fost înmormântat la Chicago, cu mulțumirea și bucuria că a apucat să-și revadă casa părintească și locurile natale, în mijlocul rudelor, nepoților și a copiilor lor.

Facem loc, așadar, relatărilor care ne prezintă aspecte diverse din mărturiile care s'au păstrat de la Nicolae Golea III, aspecte pline de interes din viața și activitatea sa derulată în cursul anilor, recunoștință și omagiu lui și întregii familii Golea, atât de greu încercată.

Aliniem acestor relatări apărute în două fascicule din ziarul "Cuvântul Liber" pe care le semnează Dna. Ing. Georgeta Munteanu "*în numele familiei Golea din com. Bahnea*", un grupaj de imagini care ne-au rămas din "Arhiva Traian Golea" și pe care dorim să le împărtășim celor interesați, subliniind că și în acest caz, pentru cea mai mare parte dintre ele lipsesc orice date de identificare, făcând astfel dificilă încadrarea și prezentarea lor.

Încercăm doar să întregim acest capitol din viața și activitatea lui Dumitru Golea, cu convingerea că efortul nostru va fi receptat pozitiv, în pofida oricăror inconsistențe ce ar rezulta din lipsa datelor amintite.

EMIGRANT ÎN AMERICA

“Se spune că nimic nu e întâmplător! Așa se pare...”

În această perioadă, în care lumea întreagă vuiește de „problema emigranților”, mi-a parvenit un document foarte interesant legat de fratele bunicului meu, Dumitru Golea, care a emigrat în America, devenind acolo Dan Goldy.

Chiar și pentru generațiile născute după cel De-Al Doilea Război Mondial, poveștile despre strămoșii emigrați la început de secol XX erau, și cred că mai sunt, puțin știute.

Poate ar fi interesant să fac cunoscută povestea din SUA a băhneanului Dumitru Golea (n. 1887), nu numai din motive personale, fiindu-mi rudă, (fratele bunicului meu, Nicolae Golea, personalitate cunoscută pe Valea Târnavelor, participant la Unirea de la 1918), dar și pentru evenimentele pe care le descrie: America începutului de secol XX.

Faptul că această poveste este autentică, ne-o demonstrează casetele pe care au fost înregistrate spusele lui Dumitru Golea în ultimii ani de viață și transcrise apoi de nepotul său, Traian Golea (decedat în România în 2004, fervent apărător al românismului și al problemelor Transilvaniei, prin editura sa din SUA, „Studii istorice românești”), nepot pe care l-a dus la el în America, el neavând copii.

Să purcedem așadar și, cu ochii minții, să urmărim câteva frânturi din filmul vieții tânărului Golea Dumitru din comuna Bahnea, jud. Mureș.

Văzând că averea bunicului său Gemu (tot Dumitru Golea, 1828-1901), care reușise să fie primar pe vremea imperiului austro-ungar se micșorează mereu, s-a hotărât, ca atâția alți emigranți români, să plece în America pentru a câștiga mia de dolari și banii de drum, ca apoi să se întoarcă acasă să cumpere pământ.

Plecarea în America necesita pașaport (?!), așa că tânărul de 19 ani, după ce și-a convins tatăl să semneze pentru el (având sub 21 de ani), a obținut actul necesar făcut de Zăhan din Sânmartin (Târnăveniul actual), a adunat de la familie 300 de florini și a plecat din sat pe 6 decembrie 1906, ajungând în America pe 7 ianuarie 1907, în portul New-York. Acolo erau așteptați de funcționarii serviciului de emigrări, care, după triaj, „mi-au agățat de gât biletul de tren cu destinația Sharon, Pennsylvania. Acolo, în gară, mă așteptau vărul Coroș, Nick Boilă, Dumitru Bereș și cu Gruită.”

Începutul presupunea și atunci învățarea limbii engleze, astfel că tânărul român, alături de prietenii lui frecventează școala și reușește să-și găsească de lucru ca fochist („boiler”) și să se acomodeze cu noua viață.

„Când nu lucram ca fochist, mi-am găsit de lucru la dl. Marshall. El avea un cal, o trăsură, un băiat și o fată. Cum mie îmi plăceau caii, l-am întrebat dacă nu mă lasă să-i îngrijesc, el răspunzând că mă lasă bucuros. În câteva săptămâni, i-am făcut calul de-i strălucea părul ca oglinda. Hrănit bine și țeșălat în fiecare dimineață, până la urmă m-a îndrăgit și calul, dar și fata. Când dl. Marshall voia să plece undeva cu trăsura, puneam caii la trăsură și stăteam pe capră; lângă mine stătea fata, lângă fată, dl. Marshall; băiatul lua loc în spate!”.

Succesul avut cu calul, dar și cu fata îl ajută. Dl. Marshall, care îl botează Danny, apoi Dan, îl recomandă proprietarului de companie să îl facă șef de echipă („foreman”).

„Cum eram tânăr și subțire, mă puteam băga pe oriunde: reparam cazane de aburi și tot ce nu puteau face alții făceam eu. Acolo erau oameni care lucrau la companie de 25-30 de ani și vine acum un puțoi, un foreigner, să devină șef de echipă!”.

Era anul 1910.

În anul 1912, pleacă din Sharon la Pittsburgh, la Compania Rail Road Co Pennsylvania.

„Acolo, eu trebuia să verific locomotivele dacă pot să aibă presiune suficientă ca să poată merge cu 75-80 mile/oră (adică 120-128 km/h). Presiunea trebuia să urce până la 14 atmosfere. Când reparam o locomotivă, trebuia să o iau pe linia de încercare și să văd dacă-i bună de folosință”...

După un an, când fetele au intrat mai mult în viața lui Dan Goldy (toată lumea i se adresa așa), a lăsat lucrul de fochist pe plan secund și, împreună cu prietenul și consăteanul lui Nick Boilă, se apucă de... teatru!

„Am avut trupa noastră de dansuri populare românești, cu program anunțat, și dădeam reprezentații. La ora 9 dimineața, trebuia să fim la repetiție până la 2 d.m. La 6 d.m. trebuia să fim pe scenă până la 10 seara, după care mergeam la restaurant cu trupa să distrăm fetele. Așa am scăzut la 128 de funzi (cca 55 kg). Am lăsat totul, inclusiv școlile de dans în care predam mai multe stiluri de dans, și m-am întors la meseria de fochist”.

În stânga, Dumitru Golea. Imaginea de față poate fi chiar de pe vapor, în timpul călătoriei sale spre America (Decembrie 1906 – 7 Ianuarie 1907).

Împlinise 27 de ani!

„În 1914, m-am însurat. Eram profesor de dans, dar ziua lucram ca și fochist. Jenny lucra și ea ca fotomodel. Am dansat odată cu ea, mi-a plăcut și ea s-a îndrăgostit de mine. Părinții lui Jenny nu m-au vrut. Pentru ei eram un „foreigner” și nici nu am intrat în casa lor. Am făcut cununia civilă și asta a fost tot. Abia la Crăciunul următor a venit mama ei la noi să vadă ce facem și cum ne merge. Eu lucram și câștigam, nu aveam probleme”.

Dacă mai aveam un dubiu privind modul cum se fac banii în vremuri grele, povestea lui Dumitru Golea despre socrul lui, ne lămurește.

„În timpul războiului civil, socrul meu vindea whiskey soldaților din Nord, iar fratele lui, Dick, celor din Sud. Seara se întâlneau și-și numărau banii. Câteodată îi prindeau și-i țineau câteva ceasuri, în care timp soldații beau tot whiskey-ul, apoi le dădea drumul după ce le plăteau marfa!”.

Socrul i-a mai povestit că a fost martor la asasinarea lui Lincoln.

Dar bătrânețea și necazurile vin și peste cei bogați. Mama soției moare, iar tatăl rămâne fără îngrijire.

„Odată vin acasă și o găsesc pe Jenny plângând. Se codește să spună de ce, deoarece știa că socrul meu n-a venit niciodată la noi în casă, iar acum îmi spune că nepoata lor l-a adus pe tatăl ei la noi.

M-am dus la el; stătea pe un scaun și plângea.

– De ce plângi, omule? Aici este loc destul și câtă vreme eu trăiesc, această casă este atât a ta, cât și a mea”.

Oare sufletul nostru de român milos și iertător s-a alterat așa de mult în peste 100 de ani încât, astăzi, asemenea situații de viață ar putea fi greu de crezut? Sper că nu, dar să reluăm povestea...

Ajuns la Chicago în 1915, se angajează la compania lui Graver, unde a rămas 52 de ani.

„În 52 de ani, nu am știut ce-i aia duminică și ce-i aia să nu ai de lucru. Lucram 7 zile pe săptămână. Atunci m-am înscris la o școală să citesc drafturile, planurile, la Armory

Dumitru Golea (stânga) și Nick Boilă în vremea când dădeau reprezentații de jocuri românești împreună cu trupa lor de dansatori (cca. 1914).

School în Chicago, unde mergeam de două ori pe săptămână, seara, timp de patru luni pe an. Asta a durat vreo 6 ani și unde mi-au dat diplomă de Erecting Engineer, care mi-a fost meseria pentru tot restul vieții”.

Întâmplarea face ca să fie pus la încercare de către Graver într-un conflict cu o firmă la care vânduseră o instalație de spălătorie și curățătorie chimică, „Indianapolis Laundry”. „Firma din Indianapolis nu a mai vrut să plătească pe motiv că mașinile nu curăță bine hainele. Eu trebuia să văd care-i totuși necazul și dacă reclamațiile lor sunt întemeiate. Am stat acolo vreo două săptămâni și mergeam în fiecare zi pe acolo și mă uitam ce fac ei și-i mai întrebam; am descoperit că ei nu respectau instrucțiunile cu chimicalele care trebuia să le adauge în apă pentru ca mașinile să poată curăța bine. Am corectat acest lucru și pe urmă mașinile au început a lucra bine. L-am chemat atunci pe Graver și i-am spus că vreau să merg acasă că aici e totul OK”.

După mai multe situații de acest gen, prestigiul „foreigner-lui” a crescut, astfel că ajunsese unul din oamenii de bază ai companiei.

„Pe vremea aceea, Graver avea un contract cu Arway Soap Co. ca să le livreze toată instalația pentru fabricarea săpunului. Compania aceasta era a lui Practor and Gamble în Cincinnati. Practor a fost și candidat la președinția SUA în 1912 și era prieten bun cu Graver. Sediul firmei era în Everglad, Cincinnati, și aveau o lucrare mare la Letonia, Kentucky. Graver îmi spune că trebuie să mă duc eu la aceste lucrări pentru că omul lui de acolo nu e cinstit.

M-am dus. L-am chemat apoi pe Graver la telefon și i-am spus că lucrurile nu merg bine. Supervizorul care era trimisul lui punea pe listă oameni pe care nu știam unde sunt și ce fac. A doua zi Graver a venit; eu citeam lista și el dădea banii; așa s-a văzut că erau nume scoase din vânt, oameni care veneau după bani, dar nu veneau și la lucru. Atunci Graver s-a despărțit de celălalt șef și m-a lăsat pe mine”.

Deși îi mergea bine și ajunsese foarte departe pentru un român plecat dintr-un sat din Ardeal, nu și-a pierdut omenia. O ultimă amintire din poveștile lui:

„În timpul primului război mondial, lucram într-o oțelărie care avea mai multe furnale. Într-o zi s-a pus furtună mare. Sus, pe unul din furnale, aveam un om care trebuia să observe lucrările de sus, pe unde se introduceau blocurile de fontă. Warrenmaker mă cheamă și-mi spune că omul de pe furnal a dispărut și nimeni nu știe unde este. Pe furtuna aia m-am urcat cu scripetele, 160 de picioare (cca. 56 metri), și făcându-mi vânt am ajuns pe furnal. De acolo am sărit pe o platformă în interior, care era la vreo 20 de picioare mai jos. Acolo într-un colț, l-am găsit pe om, adăpostit de vânt și zăpadă. Pe urmă cu scripetele l-am scos și l-am adus jos”.

Ar fi multe de povestit, mărturiile lui fiind mult mai ample.

A murit în 1978, la 91 de ani, fiind înmormântat la Chicago, în cimitirul unde era înmormântată și prima sa soție, Jenny, și unde-și pregătise și mormântul său.

Desigur că lui Dumitru Golea, atunci când s-a izbit de greutăți profesionale în America, i-a părut rău că nu a fost dat la școală. În acea perioadă domnea mentalitatea că „numai cine nu are din ce trăi acasă își schimbă cioarecii pe nădragi și își face o meserie”.

Probabil că asta l-a determinat pe Golea Dumitru-Dan Goldy să-și lase întreaga avere Episcopiei Române din America, ca bază a Fundației „Dumitru Golea-Goldy-Gemu”, care să acorde burse tinerilor români veniți în America, ca înlesnire pentru a-și putea croi un viitor, bursă care este în vigoare și în prezent.

Dacă povestea lui Dumitru Golea, emigrant în America la început de sec. XX, a prezentat interes, cred că este potrivit să prezint câteva detalii din viața acestui tânăr curajos, originar din inima Ardealului.

Dumitru Golea, din comuna Bahnea, a fost un tânăr obișnuit, unul dintre sutele de mii de tineri ardeleni, crescuți într-un sat în care oamenii trăiau respectând cu sfințenie cutumele satului, biserica și datinile străbune.

Strămoșii familiei Golea au trăit ca iobagi pe moșia grofului Bethlen până în 1848. Nepoții, printre care și Dumitru Golea, ascultau poveștile tatălului, care multe se depănau, după cum bănuieți, la crâșma din sat.

Redăm un fragment dintr-un alt izvor, o carte de aduceri aminte, scrisă de fratele lui Dumitru Golea, Nicolae Golea, o personalitate marcantă pe Valea Târnavelor la acea vreme, cu o figură de dac parcă desprinsă de pe Columna lui Traian: „La 1848 grofii Bethlen, Farkoš, ar fi chemat toți oamenii de pe moșia lor, din Bahnea, Bernadea, Hidrifaia, Laslăul Mic, Laslăul Mare, Căpâlna, Suplac, Lepindea, Daia și Tăuaș (Ceuăș azi), le-au luat contractele, au făcut o grămadă mare și le-au dat foc. Contractele au ars și așa s-a desființat iobăgia la noi în sat. (Nicolae Golea – „O viață închinată unui sat”)”.

Și amintirea continuă: „Bucuria de a ne fi ales cu pământul lucrat, a fost de scurtă durată. Împăratul Franz Joseph, tânăr și de curând împărat, a înăbușit revoluția, iar grofii și-au luat pământurile înapoi. E drept că iobagi n-am mai fost, dar nici mult mai bine nu am dus-o după aceea.”

Tot din poveștile bătrânilor, relatate în cartea lui Nicolae Golea, aflăm că:

„Honvezii unguri umblau prin satele românești, unde prindeau, băteau, schingiuiau și chiar omorau oameni. La noi l-au prins pe Dumitru Holom, care l-ar fi bătut pe administratorul grofului. L-au legat de coada cailor și l-au târât în goana cailor pe drumul către Hidrifaia”.

Documente certe despre strămoși încep o dată cu primul Dumitru Golea, zis Gemu (1828-1901), un bărbat priceput și harnic, cinstit și de cuvânt, încât a ajuns să stârnească simpatia grofului Bethlen. S-a ajuns în situația că Gemu era ales primar (în imperiul austro-ungar!), «împotriva lui Bathori, preferat de unguri».

Statutul acestuia a crescut și prin modul în care înțelegea să ajute oamenii ca primar. Citez tot din Nicolae Golea, „O viață închinată unui sat”: „Când venea percepătorul ca să încaseze dările de la oameni, Gemu își golea șarparul. Plătea darea pentru toți ăia care nu aveau bani și-i puneă pe răboj ca să-i facă zile de lucru. Așa oamenii nu aveau năcaz cu percepția și el își lucra pământul”.

Dar să revenim la poveștile spuse de Dumitru Golea, de fapt amintiri din copilăria lui din sat.

„Când am crescut mai mari, de multe ori ne lua Moșu de mână, pe mine și pe Vasilica, și mergeam la Grofu. Noi ne jucam prin curte cu Adam și cu Roza, copiii grofului, în timp ce bătrânii vorbeau de-ale lor. Când am crescut și mai mare, pentru că mie-mi plăceau caii, mă luau Adam și cu Horthy, să-i duc la vânat. La vânătoare nu făceau mare ispravă. Eu trebuia să strig când vine mistrețul, dar nu-l nimereau, apoi venea pădurarul și împușca unul ori doi mistreți, cu care mergeau apoi acasă mândri.

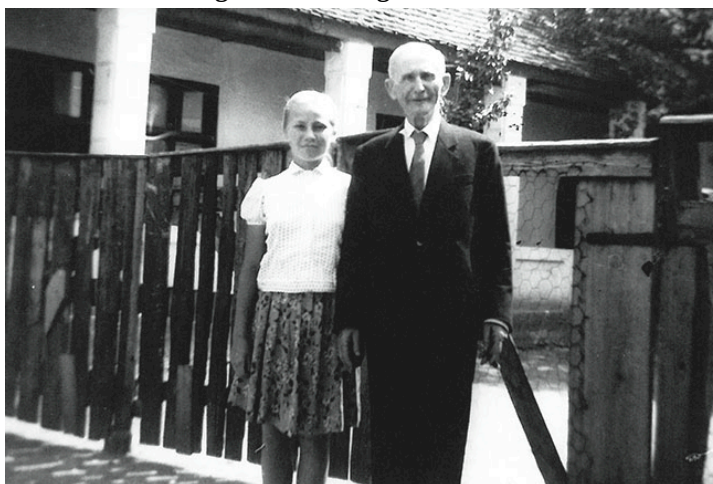
Horthy era Horthy Miklos, care mai târziu a devenit regentul Ungariei și care venea mereu la noi în sat, la Bethlen Adam, cu care era prieten. Grofu nostru avea un castel și-n Cluj, unde se duceau mereu. Horthy vorbea românește, ca și Adam. Chiar și grofoaia, mama lui Adam, înțelegea românește. Tatăl lui Horthy a fost ungur, dar mama lui era româncă. Peste ani, m-a mirat că Horthy, în cartea lui „Ein Leben für Ungarn”, nu amintește nimic nici de prietenia lui cu Adam, nici de vizitele lui la Bahnea și nici că mama lor ar fi fost româncă și că ar fi știut românește. „

Deși s-a mai vehiculat în diverse publicații ideea despre originea lui Miklos Horthy, de această dată informația pare greu de combătut. Ar fi imposibil de crezut că un om cu experiență de viață ca Dumitru Golea, la bătrânețe, depănându-și amintirile, ar spune lucruri neadevărate.

De-alungul întregii sale mărturii despre satul natal răzbate rostul vieții dus de la o generație la alta: lucratul pământului și creșterea animalelor. Ritmul acestora era întrerupt la sărbători și când la Bahnea se organizau târguri de animale, unde se strângeau oameni din toate comunele învecinate, ba chiar și din zona Brașovului, Sibului și Alba Iulia. Pentru tineri, târgul era foarte important pentru că atunci se desfășurau și jocurile populare rămase de la strămoși și continuate întocmai. Iată ce povestește copilul Dumitru Golea despre jocurile din Bahnea și satele din jur:

„După ce am ajuns la 13-14 ani, mergeam și eu în șezătoare și mi-am găsit și o drăguță, pe Ana lui Zugău. M-am învățat să joc și am devenit un jucăuș mare. Mai târziu de multe ori am purtat eu jocul. Când am ajuns la 17 ani am devenit vătaful feciorilor. Asta însemna că eu

angajam locul unde jucam, angajam diplașii (muzicanții), îi plăteam și strângeam banii de la feciori. Jocul îl aveam mai mult în șura lui Cândic, vecinul. Șura nu era podită. Apoi organizam clăci cu fetele, feciorii, de unde căpătam plata și ne acopeream și alte cheltuieli. Jocul românesc este foarte frumos. El are 12 ponturi, pe care vătaful trebuie să le știe și diplașul trebuie să fie atent la zurgălăii chizașului și să zică după ei și apoi toate perechile intrau în joc și jucau după zicală (muzică). Când unul nu mergea în ritm cu noi, îl scoteam din cerc și el trebuia să joace, dacă vroia, pe margine ca să mai învețe și să nu-i încurce pe ceilalți. Nu multă lume știe ce-i jocul românesc. Ei cred că-i destul să țopăi după melodie, dar nu știu că trebuie să-ți folosești degetele de la picioare, ori călcăiele ori piciorul întreg, după joc și zicală. Pe struna întâi îți

1964: "Goldy" în fața casei din Bahnea împreună cu Lucia (născută în 1948), nepoata cea mică. Este, de fapt, cea de-a doua vizită pe care o face în țară, prima având loc în anul 1928, iar după cea din 1964, revine în luna August 1966 (vezi scrisoarea către Anna și George Mitru din 25 Septembrie 1966). Ultima vizită în România se pare că are loc la începutul anilor '70.

Foto apărută în ziarul "Cuvântul Liber" din Tg. Mureș...

folosești degetele, pe struna doua călcâiele, pe struna treia te folosești de întreg piciorul”.

„De multe ori la jocul nostru veneau toți domnii, adică groful cu toată familia și prietenii lor și se uitau cum jucam. Rar se duceau la ungurii lor, care nu aveau joc atât de frumos. La jocurile astea nu aveam necazuri. Nu erau feciori beți sau certuri. Singurele necazuri pe care le mai aveam câteodată erau cu ungurii, care mereu vroiau să ne ia locul nostru, că era mai bun, dar niciodată nu i-am lăsat să se apropie de el”.

Frumusețea jocului românesc a rămas până în zilele noastre, formațiile de dansuri românești cutreierând și azi prin America și nu numai.

Faptul că Dumitru Golea era un foarte bun dansator încă de copil, i-a folosit mai târziu, în peregrinările lui pe continentul american, reușind ca o perioadă de timp să-și câștige existența cu ele, sau chiar ca profesor de dans, căci, spunea el, „dacă știi jocul românesc, poți să joci orice dans”.

Iată ce ne povestește: „Jocul românesc m-a făcut pe mine oblu, drept, cu trupul subțire, așa că în America, când am început să organizăm cu Nick Boilă jocuri românești, mi-a venit ușor. Era ca acasă. Cu jocul românesc în America făceam show business. Umblam din oraș în oraș și dădeam reprezentații, cu afișe și cu bilete vândute din vreme. Nick Boilă era mare organizator. Undeva la Hollywood trebuie să se găsească filme cu jocurile noastre, făcute de specialiști și care s-au făcut la cererea lui Boilă.”

Ar mai fi multe de povestit atât despre satul (generic) la început de secol XX, despre familia, copilăria și viața departe de casă a lui Dumitru Golea Goldy.

Dacă despre cei plecați din Ardeal în America la început de secol XX și care s-au stabilit acolo, sunt puține mărturii scrise, exodul românilor de azi își va arăta urmările adevărate poate peste 50-100 de ani.

Oricât de departe de țară ești plecat, oricâte succese profesionale și personale ai acumulat, va veni o vreme când copilăria petrecută cu părinții sau bunicii, într-un sat românesc, unde natura și omul trec împreună prin viață, reapare în minte și suflet.

Și atunci, nu avea dreptate ardeleanul nostru de geniu, Lucian Blaga, când spunea, că „veșnicia s-a născut la sat”! și nu doar veșnicia s-a născut acolo, ci și însuși timpul, libertatea, umanitatea”.

„Goldy”, în ultimii ani ai vieții.

Cuvântul Liber, Tg. Mureș: “Dumitru Golea, un ardelean în America, la început de migrație”, 8 Octombrie 2015; “Dumitru Golea, românul care l-a cunoscut pe românul maghiarizat Miklos Horthy”, 23 Octombrie 2015.

Santa Teresa del Tuy, Venezuela: Goldy, după cum se vede, într'o plantație de portocali, 1939...

Santa Teresa del Tuy, Venezuela, localitate situată în nordul țării, împreună cu Umberto Mibele, patronul unei rafinării de zahăr locale.

Santa Teresa del Tuy, Venezuela.

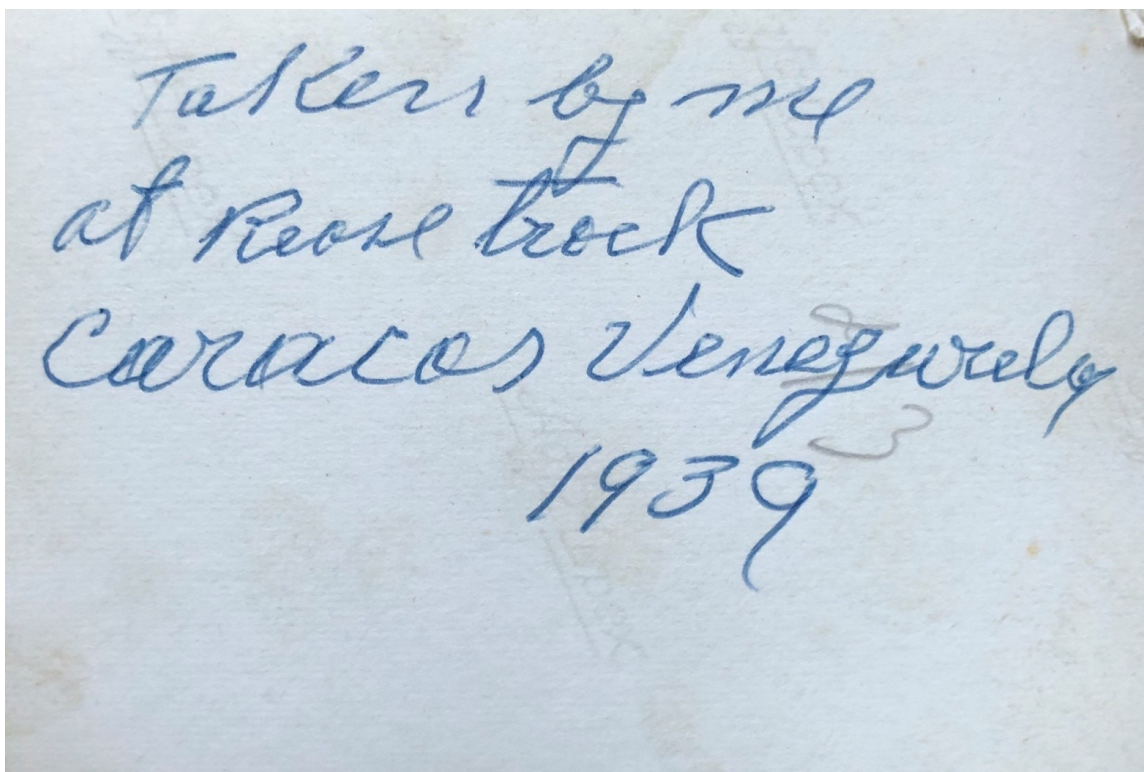
Santa Teresa del Tuy, Venezuela. Stabilizatoare de epurare a zahărului...

Cel mai probabil "Santa Anita Racetrack" în Caracas...

Verso

Santa Teresa del Tuy (oraș în provincia Miranda din nordul Venezuelei)...

Goldy (la fereastră), probabil în Barquisimeto, Venezuela.

Goldy, Rio de Janeiro, Brazilia, Septembrie 1954.

JOHANNAM E. (JANIE) GOLDY,
 DUTTON, of 6032 Kimbark Ave.
 wife of Daniel J. Daugh-
 the late Thomas and Mary
 axton. Sister of the late
 Claxton, and Mrs. Mae Ak-
 . At rest in chapel 2924 E.
 . Funeral Monday 8:45 a.m.
 Clara's Church. Mass at 9:30
 Mt. St. Mary.

Anunț la decesul primei soții, Jenny ("Jenie"), și invitația pentru slujba de pomenire care se va ține în memoria ei la Biserica ortodoxă Sfânta Maria din Chicago.

Pe vapor, în drum spre Venezuela (?).

Cel mai probabil, în drum spre Venezuela...

ON FIRST TRIP

D. J. Goldy, construction engineer for the Graver Tank & Manufacturing Co., arrived for his first visit in Hawaii. Mr. Goldy will erect a Graver Seip sugar clarifier for continuous clarification of sugar at Ewa plantation.

He was met off port by P. S. Pell, representative in Hawaii for the Graver Tank & Manufacturing Co., who said, "This is the first sugar clarifier of its type to be installed in the islands and already has attracted wide interest among sugar men."

Mr. Goldy makes his headquarters at East Chicago, Ind., but for the past eight months has been in South America working in the interest of his company.

He will take an apartment at Waikiki.

Anunț dintr'un ziar din Hawaii, 1940, care publică sosirea lui D. J. Goldy cu scopul construcției unei instalații de „filtrare și limpezire a zahărului”.

Imagini surprinse de la o cununie religioasă la care participă și familia Goldy...

Participanți la masa festivă a tinerilor...

În atmosfera distinsă a momentului, dansând în acordurile muzicii...

În partea dreaptă, Goldy. Lipsiți de orice alte date, nu cunoaștem identitatea persoanei care-l însoțește! Bănuim totuși că fotografia de față a fost făcută în România, undeva la munte, fie în timpul *sejourului* din anul 1964, fie cel care se pare că a avut loc în Sept. 1966, când a revenit în țară să revadă casa și locurile natale.

O fotografie gros cartonată care, după cum se pare, pe timpuri a aparținut unui tablou. Nu posedăm nici un fel de descriție a personajelor de față...

Fără date.

Crucea din marmură ridicată de Dumitru Golea III la căpătâiul bunicului său din Bahnea.

În centru, "Baciul" Nicolae Golea (cu plete albe, tatăl lui T. Golea), la sfințirea crucii.

"La noi în grădină, când a fost Dumitru acasă". În stânga: Leontina (soția lui D. Golea) cu "Baciul" Nicolae. În mijloc: Sana (soția lui N. Golea și sora ei). La dreapta: D. Golea.

Cca. 1975, de la dreapta: soții Valentin și Lucia (fata mai mică a lui N. Golea), Leontina, soțul și sora Sanei, Sana, "Baciul" Nicolae și încă o persoană pe care nu o putem identifica (posibil tot din America).

În amintirea celei care a fost
 sora dumneavoastră și bunica mea.
 La Bahnea, în timpul slujbei religioase,
 înconjurată de copii, nepoți și frațele
 Nicolae.
 14-martie-1972.
 Julius Popovici
 BAHNEA

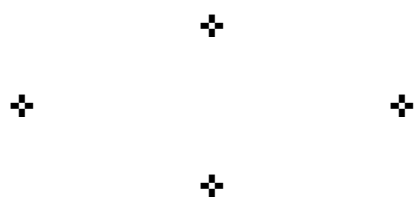
Serviciu religios (biserica neidentificată)...

East-Chicago, Noembrie 1956. În stânga: Ion Simicin, legionar din Garnizoana Chicago. În dreapta, "Goldy" și soția sa Jenny pe scările locuinței lor (6032 Kimbark Ave., Chicago). Într'o scrisoare de la începutul anilor '60, Nicolae Golea amintește că locuința era imensă, poseda etaj cu un total de 17 camere...

"25 Mai 1963, Hot Springs, Arkansas".

TRAIAN GOLEA
- ÎN STATELE UNITE -

Cum am ajuns în State

“Încă din 1956 am făcut cerere de emigrare în USA și am trecut peste toate testurile, până la ultimul, Departamentul Justiției. Aici am fost întrebat, ce am să fac în USA dacă ajung?. Eu presupuneam că respectivul funcționar știa cam cu ce m’am ocupat în lumea liberă din 1949. Adică, știa că am retipărit cărțile legionare la Salzburg și că din 1954 aveam tipografia unde scoteam două ziare legionare. Cu răspunsul meu nu vroiam să mă leg că nu voi desfășura astfel de activități odată ajuns în USA. Și atunci răspunsul meu a fost: nu voi face absolut nimic care să contravină legilor americane.

- Mulțumesc!, a fost răspunsul său și cu asta discuțiile noastre s’au terminat.

Eu aveam un unchi în SUA, pe fratele mai mare al tatii, emigrat prin 1904-905, care nu avea copii, și el nu înțelegea că eu vreau să vin, dar că Americanii îmi refuză viza.

În America mai aveam un unchi mai îndepărtat, care a venit în Germania în nume personal dar și trimis de celălalt unchi, ca să întrebe la Consulat, care-i cauza de toți refugiații care vor, ajung în USA, numai eu nu. Pe el îl chema Boilă. M’am dus cu el la Consulat și Boilă i-a spus Consulului, că ei sunt două familii emigrați în USA de mulți ani, că au o situație materială bună și că își pun averea drept gaj că eu nu voi face ceva care să contravină legilor americane. Consulul a plecat și a vorbit vreo 25 minute cu Departamentul de Stat și când a venit ne-a comunicat că State Departamentul refuză să-mi dea aprobarea de emigrare în USA. Acum s’a convins și el că autoritățile americane nu vor să-mi dea aprobarea.

În 1971 venise Nixon ca președinte și lucrurile s’au mai schimbat. În 1973 am încercat să obțin o viză de turist în USA pentru a-l vizita pe Goldy, unchiul meu. Viza mi s’a dat pe loc, fără nicio dificultate, și am fost de Crăciunul 1973 în USA la unchiul.

Venit acasă la München, prin Martie 1974 iar m’am dus la Consulat să cer de acum viza de emigrare în USA. Întrebându-l pe Consul dacă aş putea obține o viză de emigrare în USA, mi-a răspuns prompt și categoric: Desigur. La asta eu i-am răspuns că eu am mai făcut astfel de încercări și am fost respins. Că eu am un dosar foarte voluminos la ei. Consulul mi-a răspuns că astea sunt prostii care aparțin trecutului. I-am atras atenția că nu vreau să-mi lichidez tot ce am la München și apoi să fiu totuși refuzat și să rămân pe drumuri, așa cum i s’a întâmplat lui Ilie Smultea că, ajuns la New York, a fost trimis pe insula Ellis Island și ținut acolo aproape un an de zile, până când a dat declarație că nu va întreprinde nimic politic.

Astea nu se mai întâmplă acum, a fost răspunsul Consulului.

Am făcut cererea și mi s’a dat viza. La 30 August 1974 am plecat cu soția în Florida, unde unchiul se retrăsese, și de atunci suntem în Florida și nu am fost deranjați de nimeni. După 5 ani mi-am obținut cetățenia. Punct !” (Tr. Golea - Amintiri).

Un parcurs nesfârșit de cereri, petiții și memorii

Traian Golea a avut un parcurs complicat în ceea ce privește imigrarea sa în Statele Unite. După al Doilea Război Mondial și în contextul instaurării regimului comunist în România, mulți români refugiați, inclusiv legionari, au încercat să se stabilească în diverse țări din Occident. În anul 1950, unchiul său Daniel J. Goldy (Dumitru Golea III) din America făcea primul pas încercând să obțină vizele pentru Statele Unite, atât pentru Traian Golea cât și pentru Ioan Golea. Cererea sa a fost respinsă, cel mai probabil din cauza statutului lor politic și a asocierii cu Mișcarea Legionară, care după cum reflectă documentele provenite din arhiva C.I.A.-ului, era privită cu suspiciune de autoritățile americane.

Primele demersuri le face încă din luna Iunie 1950, imediat după ce în cursul primăverii, Ionel Golea reușise să ajungă la Triest, în Italia. Este posibil ca Daniel J. Goldy, în calitate de unchi al celor doi, Ion și Traian Golea, să nu fi cunoscut toate detaliile acestor activități sau de implicarea directă a celor doi frați cu serviciile militare americane începute în cursul anului 1950⁵). O reflectare a complexității și a riscurilor asociate cu astfel de operațiuni, în care informațiile erau adesea limitate și gestionate cu foarte mare precauție.

Ionel (Ioan) Golea și Traian Golea au desfășurat activități legate de serviciile militare de informații americane în contextul Războiului Rece, în special perioada în care Mișcarea Legionară încerca să lupte și să se opună regimului comunist din România sub toate formele, iar Statele Unite făceau eforturi ample de a sprijini

⁵ - Trebuie remarcat și faptul că nu am descoperit nici un fel de alte documente din perioada anilor 1951-1953 care să ateste o corespondență cu Departamentului de Imigrare în privința celor doi. Cererile vor fi reluate de fapt abia în toamna anului 1954 și vor escalada în cursul următorilor ani, dar motivele pentru care aceste cereri au fost suspendate timp de 3 ani nu le cunoaștem. Bănuim totuși că acest fapt se datorează înștiințării oficiale din data de 7 Septembrie 1950 a „Comisiei Pentru Persoanele Strămutate” din Illinois că cei doi „nu sunt eligibili pentru imigrare în Statele Unite”, cu adausul că „personalul din străinătate, a închis în dosarele lor acest caz”...

mișcările de rezistență împotriva regimurilor comuniste din Europa de Est, inclusiv prin operațiuni de parașutare, deosebit de periculoase, cei trimiși confruntându-se cu riscuri semnificative și represalii majore din partea regimului comunist.

După ce a fost parașutat în România în toamna anului 1951, Ioan Golea a fost pivotal în aceste activități de sprijin și organizare a rezistenței anticomuniste din țară.

Din păcate, Ioan Golea va fi capturat de autoritățile comuniste doi ani mai târziu, în 1953, fiind condamnat împreună cu alți parașutiști în urma unui proces politic desfășurat de regimul comunist, acuzați de activități subversive, spionaj și de conspirație împotriva statului comunist.

Procesul a avut loc în luna Octombrie 1953, iar condamnările au fost parte a unei campanii mai largi de înfricoșare și eliminare a oricărei opoziții politice și de consolidare a controlului comunist asupra societății românești. Ioan Golea și ceilalți acuzați au fost condamnați la pedepse severe, iar 13 dintre ei, inclusiv Golea, au fost executați.

Acest proces și execuțiile acestora, cât și execuțiile ulterioare reflectă brutalitatea regimului comunist și determinarea acestuia de a suprima orice formă de rezistență. Astăzi, sacrificiul lui Ioan Golea și al camarazilor săi este adesea amintit ca un simbol al curajului și al luptei pentru libertate în fața opresiunii comuniste, devotament total față de idealurile Legiunii pentru lupta și libertatea poporului român.

În ceea ce îl privește pe Traian Golea, acesta nu a fost parașutat în România, așa cum a fost cazul fratelui său, Ioan Golea. În schimb, a fost asociat în activitățile de sprijin a grupurilor legionare parașutate, iar în paralel, la Salzburg, și mai apoi la München, s'a preocupat cu editarea de cărți și reviste legionare, promovând ideologia Mișcării și contribuind la păstrarea memoriei acesteia în Exil.

Daniel J. Goldy a făcut demersuri semnificative și a jucat un rol important în încercările sale de a-l aduce pe Traian Golea în Statele Unite.

Chiar dacă aceste demersuri nu au reușit la timpul lor, având în vedere că perioada respectivă era marcată de o politică strictă de imigrare, iar persoanele care aveau legături cu mișcările politice de dreapta, cum ar fi Mișcarea Legionară, se confruntau cu obstacole suplimentare, totuși, aceste circumstanțe dificile pe care le-a avut de înfruntat, nu l-au oprit să intervină pretutindeni, la toate forurile, contactând persoane influente și instituții. Printre acestea se numără:

1. **Senatorul Paul H. Douglas** – i-a solicitat ajutorul acestuia în 1957, având în vedere influența pe care senatorii o aveau în procesul de imigrare și în obținerea sprijinului pentru refugiați.

2. **Guvernatorul statului Illinois, Adlai E. Stevenson** - a contactat, de asemenea, biroul guvernatorului în 1950, încercând să obțină sprijinul acestuia pentru Traian și Ioan Golea.
3. **Comisia pentru Persoanele Strămutate din Illinois** - Această comisie se ocupa de problemele refugiaților și ale persoanelor strămutate, iar Goldy a căutat să colaboreze cu ei pentru a facilita imigrarea lui Traian Golea.
4. **Primarul din East Chicago, Walter M. Jeorse** - a contactat și autoritățile locale pentru a obține sprijin în demersurile sale.
5. **WCC** (World Catholic Churches - Consiliul Mondial al Bisericilor) - a apelat la organizații internaționale care se ocupau de problemele refugiaților, sperând să obțină sprijin.
6. **INS** (Immigration and Naturalization Service - Serviciul de Imigrare și Naturalizare) - a interacționat cu agențiile guvernamentale responsabile de imigrarea în Statele Unite.
7. **Consulatul American** din München, Germania, etc.

Toate aceste acțiuni reflectă determinarea și eforturile sale considerabile, în ciuda negațiilor de ordin politic întâmpinate.

Incidental, fără alte demersuri cu oficialitățile timp de aproape 10 ani și lipsit de orice speranță, în 1973, după o durată de 23 de ani, "cazul Traian Golea" se va rezolva favorabil.

Un an mai târziu, acesta sosea definitiv în Statele Unite, unde a continuat să scrie și să publice lucrări care reflectă valorile naționaliste și convingerile legionare, dar și lucrări axate pe istoria României, în special în ceea ce privește Transilvania și relația acesteia cu Ungaria, în care subliniază prezența îndelungată a românilor în Transilvania și critică narațiunile istorice ungurești. Lucrările sale au contribuit la înțelegerea complexității istorice a regiunii și a identității naționale românești⁶.

Activitatea sa editorială, de importanță deosebită pentru comunitatea românească din exil, a contribuit la menținerea identității culturale și politice a celor care s'au refugiat din țară, iar activitatea sa de adevărat luptător desfășurată pentru cauza românească, un exemplu sublim de curaj, devotament consecvent și demnitate românească.

⁶ - Vezi: "Transylvania – An answer to U.S. Senator Moynihan and to John Lukacs and all other Hungarian revisionists" (Ed. Romanian Historical Studies, Miami Beach, 1982); „Transylvania and Hungarian Revisionism” (Ed. Romanian Historical Studies, Miami Beach, 1988), etc.

SCRISORI – MEMORII

APELURI

COMISIA PENTRU PERSOANELE STRAMUTATE, ILLINOIS

Statul Illinois

Adlai E. Stevenson, Guvernator

Departamentul Muncii

160 N LaSalle St. Chicago

5 Iunie 1950

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy:

În urma conversației noastre telefonice de astăzi, atașez un alt set de asigurări pentru aducerea unei persoane strămutate în această țară.

Vă rugăm să ne sunați dacă doriți asistență suplimentară.

Cu stimă,

Comisia Pentru Persoanele Strămutate, Illinois
D-șoara Marion S. Kirkland
Secretară executivă

Serviciul Mondial al Bisericii, Inc.
214 E 21st St. New York 10, New York

23 Iunie 1950

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

RE: GOLEA Ioan
Admisie # 19733
GOLEA Traian
Admisie # 19734

Stimate domnule,

Dorim să confirmăm primirea asigurărilor pe care ni le-ați trimis. Vă suntem foarte recunoscători pentru cooperare și, în schimb, dorim să vă asigurăm că vom face tot posibilul pentru a accelera examinarea de către Comisia pentru Persoane Strămutate din Washington și procesul de selecție în străinătate.

Vă vom anunța imediat când personalul nostru din străinătate raportează că persoana sau familia solicitată de asigurarea dumneavoastră a fost autorizată. În acel moment, vom prelua cu dumneavoastră aranjamentele care trebuie făcute pentru transportul interior de la portul de intrare.

În prezent, perioada de timp necesară pentru procesarea completă a acestor asigurări este în medie de aproximativ patru luni, dar acum lucrăm cu Comisia Pentru Persoanele Strămutate pentru a găsi modalități de a reduce timpul, și sperăm că acest lucru va putea fi realizat în curând.

Vă rugăm să continuați să cooperați activ cu noi în răspândirea informațiilor despre persoanele strămutate și în a ne ajuta să asigurăm numărul tot mai mare de "oportunități de relocare" de care avem nevoie pentru a oferi case acestor potențiali "noi americani", care sunt responsabilitatea noastră specială.

Cu recunoștință,

Roland Elliott,

Director, Departamentul Pentru Persoane Strămutate

Serviciul Mondial al Bisericii, Inc.
214 E 21st St. New York 10, New York

August 17, 1950

Re: Golea Ioan
SDA 15789

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Dragă domnule Goldy:

Suntem bucuroși să vă informăm că persoanele strămutate cu numele de mai sus pe care le-ați solicitat, au acceptat asigurarea dumneavoastră și procesarea lor a început oficial prin canalele de imigrare.

Atașăm aici o fișă informativă care descrie serviciile pe care le oferim în asistarea persoanelor strămutate în diferitele etape ale procedurii de imigrare. La primirea oricăror informații suplimentare de la personalul nostru din străinătate, relevante pentru deplasarea acestor persoane în Statele Unite, vă vom notifica în consecință și vom face aranjamente pentru transportul lor intern cu Dvs.

Cu stimă,

D-na Elizabeth A. Schroeder

Coordonatoare Serviciul Prelucrare

Departamentul Pentru Persoane Strămutate

Serviciul Mondial al Bisericii, Inc.
214 E 21st St. New York 10, New York

7 Septembrie 1950

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

RE: GOLEA Traian
GOLEA Ioan
Admisie # 19734

Dragă domnule Goldy:

Regretăm foarte mult că trebuie să vă informăm de faptul că Traian și Ioan Golea nu sunt eligibili pentru imigrare în Statele Unite de la data când au intrat în Austria pe 31 August 1949. Personalul nostru din străinătate, în dosarele lor, a închis acest caz.

Oferta Dvs. de sponsorizare pentru acești tineri pare a fi una foarte bună și suntem siguri că sunt foarte dezamăgiți de rezultatul cererilor lor. Dacă doriți, vă sugerăm să trimiteți declarații legale de susținere în numele nepoților dumneavoastră și să le transmiteți acestora pentru a le prezenta consulului Statelor Unite cel mai apropiat de domiciliul lor. Aceste declarații ar trebui să exprime dorința și capacitatea financiară de a vă asuma întreaga responsabilitate pentru acești oameni. Mai mult, că nu li se va permite să devină o sarcină publică. Familia Golea ar emigra în acest fel sub cota de imigrație a țării lor natale. Cu toate acestea, ar trebui să plătiți costurile transportului lor în această țară.

Sperăm că veți găsi posibil să-i ajutați pe acești tineri în eforturile lor de a fi relocați în Statele Unite.

Cu stimă,
Albert A. Borton
Șeful serviciului de prelucrare a datelor
Departamentul Pentru Persoane Strămutate

Pregătit de L. Malliet
CC: Comisia pentru Persoanele Strămutate, Illinois

Consiliul Național al Bisericilor lui Hristos din Statele Unite ale Americii
Departamentul Central al Serviciului Mondial al Bisericii
215 4th Ave. New York 3, New York

16 Noembrie 1954

RE: Golea Traian

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy:

Vă mulțumesc pentru scrisoarea recentă privind imigrarea celui menționat mai sus în Statele Unite.

Suntem bucuroși să vă informăm că domnul Golea pare eligibil pentru a imigra în conformitate cu legea de ajutorare a refugiaților din 1953.

Munca noastră este de a trimite toate cazurile eligibile în temeiul legii către organizații religioase sau etnice cooperante care, la rândul lor, caută să le asigure sponsori. În consecință, cazul Golea a fost trimis la Departamentul de Relocare a Refugiaților al Comitetului de Servicii Creștine Congregaționale, Inc. Prin urmare, sugerăm ca întrebările ulterioare să fie direcționate către:

Domnișoara E. Kohl
Departamentul de Relocare a Refugiaților
Comitetul Serviciului Creștin al Congresului, Inc.
110 E 29th St.
New York 16, New York

Va fi necesar ca domnul Golea să obțină o asigurare, semnată de un cetățean american, care să garanteze că va fi angajat și adăpostit și nu va deveni o sarcină publică. Formularele de asigurare pot fi obținute de la Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.

Cu stimă,
Rollin P. Marchiz
Serviciul de Imigrare

De: Joyce H. Feay

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

23 Noembrie 1954

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy:

Vă mulțumesc pentru scrisoarea din 21 Nov. cu referire la domnul Traian Golea. Atașăm un set de formulare de asigurare și o fișă de instrucțiuni pentru îndrumarea dumneavoastră.

Vă rugăm să returnați cinci asigurări completate la biroul nostru împreună cu ordinul de autorizare #560 care poate fi obținut de la biroul local al Serviciului de Ocupare a Forței de Muncă din statul Dvs. Vă rugăm să cereți pastorului, preotului sau rabinului să contrasemneze formularele în locul marcat cu creion albastru, indicând numele bisericii și adresa.

Dacă vă putem oferi ajutor suplimentar, vă rugăm să nu ezitați să ne sunați.

Cu stimă,

D-șoara E. Kohl,
Departamentul de Relocare a Refugiaților

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

10 Ianuarie 1955

Către: Dl. Daniel J Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy:

Vă mulțumim pentru scrisoarea prin care ne-ați trimis formularele de asigurare completate și comanda de autorizare #564 pentru Traian Golea. Returnăm extrasul de cont de către banca dvs., deoarece nu este necesar cu formularele DSR-8.

Observăm totuși că ați neglijat să completați locul și statul sau țara nașterii și ziua, luna și anul nașterii dumneavoastră. Dacă ne puteți trimite aceste informații, vom fi bucuroși să le tastăm în formularele de asigurare. Ne puteți da și adresa și tipul de locuință care va fi disponibil pentru acest cuplu de refugiați? Avem nevoie de acest lucru pentru a completa formularele.

Apreciem cooperarea și interesul dumneavoastră continuu în acest caz.

Cu stimă
D-șoara E. Kohl,
Departamentul de Relocare a Refugiaților

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

19 Ianuarie 1955

Către: Dl. Daniel J Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy,

Vă mulțumim pentru scrisoarea din 12 Ianuarie care atașează informațiile necesare pentru a completa asigurarea cu privire la Traian Golea.

Am crezut că totul este în perfectă ordine dar, din păcate, copiile carbone ale asigurării erau aproape ilizibile, așa că ne-am luat libertatea de a scrie din nou asigurările pentru dvs., deoarece nu vor fi acceptate în forma lor actuală la

Washington. Vă trimitem asigurările de rescieri care au nevoie doar de semnătura dumneavoastră și de contrasemnătura pastorului dumneavoastră. De îndată ce returnați formularele semnate la biroul nostru, problema va fi finalizată. Apoi le vom trimite la Washington.

Ne pare extrem de rău pentru această întârziere continuă, dar veți înțelege că toate regulile și reglementările trebuie respectate înainte ca formularele să fie acceptate. Suntem încântați să fim de ajutor și să refacem formularele de asigurare.

Dacă vă putem oferi ajutor suplimentar, vă rugăm să nu ezitați să ne sunați.

Cu stimă
D-șoara E. Kohl,
Departamentul de Relocare a Refugiaților

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

4 Februarie 1955

Către: Dl. D. J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy:

Pachetul dumneavoastră care a sosit astăzi la acest birou a fost o surpriză și o încântare, și doresc să profit de această ocazie pentru a-mi exprima cea mai profundă apreciere pentru bunătatea și grija dumneavoastră. Îmi va face foarte multă plăcere să folosesc darurile trimise.

Biroul nostru este întotdeauna gata să vă fie de folos și sperăm că tânărul Dvs. va sosi în curând.

Vă mulțumesc din nou pentru bunătatea arătată.

Cu stimă
D-șoara E. Kohl,
Departamentul de Relocare a Refugiaților

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

11 Iulie 1956

RE: Golea Traian

Către: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Dragă domnule Goldy,

Vă mulțumesc pentru scrisoarea adresată domnișoarei Kohl, care în prezent este în vacanță.

Din păcate, nu am primit nicio informație despre nepotul dumneavoastră și voi scrie astăzi către Consiliului Mondial al Bisericii (Church World Service) pentru a cere un raport al situației. De îndată ce primim un răspuns, vă vom contacta din nou.

Cu stimă,

D-na Irene Kampman

Departamentul de Relocare a Refugiaților

Traian Golea
Mussmannstrasse 4/II
München 2 – Germania

26 Ianuarie 1957

Către:

Consulatul General al Americii
28 Ludwigstrasse 28
München

Stimate Domnule,

Numele meu este Traian Golea, născut la 14 Martie 1917 în Bachnea - România. Din Iunie 1953 locuiesc la München 2, Mussmannstrasse 4/II. Am fugit din România în Iugoslavia în Septembrie 1948 și am ajuns în Austria în 1949 din Iugoslavia.

În Austria am fost înregistrat la IRO (Organizația Internațională a Refugiaților), care m-a găsit eligibil. După dizolvarea IRO, am fost înregistrat la USEP (Program înființat de Statele Unite pentru ajutorarea refugiaților din țările est-europene – N.N.) și declarat eligibil. În Iunie 1953, am cerut ca toate documentele privind statutul meu de refugiat să fie transferate la Organizația Consiliului Catolic din München Schonbergstrasse 9.

În primăvara anului 1954, am început completarea formelor cu biroul lor de imigrare în SUA, care s'a încheiat în Iunie 1956. Pe ziua de 7 a acestei luni, am fost invitat de Centrul Catolic Mondial pentru ultimul interviu, la Consulatul American din München. De atunci, am întrebat de mai multe ori Centrul Catolic Mondial despre decizia cu privire la imigrația mea. De fiecare dată răspunsul a fost că mai trebuia să aștept. Ultima dată când i-am interpellat a fost pe 13 Decembrie 1956, când mi s'a spus că ar trebui să mă interesez direct la Consulat, pentru că, cazul meu era unul "special".

La Consulat (Biroul de Informații, camera 100), am fost înconștientat că tot cazul meu a fost transferat de la Biroul pentru Refugiați la Biroul de Cote Regulate, unde documentele nu ajunseseră încă, deoarece se aflau în drum între diferitele birouri.

În ziua de 22 Ianuarie 1957, m'am dus din nou la Consulat pentru a-i chestiona despre starea cazului meu. Biroul de informații m'a trimis la camera # 151. Aici mi

s'a spus că documentele mele au fost trimise la Biroul de Cote Regulate și că ar trebui să merg la Biroul de Informații pentru locația acelui birou. Acolo, o doamnă s'a străduit să afle despre actele mele și să primească răspunsul, că nu știe unde se află și că ar trebui să mă întorc la camera # 151 pentru a le întreba.

Informația care mi-a fost dată atunci, în camera 151, a fost: "Sunteți declarat *nerefugiat*. Deci, dacă totuși doriți să emigrați, va trebui să trimiteți o scrisoare Consulatului prin care să vă exprimați dorința". Întrebând motivele sau schimbarea statutului meu de "refugiat" în "nerefugiat", am primit următorul răspuns: "Nu cunosc motivele".

Ceea ce aș vrea să știu este, dacă este posibil, de ce nu mai sunt considerat de consulatul SUA ca "refugiat" și care ar fi implicațiile unei astfel de schimbări de statut. Mai mult, ce ar trebui să fac pentru a recâștiga acest statut, pe care, mi se pare, l-am pierdut, deși am făcut întotdeauna totul pentru a-l păstra. Sunt un refugiat politic, recunoscut atât de organizațiile IRO, cât și de USEP, și până acum nu am auzit niciodată că SUA nu recunoaște munca acestor două organizații.

Cu scuze pentru că v-am deranjat, rămân, domnule,

Cu credință, al Dvs.,
Traian Golea

Consulatul General al Americii
München, Germania

14 Iunie 1957

Către: Traian Golea
Strada Jorge Juan 183
Madrid - Spania

Stimate D-le Golea,

În legătură cu cererea de viză care este procesată de Consulatul General, la întoarcerea din Spania, vi se cere să sunați la camera 114, 28 Ludwigstrasse.

Cu sinceritate,
Semnează pentru Consulul General:
Herbert S. Malin

Traian Golea
Strada Jorge Juan 183
Madrid - Spania

Madrid, 28 Iunie 1957

Către: Consulatul General American
München - Germania

Stimate domnule,

Am primit scrisoarea dumneavoastră datată 14 Iunie 1957 (nr. 211).

Cum nu am alte motive să mă întorc la München în următoarele șase luni, vă rog să-mi spuneți dacă ceva urgent și de valoare pentru o astfel de călătorie necesită întoarcerea mea. Am aici un loc de muncă și numai în caz justificat îmi pot permite să cheltuiesc bani și timp.

În cazul în care poate fi aranjat de consulatul american de la Madrid, vă rog foarte mult să dispuneți un aranjament în acest fel.

Cu multă recunoștință,
Traian Golea

Scrisoare nedată, cel mai probabil din luna Iulie 1957, după cum rezultă din copiile incluse pe care acesta le trimisese în limba engleză Consulatului American din München, ultima purtând data de 28 Iunie 1957, Madrid, despre care amintește în scrisoare.

Traian Golea - scrisoare către mătușa din Statele Unite

Dragă Mătușă,

Chiar aseară am primit scrisoarea dumneavoastră și mă grăbesc să vă răspund. Îmi pare foarte rău că s'au produs aceste încurcături. Este adevărat că eu am declarat că nu mă duc în America pentru totdeauna. Ei știu prea bine și le-am spus și eu că situația nu-mi permite ca să mă stabilesc pentru totdeauna în America, întrucât eu îmi am nevasta în țară. Fratele meu a plecat cu ajutorul lor, al americanilor, în țară ca să lupte împotriva comuniștilor și eu acum nu pot uita toate aceste lucruri și să mă stabilesc în America, unde să-mi caut de lucru și să-mi văd de treburi ca oricare care a uitat că este din România, că a plecat lăsând totul însângerat și părăsiți în ghearele poliției și partidului comunist. Cine îmi poate cere să uit acest lucru și să mă comport altfel decât îmi dictează sufletul. Dragă Mătușă, eu la ora asta nu mă țin de treburile altora ci de propriile mele treburi, pe care le cred că sunt și ale noastre a tuturor, și dacă cineva din Consulatul American din München, sau alt funcționar de al lor crede că iubindu-mi țara și neamul nu pot deveni bun american, treaba lui; dacă crede pentru că am un crez politic și lupt pentru el nu pot intra în America, este treaba lui. Eu sunt împotriva comuniștilor și lupt împotriva lor. Nu știu însă dacă acei funcționari plătiți de guvernul american care a ridicat steagul luptei împotriva comunismului mult după ce îl ridicaserăm noi, este într'adevăr anticomunist și credincios și împăcat cu conștiința lui de creștin și de bun american. Și eu am primit un răspuns că nu sunt refugiat pentru că așa a decis Consulatul, dar mie mi-au spus că nu mai sunt refugiat pentru că nu au putut lua o decizie în cazul meu până la 31 Decembrie când trebuiau încheiate lucrările și atunci, ca să nu mă respingă, mi-au trecut dosarul la cota obișnuită. De altfel,

scumpă Mătușă, v-am trimis dumneavoastră o copie după o scrisoare pe care am făcut-o în limba engleză și am trimis-o la Consulatul din München în primăvară, și în care îi întrebam de ce m'au trecut pe lista celor nerefugiați și să-mi spună pentru ce nu am păstrat calitatea de refugiat, deoarece eu, pe cât cunosc legea noastră a refugiaților, nu am făcut nimic ca să pierd calitatea de refugiat. Motivul real este că nu au vrut să-mi dea viza, iar acum, că au fost întrebați de Senatorul Douglas, au găsit această motivare. De ce nu au răspuns la scrisoarea mea în care îi întrebam de ce nu mai sunt refugiat? Eu cred că dumneavoastră, dacă mai aveți scrisoarea pe care v-am trimis-o în copie cu privire la starea mea de refugiat, atunci o puteți trimite Senatorului ca să vadă și el că realitatea este puțin alta. Este adevărat că ei acum de câteva zile mi-au cerut că de mă întorc la München să trec pe la ei în chestiunea emigrării. Cum eu nu mă pot duce pentru o nimica toată până acolo și cum Statele Unite au un consulat și aici în Madrid, i-am rugat să facă în așa fel ca să se poată aranja ce mai este de aranjat aici și am putea rezolva prin Consulatul din Madrid (...).

Poate că acum, după ce am aflat despre ce este vorba, aș putea să vă scriu mai deschis. Eventual aș putea să reînnoiesc scrisoarea către Consulat pe care am trimis-o în primăvară și să v'o trimit dumneavoastră, pentru că, după cum văd, avocatul cere ca mai întâi să ne punem noi de acord asupra a ceea ce vrem. Desigur că unchiul are multe motive să fie oarecum supărat, dar nu știu dacă vina cade toată asupra mea.

M'am dus și am căutat printre hârtiile personale acea scrisoare trimisă la Consulat și am găsit-o. A fost trimisă la Consulat în 26 Ianuarie, și imediat după aceea și dumneavoastră în copie. Acum v'o mai trimit odată semnată și pentru a o trimite avocatului. Acuma am să fac o altă scrisoare către Consulatul din München în care să arăt că niciodată nu am spus și nici nu mi-a trecut prin cap vreodată să rămân definitiv în Germania. Nu sunt legat de nici o țară, în afară de România, și nu voi încerca să mă stabilesc undeva înainte de eliberarea României. Poate cineva să rădă sau să mă creadă nebun. Este treaba lui. Eu așa cred și așa fac. Dragă Mătușă, nu spun că nu vreau să vă văd. Dimpotrivă, aș dori și doresc foarte mult acest lucru. Îmi pare rău că s'au produs aceste încurcături din cauza unor tendențioase înțelegeri și interpretări ale declarațiilor mele.

Zilele acestea mă voi mai gândi cum am să scriu la consulatul din München și atunci o să vă trimit și dumneavoastră în copie acea scrisoare.

Deocamdată să vă spun ce fac aici. Aici lucrez acum la o emisiune de radio pentru România. De lucru am mult și mi se pare lucrul tare interesant atât pentru lupta noastră cât și pentru mine personal. Cu banii o duc ceva mai greu că suntem săraci, dar ce contează acest lucru față de mulțumirea că facem o treabă bună și folositoare pentru cei din țară. De altfel eu mai cred că nu ne vom mai târî multă vreme prin acest exil și că în curând ne vom întoarce acasă.

Îmi pare foarte rău că cei din țară, mai ales tata, o duce atât de rău. Nu spun că nu trebuia să mă fi dus în America ca să-i ajut de acolo. În același timp însă, dragă Mătușă, după cât îl știu eu pe tata și dacă el ar ști exact ceea ce fac eu aici, nu cred că ar fi atât de supărat pe mine. De altfel chiar dumneavoastră ați spus că este foarte greu să se trimită bani în țară deoarece schimbul pe care-l permit comuniștii este de batjocură. Dar acum degeaba discut acest lucru, pentru că dacă mi se dădea viza,

eram acolo și-l ajutam. Așa, trebuie să stau aici și de aici, în acest sens, nu pot să fac nimic.

Tare mi-e dor de ei, tare mi-e dor de dumneavoastră, tare mi-e dor de toți aceia care îmi sunt atât de dragi și sufăr atâta. Când mă gândesc că nevastă-mea este închisă de 5 ani, și pentru ce? Pentru mine, pentru noi aceștia care încercăm să facem ceva, pentru faptul că nici ea nu s'a lăsat târâtă în partid și nu a acceptat ca să facă altceva decât sufletul ei i-a îngăduit. Și câți mai sunt ca ea? Pentru mine ar fi cel mai mare blestem dacă i-aș uita o clipă și aș face altceva, care să nu fie pe linia de luptă de rezistență a noastră. Alăturat, vă trimit și scrisoarea pe care am primit-o de la Consulat, cum și scrisoarea pe care eu le-am trimis-o. Deocamdată vă las cu Dumnezeu. Sănătate și să ne auzim cât mai curând.

Cu toată dragostea,
al Dvs. Traian

Traian Golea
Dachauerstrasse 119
Münich Germany

Onorabilului Senator
Paul H. Douglas,
Statele Unite ale Americii
Washington D.C.

1 Noembrie 1957

Stimate Senator Douglas,

Am fost foarte surprins când am aflat din memorandumul consulatului american din München ce mi-a fost trimis că am fost declarat cu statut de "nerefugiat". Vreau să vă arăt ce am declarat și ceeace am menționat special când am fost intervievat pe 8 Iunie 1956 (în scrisoarea anexată puteți vedea că întreb Consulatul motivele acestei decizii).

Sunt un refugiat politic, evadat din România în 1948 ca fiind urmărit penal de poliție. Sunt căsătorit și soția mea a rămas în România. După câte știu, este arestată din Octombrie 1953. Din România am evadat împreună cu fratele meu, Golea Ioan. Amândoi am fost membri ai organizației politice Garda de Fier din 1936.

Câteva cuvinte despre această organizație: se caracterizează prin lupta sa anticomunistă încă de la început. Baza morală a acesteia este viața creștină. Are și caracterul său social și nu intenționează să se sustragă niciunui principiu democratic. Dimpotrivă, organizația noastră a luptat mereu pentru a introduce în viața politică a României adevărata democrație. Eu și alți membri putem mărturisi acest lucru și în acest scop am fost uciși sute dintre noi: pentru a oferi oamenilor o viață politică adecvată, care nu poate fi alta decât cea care este unanim recunoscută ca adevărata democrație. Acesta este un fenomen social de dezvoltare, care necesită întotdeauna sacrificii. O știm foarte bine și nicio altă națiune nu a fost exceptată. Lupta și ideologia noastră au fost, din păcate, confirmate în mod tragic de supunerea

întregii națiuni față de comunism. Aceste câteva fraze vă pot oferi o idee sumară despre opiniile mele politice personale.

Ceva despre soarta fratelui meu: s'a întors în România în 1951, ca fiind trimis de organizația noastră cu ajutor american. După doi ani de activitate clandestină, în timpul Festivalului Mondial al Tineretului desfășurat la București în August 1953, când a răspândit printre vizitatorii străini pamflete anticomuniste în mai multe limbi străine, a fost arestat și într'un proces spectacol, împreună cu alți 12 luptători, a fost condamnat la moarte (anexat, vă trimit și o copie a ediției speciale a ziarului **Vestitorii** în limba engleză, unde puteți citi totul despre acest proces). În acest moment, toată familia mea a fost arestată. A apărut la proces ca martoră și de atunci... a fost încarcerată. (Ionel Golea) a putut să-și sacrifice viața pentru libertate, dar dacă ar fi fost aici pentru a cere americanilor să obțină acea libertate, probabil i s'ar fi cerut să abandoneze sau să nege această luptă politică.

Când am fost la consulatul american din München, am spus că nu intenționez să rămân în America pentru totdeauna. Vreau doar să văd America, să-mi văd rudele și să fac niște studii în propria mea profesie și după un an sau doi, când va fi nevoie de mine pentru organizația mea, mă voi întoarce în Europa. Nu am spus niciodată că mă consider rezident permanent în Germania. Dacă există o țară în lumea asta în care vreau să am o reședință permanentă, aceasta este doar România, o Românie liberă. Până atunci trebuie să plec acolo unde pot găsi posibilitatea de a continua lupta, iar cea mai bună dintre toate este Germania. Când am fost întrebat la consulat dacă odată ajuns în SUA voi înceta activitatea politică, am spus că nu văd niciun motiv să o opresc în măsura în care nu dăunează intereselor americane. Nu îmi dau seama cât de dăunătoare ar fi pentru SUA o activitate anticomunistă în rândul românilor care locuiesc în America. Am spus-o destul de sincer și cred că acesta a fost adevăratul motiv pentru a refuza viza. Un alt motiv nu poate fi. Dacă îmi pot iubi țara, pot respecta și interesele altor națiuni, și în special ale națiunii americane, pentru că nu pot fi atât de naiv încât să nu văd cine conduce lumea liberă în lupta sa împotriva comunismului. Dacă vreau să-mi ajut țara în aceste zile, trebuie să susțin politica americană cu aceeași ardoare, dar mă îndoiesc că americanii văd cine sunt prietenii lor cu adevărat. La consulat am declarat, de asemenea, că nu mă voi simți lezat dacă nu voi primi viza. Nu am fugit din România cu dorința puternică de a merge în America, ci de a continua lupta anticomunistă.

Ceea ce vreau să știu acum este dacă exprimarea mea sinceră a șocat autoritățile americane sau dacă convingerile mele politice sunt incompatibile cu politica americană. Și, de asemenea, de ce declarațiile mele au fost interpretate greșit și raportate greșit. M'am bucurat când am aflat că americanii apreciau foarte mult adevăratele declarații ale refugiaților, dar acum văd că americanii sunt cei care nu sunt sinceri. Dacă nu aș fi fost sincer 100%, astăzi aș fi putut fi în SUA fără să mă schimb, dar în acest scop nu pot renunța la sinceritatea mea. Continui să sper în obținerea vizei, spunând întotdeauna doar adevărul.

Cu recunoștință,
Traian Golea
1 Noiembrie 1957

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St., New York 16, New York

19 Noembrie 1959

Către: D-l Daniel Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

RE: Golea, Traian
Dachauerstr. 119
Munich 2

Stimate domnule Goldy:

Dorim să vă scriem acum cu privire la cazul de mai sus referitor la posibilitatea de a-l aduce pe domnul Golea în această țară în baza unei petiții de primă preferință a cotei regulate românești, deoarece nu era eligibil să imigreze în această țară în conformitate cu Legea de ajutorare a refugiaților. Reprezentantul Consiliului Mondial al Bisericilor din Stuttgart i-a sugerat domnului Golea că, din moment ce are un certificat de inginer agricol, ar putea fi posibil să obțineți o petiție de primă preferință pentru el, cu condiția să fiți dispus să-l ajutați să o obțină. Reprezentantul Consiliului Mondial al Bisericilor i-a cerut domnului Golea să facă copii fotostatice ale acestui certificat, ceea ce, desigur, ar fi foarte util pentru a convinge o firmă să depună petiția de primă preferință.

Procedura ar fi următoarea: formularele de petiție de primă preferință vor trebui să fie obținute de la Serviciul de Imigrare și Naturalizare, iar o firmă sau un angajator real trebuie să le facă din a indica faptul că doar această persoană (în acest caz domnul Golea) este necesară pentru un anumit loc de muncă și că domnul Golea nu poate fi înlocuit de un cetățean american pentru locul de muncă. Aceste formulare completate trebuie apoi trimise Serviciului de Imigrare și Naturalizare pentru aprobare și ar trebui să ne anunțați dacă Serviciul de Imigrare și Naturalizare și-a dat aprobarea. Acest lucru v'ar îndeplini responsabilitatea în această chestiune, iar dacă petiția este aprobată, probabil că imigrația domnului Golea ar fi mult accelerată.

Mai există un singur element pentru care am dori să vă ajutăm. Atașăm propriul nostru formular de sponsorizare pe care am dori să-l completați și să ni-l returnați cât mai curând posibil. În afară de găsirea unei locuințe și a unui loc de muncă pentru domnul Golea, vi se va cere și să-i plătiți transportul terestru din New York după sosire. Când ne returnați acest formular atașat în plicul autoadresat, stampilat, ne puteți spune dacă sunteți dispus să încercați să obțineți Petiția de primă preferință.

Vă mulțumesc...

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St., New York 16, New York

1 Decembrie 1959

Către: Dl. Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

RE: Golea, Traian

Stimate domnule Goldy:

Vă mulțumim că ați completat formularul de sponsorizare în cazul de mai sus atât de prompt și pentru scrisoarea dumneavoastră în legătură cu posibilitatea de a obține o petiție de primă preferință pentru nepotul dumneavoastră. Am informat Consiliul Mondial al Bisericilor (Church World Service) că intenționați să-l ajutați pe domnul Golea în această chestiune și că domnul Golea v-a trimis documentele de la München care vor fi necesare înainte ca orice firmă să indice că dorește să-l angajeze.

Pe măsură ce ne ajung informații suplimentare despre acest caz, vă vom scrie în consecință. Vă mulțumesc din nou pentru asistență.

Cu stimă,
D-na Joan S. Gilchrist
Departamentul de Relocare a Refugiaților

Orașul East Chicago
INDIANA
Walter M. Jeorse, Primar

31 Decembrie 1959

Către: Serviciul de Imigrare al SUA
Clădirea Federală,
Hammond, Indiana

Domnilor:

Această scrisoare este pentru a certifica faptul că îl voi angaja pe domnul Traian Golea la sera Departamentului de Parcuri al orașului East Chicago, Indiana. Înțeleg că este inginer agronom și are toate calificările.

Tariful de plată pentru angajații departamentului parcului este de 1,98 dolari pe oră începând cu 1 Ianuarie 1960, iar tipul de muncă horticolă va fi depus la sera orașului.

Cu respect, al Dvs.
Walter M. Jeorse, Primar

De la: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37, Illinois

Către: Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St., New York 16, New York

19 Ianuarie 1960

În atenția doamnei Joan S. Gilchrist:

Dragă doamnă Gilchrist,

Doresc să vă informez despre petiția care a fost depusă în numele lui Traian Golea, refugiat Român, care locuiește acum la Dachauerstrasse 119, München, Germania.

Petiție depusă de onorabilul primar Walter M. Jeorse din East Chicago, Indiana, la 6 Ianuarie 1960.

Petiția arată că Traian Golea va fi angajat de Districtul Parcurilor din orașul East Chicago, Indiana, ca inginer agricol. Diplomele de inginer ale domnului Golea sunt atașate la petiția sa trimisă la Departamentul Serviciului de Imigrare și Naturalizare, în Hammond, Indiana.

Mă rog și sper ca această Petiție să fie și ultima, deoarece lucrez la acest caz de 10 ani.

Vă mulțumesc în avans cum și organizațiilor,

Cu sinceritate al Dvs.,
Daniel J. Goldy

Petiția depusă de primarul orașului East Chicago Ministerului Justiției - Serviciul de Imigrare și Naturalizare al Statelor Unite

UNITED STATES
DEPARTMENT OF JUSTICE
Immigration and Naturalization Service

PETITION TO CLASSIFY STATUS OF ALIEN FOR ISSUANCE OF IMMIGRANT VISA

Date Filed: 5/25/60 FEE PAID 10/23-1
INMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
Hammond, Indiana
DATE 12/21/57 BY 601

(Read this form and the attached instructions carefully before filing in petition)

To the Secretary by State:
The petition is approved:
Status is granted under section _____
Approval expires (in first preference cases only) _____
Remarks: _____
(District Director)
(District)
(Date)

(PETITIONER IS NOT TO WRITE ABOVE THIS LINE)

1. Petition is hereby made to classify the status of the alien beneficiary for issuance of an immigrant visa as: (Check one)
☐ The spouse, child (regardless of age), parent, brother, or sister of a United States citizen.
☐ The spouse or child (under 21 years of age) of an alien lawfully admitted to the United States for permanent residence.
☒ A highly skilled person, or as a minister.

Block I.—Information Pertaining to Petitioner

2. Name City of East Chicago, Indiana
(Give full name of person or organization; married women must also give maiden name)

3. Address East Chicago Indiana
(Number and street) (City) (State)
(The rest of this block is to be filled in only by an individual person filing a petition for a relative)

4. I was born _____ (Date) _____ (City) _____ (Country)

5. If you are a citizen of the United States, give the following:
Was your citizenship acquired through birth in the United States, through naturalization, through parentage, or through marriage?
If acquired through naturalization, give number of naturalization certificate and date and place of naturalization:
If acquired through parentage or marriage, have you obtained a certificate of citizenship in your own name based on such acquisition?
If so, give number of certificate:
If not, submit evidence of citizenship in accordance with instruction 3a (2).
Have you or any person through whom you claim citizenship ever lost United States citizenship?
If so, attach detailed explanation on separate sheet.

6. If you are a lawful permanent resident alien of the United States, give the following:
Alien Registration Number: A _____
Date, place, and means of admission for lawful permanent residence _____
Have you ever lost status as a lawful permanent resident alien?
If so, explain: Application to drop U.S. citizenship 10/23/57

Form I-130
(2-15-59)

Block II.—Information Pertaining to Alien Beneficiary

7. Name of alien TRAIAN N GOLEA
(First name) (Middle initial) (Last name)

8. Date, city, and country of birth of alien March 21, 1917, Bucharest, Rumania

9. Relationship of alien to petitioner One

10. If this petition is for a spouse, give the following:
Number of prior marriages of husband _____
Number of prior marriages of wife _____

11. If this petition is for a child, is the child married?

12. If this petition is for a brother or sister, are your parents the same as the alien's parents?
If not, submit a separate statement giving full details as to parentage, dates of marriage of parents, and the number of previous marriages of each parent.

13. If separate petitions are also being submitted for other relatives, give names of each and relationship to petitioner:

14. If this petition is for a highly skilled person or a minister, give the following:
Alien's occupation Agricultural Engineer; full address in the United States where services will be performed East Chicago, Indiana
Name of alien's spouse Edy Golea
Names and birthdates of children None

Full address of spouse and children: Spouse's address unknown except it is known she resides in Rumania.
If they are abroad, will spouse and children accompany or follow alien to the United States?

15. Have you ever filed a petition for this alien before? No
If so, give place and date of filing and result:

16. Has this alien ever been deported from the United States? No If so, give alien registration number, reason for deportation, and place where deportation hearing was held:

17. Address in the United States where alien will reside: 6032 Kimbark Avenue, Chicago, Ill.

18. Present address of alien: Dachauerstr 119, München, 2, Germany

19. Location of American consulate where application for visa will be made: Munich Germany
(City in foreign country) (Foreign country)

I swear (affirm) that I know the contents of this petition signed by me and that the statements herein are true and correct.

By: Walter M. Jeorse
Signature of petitioner (See instruction No. 1)
Its Mayor

Subscribed and sworn to (affirmed) before me this 31st day of Dec, A. D. 1959, at 11:30 P.

(Notary Public)
My commission expires Jan 21, 1961 (Signature of officer administering oath) (Title)

(If you need more space to answer fully any questions on this form, use a separate sheet and identify each answer with the number of the corresponding question.)

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

6 Iunie 1960

Către: Dl. Daniel Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

RE: GOLEA, Traian

Stimate domnule Goldy,

Suntem foarte interesați să știm în acest moment dacă ați reușit să obțineți aprobarea de la Serviciul de Imigrare și Naturalizare pentru petiția pe care ați depus-o la 6 Ianuarie 1960 în cazul de mai sus. De îndată ce vom ști de la dumneavoastră că petiția a fost aprobată de INS (Serviciul de Imigrare și Naturalizare), vom cere de la Consiliul Mondial al Bisericii (Church World Service) să emită o declarație de susținere pentru domnul Golea.

Vă rugăm să ne anunțați în consecință cât mai curând posibil.

Cu stimă,
D-na Joan S. Gilchrist
Departamentul de Relocare a Refugiaților

De la: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37, Illinois

Către: Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St., New York 16, New York

10 Iunie 1960

În atenția doamnei Joan S. Gilchrist:

Dragă doamnă Gilchrist,

Am primit scrisoarea dumneavoastră din 6 Iunie crt. cu privire la petiția lui Traian Golea care a fost depusă de orașul East Chicago, Indiana la 6 Ianuarie în numele domnului Golea. Totuși, cu mare regret, țin să vă informez că petiția a fost respinsă de Departamentul Muncii, însă primarul Walter Jeorse m-a asigurat că va stăruii și prin alte canale de la Washington. Poate că astfel soluționăm problema. Sper să primim un răspuns favorabil și petiția va avea aprobarea cuvenită de la foruri.

Mulțumesc pentru sprijin, și vă voi ține la curent în viitor cu orice alte noutăți survenite.

Vă mulțumesc din nou.

Al Dvs.,
Daniel J. Goldy

Petiția respinsă amintită în scrisoarea de mai sus

Departamentul de Justiție al Statelor Unite ale Americii
Serviciul de Imigrare și Naturalizare
New Post Office Building
Chicago 7, Illinois

5 Februarie 1960

Către orașul: East Chicago, Indiana

În atenția Primarului Walter M. Jeorse:

Re: Traian N. GOLEA

Dragă D-le:

Petiția dumneavoastră pe formularul I-130, cu toate documentele justificative, este returnată din motivele de mai jos:

4. Va fi necesar să obțineți un ordin de autorizare al Serviciului de Ocupare a Forței de Muncă din SUA pentru un "horticultor" de la cel mai apropiat Serviciu al Forței de Muncă din SUA. Trebuie obținut formularul ES-560.

Trebuie prezentate documente de la angajatori care să ateste anii de muncă horticolă pe care beneficiarul i-a desfășurat. Aceste documente ar trebui să reflecte 5-10 ani de experiență ca horticultor.

Diploma originală a beneficiarului trebuie prezentată la examinare. Va fi returnată.

Ar trebui prezentată o declarație care să arate eforturile dumneavoastră de a găsi un astfel de ajutor în zona East Chicago. Beneficiarul nu trebuie să înlocuiască un horticultor cetățean american dacă este disponibil. Vă rugăm să explicați îndatoririle beneficiarului la Casa Verde a Departamentului Parcuri al orașului.

Cu sinceritate, al Dvs.,

Ernest R. Tobin

Director adjunct al Districtului pentru controlul călătoriilor
Districtul Chicago

Karel Sordner
UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
New Post Office Building
Chicago 7, Illinois
February 5, 1960
VP '0' (70-)

City of East Chicago, Indiana
East Chicago
Indiana

Dear Sir: Att: Walter M. Jeorse, Mayor
Re: Traian N. GOLEA

Your petition on our Form I-130, with all supporting documents, is returned for the reasons checked (X) below:

☐ 1. Please complete item(s) _____ on the petition where checked (X).

☐ 2. A separate petition and \$10 fee is required for each beneficiary.

☐ 3. Please comply with the instructions contained in item(s) _____ of the instructions sheet, and furnish:

(X) 4. It will be necessary for you to obtain a U. S. Employment Service Clearance Order for a "Horticulturist" from your nearest U.S. Employment Service. Form ES-560 must be obtained. Documents from employers must be presented attesting to the years of horticulturist work that the beneficiary has accomplished. These documents should show 5-10 years of experience as a horticulturist. The original diploma of the beneficiary must be presented for examination. It may be returned. A statement should be presented showing your efforts to find such help in the East Chicago area. The beneficiary must not be replacing a U. S. citizen horticulturist if one is available. Please explain the duties of the beneficiary at the green house of the Park Department of the city.

Very truly yours,
Ernest R. Tobin
Ernest R. Tobin
Assistant District Director
for Travel Control
Chicago District.

IMPORTANT: Attach this letter to your petition when you return the petition to this office.

Form I-72 /es
(10-9-59)

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

14 Iunie 1960

Către: Dl. Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Stimate domnule Goldy,

Vă mulțumim pentru scrisoarea în care ne informați că petiția pe care ați depus-o pentru Traian Golea a fost respinsă. Sperăm că următoarea încercare a dumneavoastră - cu ajutorul primarului Jeorse - va avea succes, și vom aștepta cu interes orice evoluție ulterioară. Am aprecia să ne anunțați când este depusă o altă petiție și vă mulțumim încă o dată pentru eforturile făcute în numele domnului Golea.

Cu stimă,
D-na Joan S. Gilchrist
Departamentul de Relocare a Refugiaților

De la: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

8 August 1960

Catre: Onorabilului Primar
Walter M. Jeorse
East Chicago, Indiana

Stimate Domn,

Permiteți-mi să vă reamintesc că la 4 Ianuarie 1960, o petiție a fost depusă în numele lui Traian Golea. La această petiție aveam atașate toate diplomele sale de inginer. Dl. Golea a întâmpinat o mulțime de probleme pentru a obține aceste documente din interiorul Cortinei de Fier.

Chemând personal biroul dumneavoastră din East Chicago, mi s'a spus că, de fapt, domnul Coros este în posesia lor. M'am întreținut cu acesta la telefon, și dânsul a ținut să mă informeze că documentele sunt la Dvs. acasă, în East Chicago.

Dacă nu s'a făcut nimic pe această temă, știind că timpul dumneavoastră este foarte prețios și sunteți preocupat cu numeroase alte probleme, vă rog să-i înmânați domnului Coros aceste documente și să mi le transmiteți.

Vă mulțumesc pentru ajutor.

Al Dvs.,
Dan J. Goldy

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16 New York

23 Decembrie 1960

Către: Dl. Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37 Illinois

Re: GOLEA, Traian

Stimate domnule Goldy:

Regretăm să vă informăm că am fost avizați de reprezentantul Consiliului Mondial al Bisericii de la Stuttgart că Traian Golea a fost respins de Serviciul de Imigrare și Naturalizare pentru imigrare în SUA în baza P.L. 86-648, legea refugiaților adoptată de Congres vara trecută.

Vom fi interesați să știm dacă ați depus o altă petiție în numele domnului Golea prin primarul Walter M. Jeorse. Din păcate, se pare că șansa domnului Golea de a veni în această țară se va baza fie pe o petiție de primă preferință depusă și aprobată de Serviciul de Imigrare și Naturalizare, fie pe o lungă așteptare pe lista de cote obișnuită de Români, până când numerele secțiunilor fără preferință vor fi disponibile și se va atinge data priorității de înregistrare a domnului Golea.

Suntem foarte dezamăgiți că au existat atât de multe dificultăți în procesarea acestui caz și puteți fi siguri că vom fi bucuroși să oferim orice ajutor posibil dacă dezvoltarea ulterioară a cazului ar impune acest lucru.

Cu stimă,
Joan S. Gilchrist Armstrong
Departamentul de Relocare a Refugiaților

De la: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37, Illinois

Către: Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
120 E 29th St. New York 16 New York

28 Decembrie 1960

Atenție: doamnei Joan S. Gilchrist,

Dragă doamnă Gilchrist,

Vă mulțumim pentru scrisoarea dumneavoastră din 23 Decembrie. Regretăm foarte mult să aflăm că, potrivit noii legi, Departamentul de Imigrare și Naturalizare a respins petiția lui Traian Golea. Lucrez la acest caz de 12 ani. Aceasta include, de asemenea, organizațiile voastre și multe altele care încearcă să-i ajute pe oameni. Aproape incredibil!

Cu doar un an în urmă am făcut o petiție cu domnul Walter M. Jeorse, primar în East Chicago, Indiana. Aceasta a fost la rândul ei respinsă.

Vă trimit acum 2 diplome și de asemenea scrisoarea de la domnul Walter M. Jeorse, deasemenea formularul #43-8410 și formularul 1-72. Ne veți spune ceea ce Departamentul de Justiție al Statelor Unite dorește de la noi înainte ca autorizația să poată fi aprobată.

Vă rog să-mi returnați aceste documente după ce au fost verificate. Le trimit biroului dumneavoastră pentru a vă arăta că am lucrat la acest caz încă de la încropirea lui în 1950.

Poate că biroul dumneavoastră din Stuttgart, Germania sau din München, ar putea obține unele informații despre statutul domnului Golea. De neînțeles, ceva există împotriva acestuia.

Vă mulțumesc din nou,

Al Dvs., cu sinceritate,
Daniel J. Goldy

De la: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37, Illinois

Nedată (probabil de la începutul anului 1960).

Consulatului American în Germania

Pentru cei interesați:

Stimate domnule,

Această scrisoare vă este trimisă pentru a vă familiariza cu responsabilitățile mele cu privire la a-i permite nepotului meu să intre în Statele Unite.

Am fost angajat de Graver Tank & Manufacturing Company în East Chicago, Indiana, pentru o perioadă de 38 de ani, angajându-mi lucrători proprii pentru toate sarcinile mele de muncă.

Îmi voi asuma întreaga responsabilitate pentru sprijinul său și îi pot garanta angajarea în Statele Unite. Sunt cetățean al Statelor Unite și dețin o casă cu 17 camere la 6032 Kimbark Ave. Chicago, Illinois, cum și o altă reședință la 3139 N.W. 33rd St. Miami, Florida.

Dacă aveți nevoie de informații suplimentare cu privire la domnul Traian Golea, vă rog să mă contactați. Pot aranja în continuare să mă întâlnesc cu el la sosire oriunde aici în Statele Unite.

În speranța că această informație îi va permite să treacă în Statele Unite.

Rămân al Dvs.,
Daniel J. Goldy

Comitetul de Servicii Creștine Congregaționale, Inc.
110 E 29th St. New York 16, New York

18 Martie 1961

Domnului Daniel Goldy,
6032 Kimbark Ave.,
Chicago, IL.

Cu privire la Traian Golea,

Dragă domnule Goldy:

După cum vă amintiți, i-am scris domnișoarei Ann Ash de la Serviciul Mondial al Bisericii pe 11 Ianuarie anul trecut cu privire la domnul Golea, iar copia acestei scrisori a anchetei v-a fost trimisă. Domnișoara Ash a fost acum informată de reprezentantul Consiliului Mondial al Bisericilor din Germania că Serviciul de Imigrare i-a informat următoarele în privința D-lui Golea:

“Regulamentul Serviciului este de a nu intra în detalii cu privire la motivele respingerii cererilor în cadrul Programului de Eliberare Condiționată a Refugiaților. Nu există prevederi pentru o contestație împotriva deciziei ofițerului responsabil; oricum, cu toate acestea, suntem întotdeauna dispuși să primim și să luăm în considerare orice informații sau factori care nu au fost trimiși anterior într'un caz și să revizuim decizia luată pe care am analizat-o în acest caz și l-am completat ca atare. Am revăzut cazul, iar aprobarea rămâne respinsă”.

Am discutat această declarație a Serviciului de Imigrare și Naturalizare cu domnișoara Ash, și impresia ei a fost că această respingere a fost o bazată pe motive de Securitate. Deasemenea, opinia ei este că încercările ulterioare de a trece printr'o primă petiție de referință vor fi probabil respinse din aceleași motive. Din nou, un alt factor în șansele slabe de succes sunt adesea racordate la prima referință, anume că petiția indică faptul că domnul Golea nu a fost angajat în nici o capacitate profesională sau tehnică de foarte mult timp.

În lumina celor de mai sus, suntem oarecum îndoielnici că senatorul Douglas va fi capabil să ofere prea multă asistență. Sunteți bineveniți să urmăriți problema în Washington D.C. și am fi bucuroși să ne țineți la curent cu acest lucru dacă o faceți, dar impresia noastră este că deciziile Serviciului de Imigrare și Naturalizare vor fi extrem de dificil de depășit. Vă returnăm documentele pe care ni le-ați trimis și regretăm profund că par să existe atât de puține posibilități de a rezolva acest caz. Puteți fi siguri că, dacă vom avea informații suplimentare din străinătate despre domnul Golea, vom lua legătura cu Dvs.

D-șoara Joanne S. Armstrong,
Departamentul de Relocare a Refugiaților

De la: Daniel J. Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago 37, Illinois

8 Ianuarie 1962

Către: Reverendul Truman Stehr,
și Serviciul Creștin Congregațional
Departamentul de Relocare a Refugiaților
75 Riverside Dr., Camera 1643
New York 27, New York

Stimate Rev. Stehr,

Vă mulțumesc pentru scrisoarea din 15 Decembrie referitoare la adresa actuală a lui Golea Traian, nepotul meu din România: Karl Ster 56-58 München 2, Germania.

Lucrăm la acest caz de 12 ani. Am primit o scrisoare de la dânsul ieri. În același timp, i-am scris să sune la biroul dumneavoastră din Stuttgart cum și la consulul SUA pentru a vedea dacă poate obține aprobarea pentru SUA.

Nu dorim să închidem acest caz din cauza faptului că a existat o neînțelegere din partea domnului Golea. Am dori să facem tot posibilul pentru a i se aproba cererea.

Vă mulțumesc Dvs. și Comitetului de Servicii Creștine pentru ajutorul dat în acest caz.

Al Dvs.,
Daniel J. Goldy ⁷

⁷ - Aici se termină șirul corespondenței inventariate pe care Dumitru Golea III (Daniel J. Goldy) a întreținut-o de-a lungul anilor cu forurile de emigrație în privința lui Traian Golea pentru obținerea vizei de aducere în Statele Unite. Alte documente relevante nu avem în posesie, deși nu excludem ca această corespondență să fi continuat și în parcursul anului 1962, după cum rezultă din scrisoarea de mai sus trimisă Rev. Truman Stehr, care se interesează de adresa lui Traian Golea pentru viitoare referințe...

SCRISORI DISPARATE
Daniel J. Goldy

Scrisoare din partea lui Nicolae Golea către Dumitru Golea III

Bachnea la 21 Mai 1962 (România)

Prea mult doritul și iubitul meu frate Dumitre,

Vei ști că am primit scrisoarea de la tine cu cea mai mare bucurie și înțelegând totul ce mi-ai scris.

În primul rând să mulțumim lui Dumnezeu căci suntem în Viață și ne bucurăm când primim câte o scrisoare unul de la celălalt; într-adevăr. Eu m'am simțit foarte fericit întotdeauna când primeam și primesc vești despre frații mei; numai de la fratele Georgiță nu mai primim nici o veste fiindcă el a trecut la cele veșnice. Bunul Dumnezeu să-l odihnească și primească în lăcașurile lui sfinte împreună cu părinții noștri iubiți și moși, și rude, care ne vor aștepta și pe noi atunci când va porunci Dumnezeu.

Fratele din Târgu Mureș a fost foarte greu bolnav, un fel de gripă și după aceea în aprindere de plămâni, însă a scăpat, har lui Dumnezeu; acum îi bine. Eu sufăr cu peptu, obosesc iute, sufer cu amândoi umerii, în special cu umărul drept. Foarte greu îmi ridic mâna dreaptă, *răceală* cum îi spunem, reumatism. O lecuiesc mereu cu doctorii, degeaba totuși, mă dor, însă din lucru pe acasă și prin grădină niciodată în loc nu stau căci n'am răbdare.

Cu tot pământul am intrat în colectiv toată comuna, numa' eu nu mai sunt în stare să fac norma căci sunt în vârstă de 72 ani. Nu pot sta în brazdă cu cei mai tineri. E vorba căci vom primi ca bătrâni ceva la toamnă, nu știm cum vom face și cum vom trăi.

Copila trebuie să o dăm la școală fiindcă învață binișor. Ar fi păcat de ea să rămâie. Nu știu dacă ai avea tu posibilitate și dragoste de nepoata cea mai mică, Lucia și de mine în așa fel să poți aranja lunar să ne trimiți 300 lei, taxa școlară, începând din luna Septembrie. Cred căci în Târnave adică în Ducsomartin, vom duce-o la școală, la liceu, ori în Târgu Mureș, Blaj, unde o fi va fi primită la tot cazul; așa ar trebui dacă altceva nu le dăm, barăm carte să aibă: dacă ai carte, ai parte.

Pe vremea moșului nu trebuia carte, a putut fi primar și fără carte. Eu cui să mă plâng, cui să îi spun necazul meu dacă nu ție căci îmi ești frate și îți știu sufletul bun de frate. Care nu ți-ai pregetat nici timpul și nici banul. Ai fost la înălțime totdeauna, ai sărit în ajutorul celor necăjiți. Dumnezeu ți-a binecuvântat munca, ai câștigat să ai la bătrânețe. Asta a fost sortită ție; mie mi-a fost altcum, așa-i mersul vremii. Tu ești fără copii, barăm aveai și tu să vezi ce-i creșterea de copii. Aveai și tu bucurii ori supărare cum am eu. Unde-s bucuriile mele? Credeam că la bătrânețe voi primi vreun ajutor de la copii. Trebuie să recurg la ajutorul tău și nu la al lor.

Cred că îți vei da seama când vei citi umilita mea cerere, că ai fost atât de bun față de mine întotdeauna, nu mă vei pune la o parte nici acum. În mormânt nu vom duce niciunul avere. Însă ce-i drept, așa-i bine și așa-i frumos omului cât trăiește să asculte, să nu fie silit să ceară. Dacă din inimă bună face omul faptă bună, am toată încrederea căci Dumnezeu îl va răsplăti înzecit.

Rozalia îi prin curtea părintească și am făcut și ei parte din asta, și restul să

lucreze cu cartofi și cucuruz și pentru fratele Vasilă. Eu le lucrez și lor, am timp.

Vărul Sonică trăiește, însă nu vede nimic. Lelea Maria e mai sănătoasă. Sora Lenora, har lui Dumnezeu, îi bine și copiii ei amândoi. Traian să trimită scrisoare în plicul tău, așa poți să-i scrii. Nu ne-a mai scris direct ce face el cu femeia lui, îl privește pe el (...). Mult mi-e milă de ea ce-i drept (...). E treaba lor. Eu nu mă amestec în treburile lor de acolo, cu ce nu știu.

Nemaivând ce scrie, vă sărutăm cu mult dor și drag.

Al tău frate Nicolae și familia. Multă sănătate din partea fraților Vasilă din Târgu Mureș și Lenora și de toți nepoții.

Sărbătorile Pogorării Duhului Sfânt, adică Rusalele, să le petreceți cu bine și cu multă bucurie.

Al tău frate,

Nicolae Golea

Daniel J. Goldy Golea
6032 Kimbark Ave.,
Chicago IL 60637

5 Octombrie 1966

Doamnei Ann Mitru și fiicei,
416 Mesabic St.
Sharon PA

Stimată doamnă Mitru,

Vă mulțumesc pentru scrisoarea din 28 Septembrie. Am notat ce ați avut de spus cu privire la amintiri. Am părăsit Sharon cu ani în urmă, dar s'ar putea să existe un nume în Sharon care își amintește de mine: acesta va fi George Boilă. Am fost în Sharon în 1954 ultima dată, când George Rusu era încă în viață la acea vreme.

Pentru informația dumneavoastră, am fost în Bachnea, România în 1963, așa că anul acesta am făcut călătoria cu D-na și a meritat din plin. Este mult mai bine decât data trecută, dar este același comunism cu unele îmbunătățiri din partea colectivă.

Transmit o scrisoare pe care mi-a dat-o Ioan Baci. Acesta este fiul surorii lui George. George a avut și un frate, Nicolae, care vă amintiți că era în Sharon. Acest Baci este un bărbat minunat, având o familie foarte drăguță. Veți observa o fotografie: este fiul său.

Majoritatea românilor noștri cu care ne place să ținem evidența sunt rude. Vă rog să-i scrieți domnului Baci, confirmând scrisoarea pe care ați primit-o de la mine.

Vă mulțumesc,
Cu sinceritate,

Daniel Jemu Goldy

Daniel J Goldy
6032 Kimbark Ave.
Chicago IL 60637

25 Septembrie 1966

Către: Anna și George Mitru,
416 Mesabic St.
Sharon PA

Stimată doamnă și domnule,

Numele și adresa dumneavoastră mi-au fost date de unele dintre rudele dumneavoastră apropiate din Bachnea, România. Pentru informarea Dvs., îl știu pe George Mitru din copilărie și l-am revăzut în Sharon cu ani în urmă. Sharon a fost orașul unde am aterizat la acea vreme. Erau o mulțime de Români din Bachnea în Sharon. În timp ce vizitam Bachnea luna trecută, Dl. Ioan Baciuc mi-a dat o scrisoare către Dvs. Confirmați că ați primit această scrisoare, ca să o pot transmite pe cea de la domnul Baciuc către dumneavoastră.

Vă mulțumesc,
Rămân al Dvs.
Daniel J. Goldy Golea

Daniel J. Goldy
3146 NW, 34th St.
Miami FL 33142

30 Ianuarie 1968

Domnișoarei Liliana Leyva
Serviciul de Imigrație Canadian
Pier 21, P. Box 637
Halifax Nova Scotia, Canada

Dragă domnișoară Leyva,

Am primit scrisoarea ta din 19 Ianuarie care mi-a fost retrimisă de la casa mea din Chicago. Am notat ce se petrece cu privire la circumstanțele în care, tu și soțul tău cubanez vă confrunțați, cerând azilul politic în Canada. Pentru informarea Dvs., consulatul poate fi în măsură să vă ajute cu legile speciale actuale pe care le au refugiații cubanezi.

Mulțumiri pentru scrisoare. Nu mi-ai spus cum s'a întâmplat să fii la nunta Lilianeii în Odorhei, România.

Sper sincer că lucrurile se vor stabili cât mai curând.

Al tău,
Daniel J. Goldy

De la: Dr. Popovici Mihai
Aleea Scărișoara Nr. 1, Scara 6, Etaj 2,
Apartament 63, Cluj, România

23 Februarie 1968

Stimații noștri D-nă și D-le Goldy,

Scrisoarea Dumneavoastră, ca și faptul că nu ne-ați uitat, ne bucură foarte mult.

Am plecat din Bahnea din 1963 și ne-am stabilit la Cluj. Eu funcționez ca asistent universitar și cercetător științific la un institut din localitate, și între altele, am ca principală preocupare pregătirea tezei pentru obținerea titlului de doctor în științe. Soția mea, Florica, este acasă și Vă mulțumește mult pentru cele trimise, deoarece a folosit foarte bine ciorapii. Avem doi copii, Anamaria și Mihai, elevi în clasa întâia elementară și care învață foarte bine.

Am primit cele 2 perechi de ciorapi și cerceii. În scrisoare am găsit batista și lamele de bărbierit. Pentru toate acestea Vă mulțumim încă odată foarte mult.

Nu știm dacă în Statele Unite în luna Martie este obiceiul mărtișorului, ca la noi. Vă rugăm să primiți aceste două mărtișoare, pe care le găsiți alăturat în scrisoare.

Stimate D-le Goldy, Vă adresez o rugămintă foarte mare. Am pomenit că pregătesc doctoratul în științe. Sunt nevoit să consult multe tratate și reviste. Între aceste tratate sunt două, mai ales de care am o deosebită trebuință și pe care V-aș ruga, dacă aveți posibilitatea, să mi le procurați. Autorul și titlul le trimit alăturat. Vă rămân recunoscător pentru acest mare serviciu.

Sperăm că sunteți sănătoși și că, clima caldă din Florida Vă priește. Sperăm de asemenea că veți găsi posibilitatea de a veni în țară. Vă invităm cu mult drag de a ne face plăcerea unei vizite la Cluj.

Vă transmitem multă sănătate și bine și dorim o revedere pe curând.

Cu multă stimă,
Dr. Florica și Mihai Popovici
Cluj, 23 Februarie 1968.

Daniel J. Goldy Golea
6032 Kimbark Ave.,
Chicago IL 60637

24 Septembrie 1968

Către: Dr. Popovici Mihai
Aleea Scărișoara nr. 1, Scara 6, Etaj 2,
Apartament 63, Cluj, România

Stimați Dr. și D-na Dr. Popovici,

La 1 Iunie, am pus la poșta de aici 2 pachete. Într'un un pachet au fost cele 2 cărți pe care le-ați cerut: Topley and Wilson's, 5th edition, Principles of Bacteriology and Immunity. Edited by Wilson G.S., and Miles A.A., 2 volume. London, Edward Arnold (Publishers) LTD.

În celălalt pachet am trimis Dubs R. Lipinett. Nu știu dacă ați primit aceste cărți, pentru că Poșta Română nu oferă garanție. Acestea sunt prea valoroase de a se pierde; dacă nu le-ați primit, fiți buni și scrieți, iar dacă le-ați primit, tot așa. Eu am bonul de expediere a acestor cărți, și poșta Statelor Unite ne poate ajuta dacă s'au pierdut aceste pachete; poate să urmărească unde s'a efectuat expediția. Mai important este să avem confirmarea primirii.

A trecut ceva timp și nu cunoaștem soarta acestor pachete.

Toate sunt bune și frumoase din partea sănătății, mulțumim Domnului. Celelalte trec repede aici unde sunt noutățile lumii.

Vă transmitem multă sănătate,

Leontina și Dumitru Golea Goldy

P.S. Dacă nu ați primit pachetele, fiți buni și mergeți la poșta din Cluj și cereți-le. Poate s'a întâmplat ca să fie reținute la București, până când cineva se interesează de ele.

5 Decembrie 1968

De la: Dr. Popovici Mihai

Aleea Scărișoara Nr. 1, Scara 6, Etaj 2,

Apartament 63, Cluj, România

Mult stimații noștri D-nă și D-le Goldy,

La reîntoarcerea din concediu am avut plăcuta surpriză de a găsi scrisoarea și cărțile expediate de Dvs. Cărțile au sosit în bună stare, un colet cu o carte în luna August și un colet cu 2 cărți în Septembrie, pe care le-am ridicat de la poșta din Cluj. Nu am plătit nimic și nu am avut dificultăți la ridicarea pachetelor. Am întârziat răspunsul deoarece îndată după concediu am participat la un congres la București.

Nu vă pot mulțumi destul pentru marele serviciu pe care mi l-ați făcut, cărțile acestea fiindu-mi foarte utile.

Stimate D-le Goldy, a rămas nerezolvată însă problema costului acestor cărți, pe care nu știu cum l-aș putea achita. Vă rog să-mi indicați Dvs. o soluție în acest sens.

Ne bucurăm că sunteți sănătoși atât Dvs cât și D-na Leontina. Regretăm foarte mult că nu ați putut veni în țară să ne faceți o vizită. Situația inversă nu se poate discuta acum.

Familia mea este bine. Florica are serviciul în Cluj, copiii merg la școală, în cl. II și au succese frumoase.

Zilele trecute m'am întâlnit cu Lucica. S'a făcut fată frumoasă, este în anul II. Se pregătea să meargă la nunta lui Genu. Spunea că acasă la Bahnea sunt bine cu toții.

Închei scrisoarea mulțumindu-vă încă o dată pentru serviciul pe care mi l-ați făcut. Mulțumesc de asemenea pentru lamele de ras pe care le-am găsit în scrisorile din Iunie și Septembrie.

Așteptăm un răspuns din partea Dvs. Dacă doriți un lucru din țară, vă rugăm să ne scrieți.

Vă dorim multă sănătate și fericire.

Cu stimă,

Dr. Florica și Mihai Popovici

Domnul și doamna Daniel J. Goldys
Călătorie în România

♦ 30 August - plecăm de pe aeroportul Chicago O'Hare cu zborul aerian Lufthansa #431 la 6:30 PM.

♦ 31 August – sosim în Frankfurt, Germania, la 8:50 AM.

Schimb de avioane

♦ Plecăm din Frankfurt cu zborul companiei aeriene Lufthansa #101 la 9:55 AM; sosire în München, Germania la 11:00 AM.

♦ 31 August până pe 20 Septembrie (depinde de timpul petrecut în München), luăm bilet de la München la Viena, Austria, de la Viena la București, România (nu se știe dacă vom veni direct la Frankfurt din București pe 20 Septembrie)

♦ Plecăm din Frankfurt cu zborul aerian Lufthansa #430 la ora 13:20.

♦ Sosim în Chicago, aeroportul O'Hare, la ora 16:35. Nu știm dacă putem pleca din București în aceeași zi sau cu o zi înainte.

Cu ajutorul lui Dumnezeu ar trebui să ne întoarcem la timp,
Goldy

(asta înseamnă că Charles trebuie să fie la aeroport Marți, 20 Septembrie, la ora 4:35 după-amiază).

Anul: *nemenționat (probabil 1966).*

Scrisoare (fără alte date). Notăm totuși că adresa destinatarului este situată pe aceeași stradă în apropierea locuinței lui Daniel J. Goldy din Chicago

Către: D-na H. A. Beal
6043 Kimbark Avenue
Chicago 37, Illinois

11 Ianuarie 1954

Expeditor: D-na J. Roy McClay
Rt. 3, Box 9A
Ojai, California

Dragă mătușă Margaret,

Am intenționat să vă răspund încă de la începutul anului.

Oricum, lucrez șase zile pe săptămână, nu am prea mult timp decât seara și apoi sunt prea leneșe. Voi scrie la mașina de scris, deoarece scrisul meu de mână este mizerabil, cu greu îl pot citi eu însumi.

Îmi pare rău că nu te-ai simțit prea bine în ultimii doi ani. Primesc știri de la mătușa Al, aproximativ odată pe an, și-mi spune același lucru, că are probleme cu inima. Roy, soțul meu, a avut mai multe atacuri de tromboză coronariană acum 7 ani, a fost în spital multe luni și a trebuit să se pensioneze. La scurt timp după aceea, ne-am mutat la Ojai. Este un oraș mic și ne așteptăm să ne petrecem tot restul vieții aici.

Nu mai lucrez, dar cu venirea războiului din Coreea veniturile noastre erau insuficiente pentru a trăi confortabil, așa că am început să muncesc din nou. Lucrez ca funcționar aici la un hotel și îmi place foarte mult munca, deși nu îmi oferă prea mult timp liber. Situația lui Roy s'a îmbunătățit foarte mult și acum poate să ude și să întrețină cele necesare în jurul casei. Nu ar fi fericit dacă nu ar putea face ceva.

Suntem căsătoriți de 18 ani și, am fost, și încă suntem foarte fericiți. Am doi copii vitregi și cinci nepoți. Fiica mea vitregă este ca și a mea. Toți locuiesc în Los Angeles, care este cam la 80 de mile distanță.

Lydia și Kathryn au fost aici pentru o vreme, cu noi. Dar, a fost prea mult pentru Roy. Am trăit singuri atât de mulți ani încât i-a fost greu să facă o adaptare. Lydia s'a întors în Carolina de Nord și locuiește cu fiul ei și soția lui. Și ea a fost destul de bolnavă în ultimul an sau doi, și a suferit mai multe operații din care nu și-a revenit niciodată complet. În afară de plângerile obișnuite vârstei mijlocii, sunt sănătoasă și, ca întotdeauna, fericită.

Am fost întreruptă de multe ori în timp ce scriam, așa că închei. Sper că te vei simți mai bine când rândurile mele vor ajunge la tine.

Cu dragoste,
Edna

The Oaks, Ojai, California

Istoria lui Dumitru Golea I și Dumitru Golea II

Extrase din amintirile lui Dumitru Golea III ⁸

Școala nu prea multă în comuna Bahnea; a susținut primăria aproape 50 de ani. Se zice și zicea Gemu că până scotea crețari, să tot gemea. Poporul vorbea că în anul 1848 în războiul turcilor au aflat mai multe, și poate și o ladă cu bani. Se poate, că eu, a 3-a generație îmi amintesc de această ladă când mulți bani se uscau la soare. Dumitru Golea Gemu avea 3 fete și un ficior, Dumitru Golea al II-lea, crescute în avere, măritate în comună (două): prima lelea Maria, a doua lelea Crucea și a treia măritată în Bernadea, în neamul lui Coros, oameni cinstiți. La această fată i-au dat car cu boi, i-au cumpărat la curtea Baronului din Bernadea și i-au dat și slugă.

Că Dumitru Golea a fost în stare și a avut prieteni, nu doar cei care cereau, dar toți grofii înconjurul comuniei și toți Baronii au avut respect pentru Dumitru Golea Gemu. Și la partea împrumuturilor, ei erau primii care veneau, acești bogătani cum erau Groful Bethlen Arpad după florini, ca să le împrumute bani. Îmi amintesc când venea Catana, inasul Grofului, arătând la moșul briceagul pe care îl cunoștea că era al Grofului, să îi dea 500 din șerpar, sau 1.000, acestea mi le amintesc, crezând că nu se mai gătau.

A venit averea apoi sub Dumitru Golea al II-lea prin care numai piereau toate: soru-sa din Bernadea a fost nenorocită. Coros îl credea și îi aducea bere din Târgul Mureș. Crâșmele au avut mult de-a face cu averile Strămoșilor și băncile cu cizășiile pentru alții. S'a băgat în datorii pentru alții care nu au fost vrednici de nimica: au început a se găta toate bunurile.

Eu, Dumitru Golea al III-lea îmi amintesc. Îmi amintesc de acestea: când mergea moșul la un târg (și dânsul era cunoscut la toate târgurile de vite), cum se ținea între țărani. Dobânda era bună dacă aveai cap să faci de dobândă; de multe ori venea acasă cu 6 boi și numai 4 vânduți. Cum se conducea, avea mult de a face în timpurile acestea: 6 boi, 2 vaci cu lapte, 2 cai, jugăre de pământ, 3 slugi și toate ce se cere la o gazdă. Trăiam în datorie.

Îmi amintesc cum în anii copilăriei mele, că primarii în comună plăteau dări pentru acei care aveau mai puțin, și ei nu săreau să își vândă vitele sau altceva să-și achite datoriile.

⁸ - Amintirile sunt adaptate din limba română, unele fraze par de neînțeles, dar trebuie să ținem cont de faptul că Dumitru Golea al III-lea se găsea în Statele Unite de circa 70 de ani la data când au fost scrise, iar limba maternă trecută *volens-nolens* în *rezervă*. Efortul său pentru a lăsa aceste date în privința familiei Golea, în ciuda dificultăților de exprimare, este de admirat. Puțini vor înțelege însă contextul acelor rânduri, dacă ele ar fi fost transpuse exact în forma în care Dumitru Golea le-a prezentat. Am considerat, totuși, că este necesar ca să avem și acest punct de vedere, mai ales că explică și motivul pentru care a ajuns în Statele Unite la o vârstă deosebit de fragedă, și asta mai ales în urma problemelor intervenite în timpul când Dumitru Golea al II-lea, capul și reprezentantul familiei, din nefericire, a dus-o pur și simplu la ruină.

SCRISORI DISPARATE
Traian Golea – Corespondență primită

Scrisoare de la John Halmaghi către Traian Golea

11 Martie 1970

Stimate D-le Golea,

Mircea Pușcașu, în trecerea lui pe aici, mi-a lăsat Bisericuța făcută la Aiud, și m'a rugat să-ți scriu, atunci când se vor aranja lucrurile.

N'au putut fi aranjate până acum. Vărul lui face toate eforturile în acest sens. Eu, nu știu ce fel de aranjamente aveți cu Mircea, dar m'am simțit dator să vă scriu despre starea actuală. Sunt perspective pentru achiziționarea Bisericuței, dar încă nu s'a perfectat nimic. Când va fi ceva concretizat, vom comunica despre acest lucru.

Cu toate salutările de bine,

John Halmaghi

M i r c e a P u ș c a ș u

Scrisori către Traian Golea

Declarație

Subsemnatul, Pușcașu Mircea din Com. Stremț, jud. Alba, România, prin prezenta declar următoarele:

Bisericuța lăsată domnului Ion Halmaghi, în ziua de Sept. a. c., pentru a fi valorificată, este proprietatea subsemnatului, și a fost executată în iarna anului 1945, în Penitenciarul Aiud, jud. Alba, România, de către un grup de foști deținuți politici legionari, dintre care amintesc pe următorii:

Bărbat Stefan, Bărbat Alexandru, Angelescu Mârza Veniamin, Marcoci Sergiu, Pușcașu Mircea etc.

Modelul reprezintă Biserica din Fildu de Jos, jud. Cluj, România, fiind lucrat la scară și respectându-se toate amănuntele atât din interior cât și din exterior.

Modelul a fost executat în atelierele noastre particulare, din incinta Penitenciarului Aiud, iar statului plăteam 20% din valoarea modelului. Pe noi ne-a costat în acea perioadă suma de lei 250.000.

În luna Martie 1946 atelierele noastre au fost etatizate, prima măsură de acest gen luată în România.

Biserica din Fildu de Jos, jud. Cluj, România, e declarată monument istoric, și e tipul reprezentativ prin excelență, al Bis. strămoșești din Ardeal.

Pittsburgh, Pa., 10 Septembrie 1969

Pușcașu Mircea

Chitanță

Subsemnatul, Pușcașu Mircea din comuna Stremț, județul Alba, România, prin prezenta recunosc că am primit suma de 1600 D.M. de la domnul Golia Traian, din München, ca împrumut, urmând să-i expediez din SUA.

München, 28 August 1969
Pușcașu Mircea

Vedere din Pittsburgh
9 Septembrie 1969

Stimate domnule Golia,

După multe greutăți am ajuns aici. Peste 3 zile vă expediez telefonic. Măine plec la Monterey. Vă rog să mă scuzați că am întârziat. În 24 Septembrie sosesc în Germania.

Din „Cetatea Oțelului” și din orașul cu cele mai multe poduri, vă trimit dragi salutări. La fel lui Willy și Valer.

Cu drag
Mircea

Frankfurt am Main, 25 Septembrie 1969

Dragul meu,

Am sosit cu bine la Stuttgart. Am așteptat 2 ore dar Valer n’a sosit. Am dat un telefon domnului Mircea și mi-a spus că Valer nu poate veni, dar va veni săptămâna viitoare la München și mă caută el, după ce mă reîntorc din Canada. El a înțeles greșit. Am fost la inginerul Bonn Ernest, Stammheim, Stuttgart, telefon 0711/875513, i-am explicat situația și au spus că după ce-i vei primi Dta. banii îi vei expedia și lui suma de 1450, una mie patrusute cincizeci, D.M.

Deci, te rog să-mi faci și acest mare serviciu. Azi i-am scris și lui Ion Halmaghi din Pittsburgh, Pa., și lui Crișan Ion din Monterey. În Frankfurt am vorbit cu Dl. Schlesinger, cel care a trimis o mașină de tricatat lui Popa Tavi, din București.

Schlesinger mi-a spus că nu e bine să fie trimise mașinile de tricatat în vagonul cu automobilul, căci vor fi supuse și ele la un tarif ridicat.

El a experiat mașina prin poștă, a pus o declarație în cutie că e trimisă drept cadou, deci nu e nevoie de autorizație pt. export. Toate taxele de transport au fost sub 40 D.M. Deci, aceasta este forma cea mai simplă și mai ieftină.

Te rog să vorbești cu Valer, să procure un prospect și la fiecare mașină să dea o garnitură de rezervă.

La vamă, în țară, mă descurc eu cum va fi mai bine.

N'ar fi rău dacă expediezi aceste mașini cât mai repede, caci s'ar putea lucra f. bine în această iarnă, așa după cum v-am spus. E o afacere f. rentabilă.

După ce primești banii, te rog să achiți valoarea mașinilor lui Valer.

Sper că nu uiți să-l pui la curent pe Valer cu cele discutate.

De asemenea, îl rog pe Valer să vorbească cu (...) pentru formele necesare trimiterii automobilului.

Pentru toate îți mulțumesc din suflet. După ce sosesc acasă am să-ți scriu.

Măine, la ora 13:35, am avionul românesc pentru Buc.

D-nei, te rog să-i transmiți sărutări de mâini, și s'o liniștești că afacerea cu mașina nu este rea pentru fam. D-sale.

Lui Valer și lui Willy toată dragostea.

Iar pentru Dta. cele mai sincere urări de bine și de fericire!

Cu mult drag
Mircea

Sibiu, 5 Octombrie 1969

Dragul meu,

Am sosit cu bine în mijlocul celor dragi ai mei. I-am găsit sănătoși. Pe-aici e o toamnă frumoasă. Azi am fost la sora poetului Aron (Cotruș-N.N.) și i-am spus ce-am găsit la La Canada. Pe Emil nu l-am găsit în țară, plecase cu câteva ore înainte de-a sosi.

Am scris lui John, din Pittsburgh, ca să-ți expedieze cele stabilite, cât mai curând. Și atunci, te rog să mă servești și față de Ernest.

Cred că ai primit cele 2 scrisori ale mele expediate din Frankfurt. Sper că am fost destul de explicit în materie de aparate. Rămâne să vorbești cu Valer și să aranjezi lucrurile cum am discutat.

Te rog să nu uiți ca să vorbești cu veterinarul pentru mașină.

Te rog să transmiți sarutări de mâini Doamnei, iar lui Valer și Willi cele cuvenite.

Cu drag
Mircea

Stremț, 25 Noiembrie 1969

Dragul meu,

Nu știu ce s'a întâmplat că n'am primit niciun răspuns de la voi, deși v'am expedit 3 scrisori de la plecare.

Azi i-am scris și prietenului de la Pittsburgh, Pa., de la care n'am primit vești.

Te rog să-i scrii și d-ta, dacă nu ți-a expedit suma.

Dacă ai primit, te rog să reții datoria d-tale și a lui Ernest. Apoi, așa cum ne-am înțeles, te rog să vorbești cu Willy ca să aranjeze cu mașina Volkswagen 1600

variant. E mai bine așa. Iar cu Valer, să aranjezi cu aparatele, așa cum am vorbit.

Dacă nu va ajunge suma, te rog să-mi scrii ca să-ți trimită Mihai din Montreal.

Te rog să-i scrii și lui Ernest ca să fie liniștit, că doresc din toată inima să se termine această poveste cu bine.

Lucrurile puteau să fie aranjate când am fost eu la ei, dar vărul meu ca și Ion, din Monterey, au uitat o zicătoare românească: „Sătulul nu crede flămândului!”

Îmi pare rău că v’am creat neajunsuri, doar te rog treci cu vederea aceste greutăți, inerente în viață, mai ales pentru noi.

Și, te rog f. mult, dacă n’ai primit suma, trimite câteva rânduri la Pittsburgh, Pa., știind că mai presus de toate e vorba de o chestiune de onoare.

Știu că ești extrem de ocupat, dar câteva rânduri poți să-mi trimiți, ca să mă liniștesc.

Te rog să transmiți sărutări de mâini doamnei, și cele cuvenite lui Willy și Valer.

Pentru toate îți mulțumesc. Vă doresc multă fericire și sănătate!

Cu mult drag

Mircea

P.S. - Pe Emil nu l-am mai găsit în țară, plecase cu 3 ore înainte de sosirea mea. Sper că va veni curând.

Stremț, 27 Decembrie 1969

Dragă Traian,

Rândurile tale mi-au umplut inima de bucurie, deși veștile nu sunt bune. Dar e primul semn de viață de la tine, de când am plecat din München.

Mă doare că vărul meu Trif, și I. Halmaghi din Pittsburgh, Pa., nu știu ce e omenia și onoarea. E aproape de neconceput că ei au ajuns aici.

Peste 2 zile am să merg la Sibiu, la mama lui Halmaghi, și am s’o rog să-i scrie și ea. Cred că nu e rău să-i scrii și lui Oliver. Regret că nu l-am putut aștepta în U.S.A.

Dacă nici așa nu se aranjează lucrurile, atunci, am să-i dau o procură lui Emil Onaca.

Dragă Traiane, după ce am această poveste dureroasă, a trebuit să mai am o decepție: Crișan, din Monterey, nu e om! Cu altă ocazie îți voi scrie mai multe despre el.

Dacă s’a reîntors Ernest, te rog, să-mi scrii ce a făcut la Pittsburgh.

Și acum te rog să transmiți D-nei sărutări de mâini și cele mai bune urări pentru anul care vine!

Lui Willi și Valer cele mai calde urări de bine și mulți ani fericiți!

Iar ție îți doresc, din toată inima, noroc, sănătate, și realizarea gândurilor bune!

La mulți ani fericiți!

Cu toată dragostea

Mircea

Stremț, 23 Ianuarie 1970

Dragă Traiane

În zilele trecute am fost la Sibiu, la mama lui Ion din Pittsburgh, Pa. I-am relatat povestea mea. Ea a scris în fața mea ceea ce i-am spus și a expediat scrisoarea.

Ea crede că s'a întârziat cu rezolvarea acestei probleme, datorită faptului că soția lui Ion s'a intoxicat cu un detergent, și-a pierdut vederea, și alte complicații grave. Abia înainte de Crăciun a părăsit spitalul.

În ziua de 28 Decembrie 1969, am vorbit la telefon cu el și spunea că soția se simte ceva mai bine. Acum sunt nevoit să aștept răspunsul la scrisoarea mamei sale.

Aș dori să știu ce a spus Ernest, dacă s'a reîntors și dacă l-a găsit pe Ion. Eu i-am scris și lui Ernest, dar n'am primit niciun răspuns.

Ce mai faceți? Ce mai fac Willi și Valer?

Noi suntem bine, ne pregătim pentru sezonul de primăvară. Albinele, până acum, se prezintă bine. Pe-aici e o iarnă frumoasă, blândă.

Te rog, să transmiți sărutări de mâini Doamnei!

Îmi pare rău că această poveste s'a amânat așa de mult. Cu mașinile de tricatat se lucrează bine.

Te rog să ai răbdare și încredere că totul se va aranja cu bine.

Cu mult drag
Mircea

Stremț, 15 Iunie 1970

Dragă Traiane,

Îmi pare rău că încă nu-ți pot da o veste bună de la amicul meu din Pittsburgh, Pa. Încă n'am primit nici o scrisoare de la familia Lungociu, din Făgăraș, care înainte de 15 Mai a.c. s'a reîntors la Washington.

Sper că se va aranja și această poveste așa de penibilă. De 5 zile am primit un colet cu cărți de știință de la librăria Univ. din Pittsburgh, Pa., cărți ce normal trebuiau expediate în Oct. 69, dar ele au fost expediate abia la 4 Martie a.c.

De la amicul Ion, din Monterey, am primit o scrisoare după Paști. Îmi pare f. rău că trebuie să-ți spun că nu este om. Nu-mi pot explica această schimbare a oamenilor. Oare chiar în așa măsură a contribuit mediul, de acolo, la pervertirea sufletească a unor oameni.

Pentru toamnă sunt invitat, la Viena, de către fiul pictorului Gottfried Dreger.

Dacă nu se vor mai întâmpla alte dezastre ca cele cu inundațiile, sper să merg la Viena. De acolo vom putea vorbi cel puțin la telefon. Dar până atunci doresc, din toată inima, să mă achit de tine și Ernest. I-am scris și lui Ernest.

Peste neamul nostru s'a abătut cea mai groaznică urgie. Zece războaie n'ar fi cauzat pierderi așa de mari. Regiuni întregi, altădată încântătoare, acum sunt pustii.

E groaznică această răzvrătire a naturii, dorind să dovedească legile ei implacabile și inexorabile.

Eu n'am fost inundat, dar am avut pierderi serioase în apicultură și pomicultură din cauza ploilor ce-au căzut în reg. noastră. Am 4 cumnați grav sinistrați - Luduș. Neamul nostru trăiește o mare dramă, cu toate ajutoarele trimise de către diferite popoare.

Poporul nostru nu va uita niciodată mare înțelegere a poporului german din R.F.G. și masivele ajutoare pe care le trimite! Acum se văd adevărații oameni și prieteni!

În zilele acestea Mureșul s'a revărsat pentru a 4-a oară. E ceva cutremurător, să vezi cum apele nemiloase curăță totul în calea lor și nu ne putem împotrivi în fața stihilor apelor.

Ce mai faceți? Îmi place să cred că sunteți sănătoși. Noi suntem bine, dar cu munca și grijile inerente în astfel de împrejurări. Copiii, toți, au terminat școala cu nota 10, dar sunt mari ștregari.

Te rog să transmiți soției cele cuvenite, iar lui Willi și Valer sincere urări de bine!

Îți doresc multă sănătate și fericire!

Cu mult drag
Mircea

Stremț 18 Iulie 1970

Dragă Traiane

Nu ți-am scris de mult, am așteptat un răspuns de la amicul meu, Ion din Pittsburgh, Pa. În sfârșit, de 2 săptămâni, am o scrisoare de la el, în care îmi spune: să am răbdare, să fiu liniștit că totul se aranjează cu bine.

Că lucrurile nu s'au putut aranja așa cum ei au spus, când am fost la ei. În aceeași scrisoare mă anunță că ți-a scris, punându-te la curent cu toate, și că-ți mai scrie.

Deci, dragă Traiane, te rog să nu-ți pierzi și tu răbdarea. Sper că lucrurile se vor aranja f. curând.

I-am scris și lui Ernest. De la el am primit mai multe scrisori, chiar și din Mexico.

Ce mai faceți? Ce mai fac Willi și Valer? Am crezut că Willi vine în vizită și că-l voi avea ca musafir de onoare. Aș fi tare fericit să fie așa!

Noi suntem sănătoși, dar f. ocupați, iar ploile torențiale se țin lanț și ne cauzează multe neajunsuri.

Dragă Traiane, cred că ai primit scrisoarea în care te anunțam că la toamnă voi merge la Viena, la amicul meu Gottfried Dreger, de unde voi încerca să vorbim la telefon, sau poate chiar să te văd.

Am multe să-ți povestesc, căci multe s'au petrecut într-o anumită lume. Deocamdată, țin să te anunț că am rupt orice relație cu amicul meu, Ion, din Monterey. Cu multă durere trebuie să-ți spun că nu e om! Regret mult că l-am vizitat. La timp am să-ți dau amănunte.

Te rog, să transmiți sărutări de mâini Doamnei, cu cele mai bune urări, dragi salutări lui Willi și Valer, iar pentru tine toată recunoștința și dragostea mea.

Cu mult mult dor și drag
Mircea

Stremț, 27 Decembrie 1970

Dragă Traiane,

Se apropie anul de când am primit singura scrisoare de la tine. Eu am scris mai multe, dar nu am siguranță că le-ai primit.

E o situație penibilă pentru mine că a trecut atâta vreme și n'am putut rezolva povestea noastră.

Din asigurările lui Halmaghi încă n'am văzut nimic. Te rugasem ceva prin Oliver. Nu știu ce se poate face.

Cu toate necazurile mari ce s'au abătut, în acest an, asupra mea, sper că anul viitor vom putea rezolva această dureroasă poveste.

Ție ți-am creat mari necazuri. Te rog, să mă înțelegi și să mă ierți. La anul, probabil, ne vom vedea.

Crăciunul a trecut și așteptăm Noul An care, poate, ne va aduce mai multe bucurii și mulțumiri sufletești de care avem nevoie.

De când nu ți-am scris l-am pierdut, într'un accident de mașină, pe amicul Bălteanu, din Frankfurt, și pe Dr. Radovan, din Washington, internat într'un ospiciu de nebuni. Două lovituri grele.

Noi suntem bine și, cu toate greutățile, mai așteptăm un moștenitor.

Atât ție cât și doamnei și amicilor Valer și Willi, vă doresc din toată inima multă sănătate, noroc și fericire!

Noul An să vă aducă numai bucurii și realizarea gândurilor bune!

La mulți ani fericiți!

Cu toată dragostea
Mircea

Stremț, 20 Octombrie 1971

Dragul meu,

Nu ți-am scris imediat cum am sosit, am așteptat să trec pe la părinții tăi. Luni, 18-X a.c. am fost la ei. I-am găsit bine, s'au bucurat de toate cele trimise și mai ales de cărți și de recenzia lui Butnariu.

Seara a venit și medicul de-acolo și au văzut medicamentele, dând și indicațiile necesare.

Au adus și aparatele de tricatat, sunt tare încurcate piesele. Trebuie să duc un specialist ca să le pună la punct. Am stabilit cu tatăl tău că aceasta o voi face la începutul lunii Nov.

Tatăl tău a citit scrisoarea și a înțeles tot. Va face cum i-ai scris.

Cele 3 pachete de țigări le trimit Marțea viitoare. Așa am aranjat. El o să scrie despre toate. Iar următoarele înainte de Crăciun.

Am discutat și cazul lui Gemu, eu mă ocup de această poveste, dar numai după 1 Ian. 972. Atunci se va aranja în cadrul unei întreprinderi.

Eu am sosit cu bine, dar am avut unele necazuri la vamă cu medicamentele și cu mașina japoneză autom. de cusut. Până la urmă toate s'au aranjat.

Dragă Traiane, după ce-am plecat de la voi a sosit o scrisoare pe adresa ta, de la soția mea. Te rog f. mult fă tot posibilul și trimite-mi medicamentele trecute în acea scrisoare, cât și cele pentru care ți-am lăsat rețetele. Așa cum ne-am înțeles, costul lor am să-l dau părinților tăi.

Ai mei sunt bine acum, copiii au fost bolnavi de gripă. Avem mult de lucru. Am să scriu cum vom aranja aparatele.

Te rog să transmiți sărutări de mâini soției tale, cu cele mai bune urări!

Salutări lui Wili și Alexandru!

Cu toată dragostea
Mircea

Scrisoare de la Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare

16 Noiembrie 1974, Madrid

Mă bucur că ai ajuns cu bine în țara tuturor făgăduințelor și mai ales în frumoasa Floridă, unde te bucuri de o vară veșnică. Știu ce înseamnă pentru voi acest climat binecuvântat de Dumnezeu. Acum să scoateți din oase reumatismele și alte necazuri.

Va trebui să găsim o formulă să putem continua cu „Omul Nou”, care e copilul tău. Măcar din când în când să tragi câte o șarjă. Nu e chestiune imediată, dar gândește-te. „Omul Nou” a fost coloana vertebrală a publicisticeii legionare în exil, și ar fi păcat să se schimbe.

Cu drag,
TLC – Horia Sima

Scrisoare de la Ileana Samoilă către Traian Golea

8 Noiembrie 1994

Dragă Traiane,

Salutări pentru soția ta și toți cei apropiați și pe urmă trecem la alte discuții.

În 29 Septembrie dimineața, la biserica „Sfântul Ilie Gorgani” am făcut un parastas pentru cei 13 – plus tatăl lui Mircea Popovici, Anuța Ciudea (verișoara noastră care a fost condamnată 20 de ani și în 1952 a murit de TBC la Arad) și Elena Stetin sora lui

Mircea Popovici, care a fost condamnată 25 de ani și a murit în detenție. Dumnezeu să primească și să-i odihnească - eu m'am străduit, iar domnul Moisescu o să-ți spună și o să-ți aducă și niște fotografii.

Noutăți: azi 8 Noiembrie la ora 16:00 fundația „Buna Vestire” a avut un fel de congres, că au venit și delegați din țară - și au făcut niște modificări în statut. S'a ales Comitet de conducere:

- Președinte: profesor universitar Perjeriu - bucovinean (6 ani detenție);
- Vicepreședinte: Mircea Dumitrescu (F. D. C.);
- Vicepreședinte: Florin Ilie (salariat, tânăr familist);
- Vicepreședinte: Laurențiu Bujdeanu (student macedonean);
- Responsabil politic - istoric - cultural: Demostene Andronescu;
- Responsabil relații externe: Tripa Octavian;
- Responsabil prietenii fundației: Profesorul inginer doctor Iulian Constantin;
- Secretar: Bardac Nicolae;
- Ghinea Simion cu editura.

În ziua de 12 Noiembrie anul curent la Mislea se sfințește un paraclis. Mislea a fost transformată în azil de bătrâni și mănăstirea a fost dărâmată. În locul ei - fetele, toate trecute de 60 de ani - au hotărât să facă un paraclis; a fost înzestrat cu tot ce trebuie. Sfințirea va fi la ora 08:00 dimineața după aceea toată lumea merge la Câmpina unde va fi o pomană și conferințe într'o sală a unei cantine. Am să-ți trimit o casetă audio cu acest eveniment.

Îți trimit un ziar în care am publicat un articol - dar din păcate a fost cenzurat și mi-au tăiat mârșavii lucruri importante.

Îți mai trimit o păstură (așa se zice la noi) țesută de mama când avea 70 de ani. Vreo 60 de bucăți au fost, care s'au împărțit când a murit mama la 88 de ani în 1986 (să nu creadă Doamna Nadia că sunt leneșă și n'am tivit-o, dar așa se dă - netivită -, dacă vrea să tivască dânsa.

Îți mai trimit o carte, „Cupola - din culisele securității”, a lui Neagu Cosma. Hahalera asta de general - după ce în timpul acela a fost șeful serviciului „Spioni - parașutiști”, acum mai face și haz vânzând cu 3.000 RON bucata. Eu nu sunt cu prea multă carte - ți-am spus că în clasa a 5-a de liceu în 1943 iarna am fost nevoită să fug de la școală și de atunci am învățat și eu ce am putut și de unde am putut. Totuși consider că tu și cu Mija (mai cu seamă tu), n'ar fi trebuit să publicați în cartea lui

asta - deci nu consideri fond.

Phr. 1994

București, 12 Noiembrie 1994

Salutări pt. toți cei care apropie...

În 29 Sept. din vint. de la serviciu "f. de serviciu" am făcut un proiect pt. cei 13 - plus - total 14: Mircea Popovici, Anna Căndea (veritosa marea care a fost condamnată 20 ani și în 1952 a murit de TB la Brad) și Elena Stăra (sora lui Mircea Popovici, care a fost condamnată 15 ani și a murit în detenție). Dumnezeu să primească și să-i odihnească - eu m'am străduit, iar d. Moisescu o să-ți spună și o să-ți aducă și niște fotografii.

Noutăți: Azi 8 Nov. la ora 16:00 fundația „Buna Vestire” a avut un fel de congres, că au venit și delegați din țară - și au făcut niște modificări în statut. S'a ales Com. de conducere:

Președinte: Prof. univ. Perjeriu - bucovinean (6 ani detenție)

Vicepreșd. Mircea Dumitrescu (F.D.C.)

- " - Florin Ilie (salariat, tânăr familist)

- " - Laurențiu Bujdeanu (student macedonean)

Resp. politic - istoric - cultural: Demostene Andronescu

- relații externe: Tripa Octavian

- prietenii fundației: Prof. ing. dr. Iulian Constantin

Secretar: Bardac Nicolae

Ghinea Simion cu editura

- În ziua de 12 Nov. a. c. la Mislea se sfințește un paraclis - Mislea a fost transformată în azil de bătrâni și mănăstirea a fost dărâmată. În locul ei - fetele (toate trecute de 60 ani) au hotărât să facă un paraclis; a fost înzestrat cu tot ce trebuie.

Prima pagină din scrisoarea Ilenei Samoilă adresată lui Traian Golea (1994).

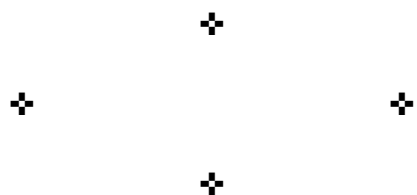
Mija articolul lui Neagu Cosma în întregime. Puteați să publicați extrase, sau dacă l-ați publicat trebuia să dați și lămuriri asupra celor relatate de el. S'au creat o mulțime de confuzii și contradicții - care pentru noi sunt lămurite - dar pentru ceilalți au rămas foarte multe semne de întrebare care ar trebui lămurite. După apariția cărții - nu o dată am fost întrebată - de fapt, a cui e fetița lui Mioara: a lui Ion Samoilă sau lui Golea? Le-am spus și eu ceea ce cred, iar dacă nu sunt lămurii să-l întrebe pe Mija sau pe Neagu Cosma. Pe urmă, chestia cu „agățatul” la „un bilet în plus”. Este o ticăloșie - ca aceea pe care cred că a fost singura pe care a iubit-o într'adevăr Ion Golea - să rămână o „oarecare agățată pe stradă”. Dacă Neagu Cosma a făcut asta, de datoria voastră era să lămurii lucrurile. Cât despre tandem „divorț - bătaie” dacă vroiai să scrii despre asta, dacă măntrebai te lămuram, deși cu durere pentru că din păcate sau din fericire am ținut foarte mult la amândoi, și să știi că nu sunt părtinitoare pentru că unul mi-a fost frate de sânge. Lucrurile n'au stat nici cum le prezintă Neagu Cosma acum în cartea sa. Erich n'a știut și n'a fost acasă. N'a fost vorba de moarte, doar pedeapsa a fost, nu numai pentru asta ci și pentru alte. În carte, Teofil - deși ne cunoaște foarte bine - ne trece cu vederea, abia tangențial amintește de Ion Samoilă, iar de pe Valea Târnavelor și Hârtibaciu, el n'a cunoscut decât 2 familii deosebite din toate punctele de vedere: a voastră și familia Ursu. Chiar nu știa că au fost parașutați la noi? Nu știa că au stat la mama 3 săptămâni pe pod - scrie Neagu Cosma în articol: „au avut noroc ca gazda primă era o familie de legionari bine cunoscuți de Golea. Nu i-a denunțat”. Neagu Cosma poate scrie ce vrea, dar oare mama și bunica, ba fratele și cumnatul, erau mai bine cunoscuți de Ion Golea, sau de cel care a văzut lumina zilei în casa aceea și casa în care din 1936 - 1937 până în 1953, câți dintre cei obosiți și fugăriți nu i-au călcat pragul și au plecat încărcăți cu desagii plini de pită, slănină, caș, rufe curate și chiar lapte. Toate acestea n'au importanță, nici chiar cei 64 ani de pușcărie făcuți toți la un loc, plus 2 morți - fratele și verișoara -, plus fiica mea născută după gratii. Nu știu - dac'ar fi trăit Ion al vostru - ar fi fost încântat de carte, de autor și chiar de editor. Și acum, gata. Am spus, nu sunt supărată și dovadă te rog cu prima ocazie dacă mai trimiți cărți, trimiți pe adresa mea nouă: Strada Floare Roșie, numărul 7, blocul 5, scara 4, apartament 124, sector 6, oficiu poștal 76, cod 77597 (telefon 760.55.35, seara).

Nea Titi Dobre (78 ani) îți transmite mulțumiri și salutări pentru ceea ce faci și te roagă dacă poți să-i trimiți și lui cărți - s'a deschis biblioteca legionară - și noi majoritatea le dăm acolo că trebuie să aibă din fiecare cel puțin 5 exemplare. Adresa lui nea Titi: Dobre Costică, Bulevardul Timișoara, numărul 85, blocul M. 42, scara 1, etaj 1, apartament 11, cod 77402, sector 6, of. 74.

Frate dragă, mă întorc la cartea lui Neagu Cosma, auzi, acum vine și susține că nu erau motive să-i condamne la moarte, dar atunci, atunci ce a făcut? Că doar n'a fost un paznic sau anchetator mărunțel, ci a fost ditamai șeful serviciului.

Va îmbrățișez și toate cele bune,
Ileana.

P.S.: Nu mi-ai trimis cartea scrisă de tatăl tău și tare aș vrea să o am. Dacă te-ai supărat pe ceea ce am scris, poți să mă ierți fără nici o grijă că nu faci niciun păcat, asta dacă mă consideri soră.

I M A G I N I

DANIEL J. GOLDY – TRAIAN GOLEA, ETC.

3139 N.W. 33rd Street, Miami, Florida (constr. în 1959 și achiziționată de D. Golea drept *casă de vacanță*, unde soții Golea se vor stabili în primele luni de la sosirea lor în St. Unite). Jos: Goldy, D-na Nadia și T. Golea (toamna '74, în curtea din spate).

În imaginea de sus, stânga: Chirilă Ciuntu (din Windsor, Canada), conducătorul legionarilor de pe continentul nord-american. Sus: Ion Simicin, legionar din garnizoana Chicago. La dreapta: Dumitru Golea.

Goldy în fața casei.

Varietate de *Hibiscus* ajuns la maturitate pe care Goldy l-a plantat în 1960 și de care s'a îngrijit cu multă dragoste.

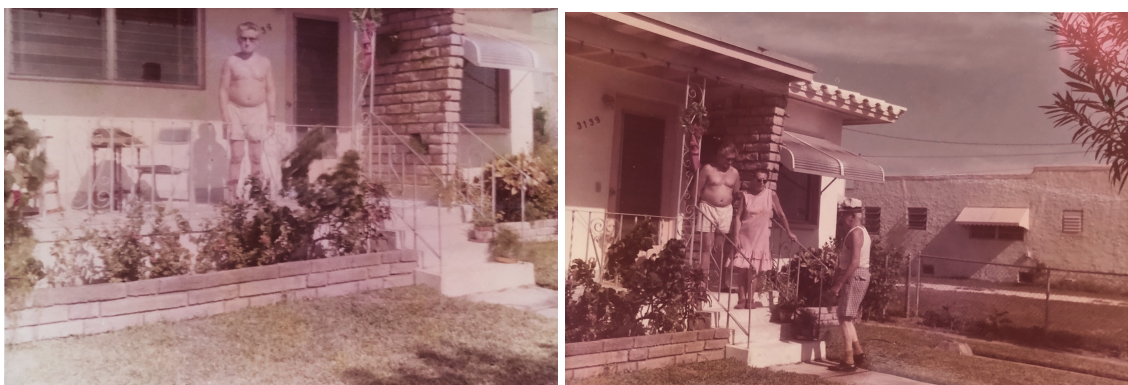
Bănuim că imaginile de față sunt de la prima vizită, cu ocazia Crăciunului din 1973.
Jos: surprinzătoare asemănare a celor doi bărbați din capul mesei. Îi întâlnim în imaginile anterioare de la nunta și cununia religioasă a doi tineri, unde iarăși nu avem nici un fel de date concludive de identificare și prezentare.

Jos: la un picnic în aer liber. În imagine Traian Golea și Leontina, soția lui Goldy. Cel mai probabil în anul 1975.

Cele două imagini de sus, cum și cea de mai jos, sunt de la prima vizită pe care Traian Golea a întreprins-o ca turist în Statele Unite în timpul zilelor Crăciunului 1973 și primele luni ale anului 1974.

Aspect de pe terasa casei de vacanță a lui Goldy din Miami, mângâiați de razele soarelui care în sudul Floridei este aproape în permanență dogoritor, indiferent de anotimp...

Traian Golea, Leontina și Goldy.

Sus: D-na Nadia Golea, Leontina și Goldy. Jos, cu Traian Golea.

Goldy în curtea din spatele casei, la culesul portocalelor...
În planul secund al imaginii, copleșit de căldura soarelui, câțelul se odihnește în
somm adânc...

În centru, Pr. Romulus Radu (31-8-1909 – 11-2-2008), Miramar, Florida.

Sus: o imagine simbolică cu Traian și Nadia Golea înainte de plecarea la o manifestație de protest anticomunistă susținută cel mai probabil sub auspiciile Blocului Anticomunist al Națiunilor robite (A.B.N. – filiala Miami). Mașina soților Golea, cu steagul tricolor în față, are instalat deasupra mesajul Românilor exilați cerând Libertatea României și a celorlalte țări est-europene căzute pradă sclaviei comuniste, speranță și deziderat pentru care au luptat în permanență, învingând toate vitregiile pe care le-au avut de înfruntat de-a lungul timpului.

"Villa Mara", Miami Beach

„Villa Mara”, 1027-1029 Euclid Ave., Miami Beach, Florida, unde Traian Golea își va stabili reședința de la 1 Ianuarie 1975, după sosirea sa în Statele Unite. În ultimii ani, după 1994, soții Golea se vor reloca în Hallandale, Florida.

Din 1981 a fost sediul Editurii și Colecției „Omul Nou” în care de-a lungul timpului au văzut lumina tiparului numeroase lucrări de importanță legionară și românească. Tot aici a funcționat Editura „Studii Istorice Românești”⁹ în care s’au retipărit între anii 1980 – 1990 o seamă de cărți semnificative privind cunoașterea evoluției istorice a poporului român și a teritoriilor sale, în mai multe limbi de circulație mondială: germană, franceză și engleză.

„Studii Istorice Românești” este continuarea editurii care a funcționat sub numele de „Studii Românești” în parcursul 1968 - 1974 la München, în Germania de Vest, al cărei animator și coordonator a fost Traian Golea.

⁹ - Complementar, sub auspiciile editurii, vezi și „Buletinul de Studii Istorice Românești”.

De altfel, Într'o *Dare de Seamă* întocmită de Traian Golea în luna Aprilie 1989 pe seama activităților editurii și publicată în anul 1990 (Ed. „Studii Istorice Românești”, Miami Beach), acesta ținea să menționeze motivele care l-au determinat să înceapă această distinctă acțiune și operă românească:

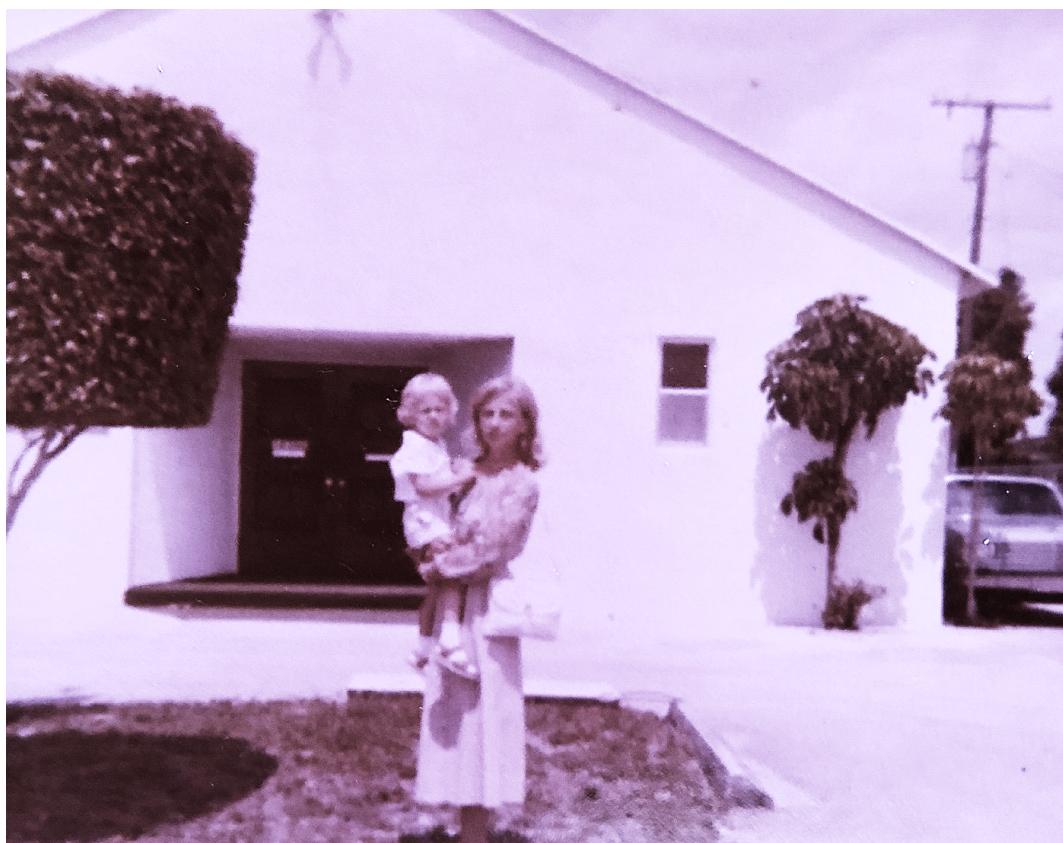
„În anul 1968, când s'au împlinit 50 de ani de la Reîntregirea țării, am început să reeditez cărți de documentare istorică asupra României, cărți care priveau cu precădere Transilvania, Basarabia și Bucovina. Am considerat de datoria mea să fac ceva pentru această aniversare, mai ales că prin alte părți ale exilului nu s'a anunțat nimic ca pregătire pentru ca să aniversăm și noi mai cu pompă acest mare eveniment național. Am plecat de la ideea că, dacă bibliotecile publice și institutele de studii fac posibil procesul de cunoaștere istorică, atunci ele trebuiesc dotate și îmbogățite în documentare cu privire la țara noastră.

Din 1968 și până în 1974, când am părăsit Münchenul, am reeditat 18 titluri în câte 450 de exemplare, din care câte 250 (adică 4.500 de volume) au fost trimise gratuit bibliotecilor naționale și universitare din aproape toate țările de pe glob - inclusiv cele socialiste. Restul, în parte au fost distribuite tot gratuit diferitelor institute de cercetări istorice sau de relații internaționale, iar contra cost au fost date persoanelor particulare doritoare să le aibă”.

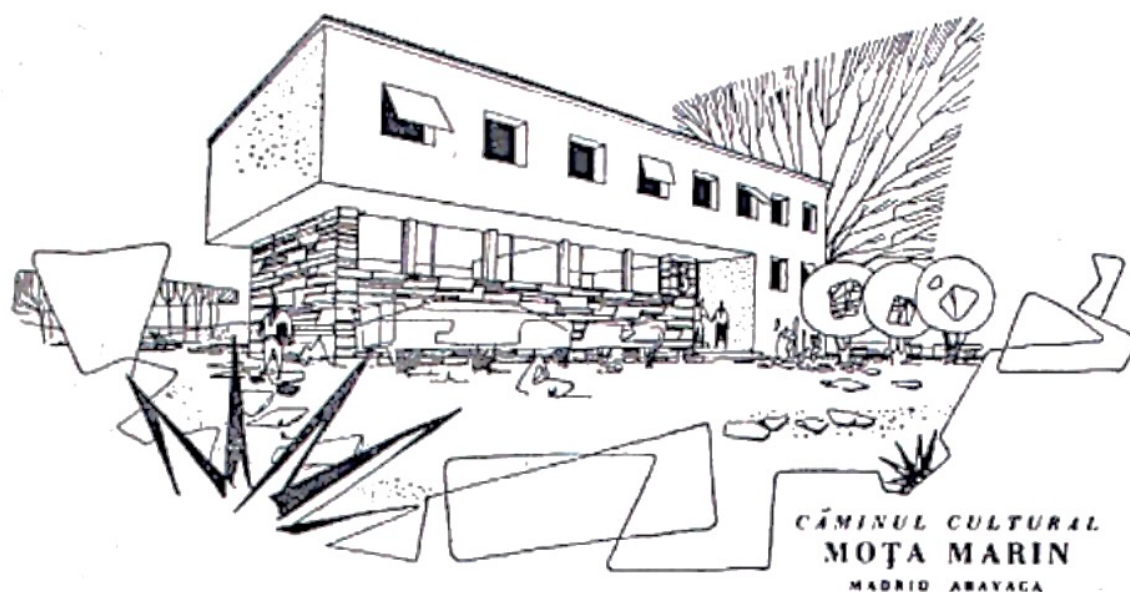

Probabil la începutul anilor '80, în Miramar, Florida.

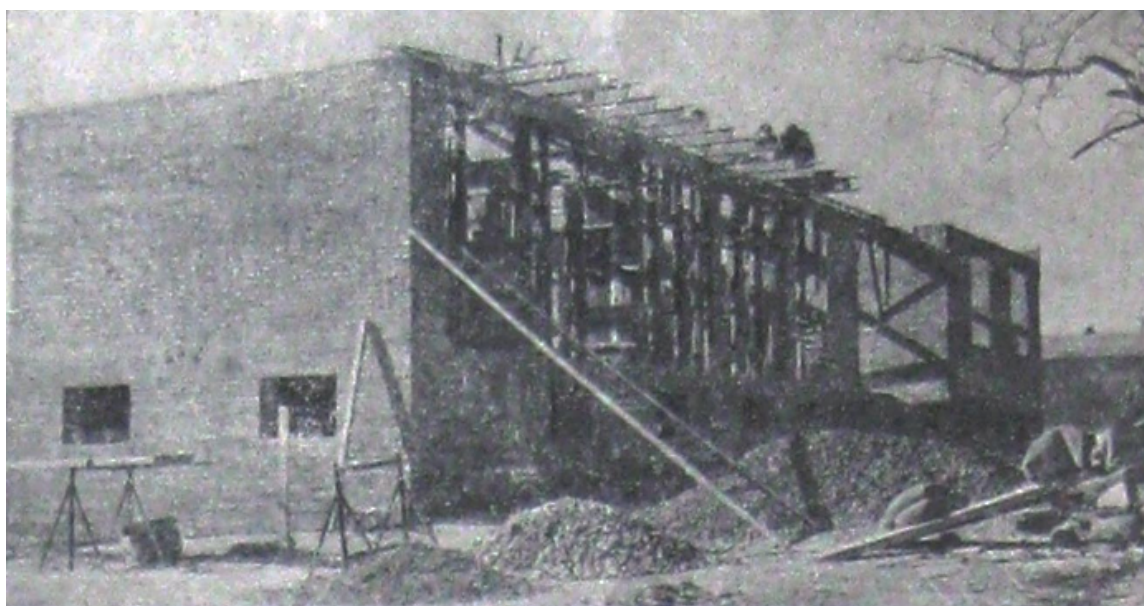
CĂMINUL MOȚA – MARIN
DE LA ARAVACA

Carte poștală reprezentând proiectul Căminului Cultural Moța – Marin la finele lucrărilor, răspândită Românilor din exil în folosul ajutorării la ridicarea construcției (cărămizi-bonuri de subvenție în valori diferite). În paralel, prin Comitetul de 1000 înființat special pentru această inițiativă în anul 1951, membrii se obligau să verse lunar o cotizație fixă în valoare de 5 dolari. Contribuții substanțiale a oferit de-a lungul timpului și municipalitatea Madrid, fără suportul căreia numeroasele cheltuieli intervenite în parcurs nu puteau fi suportate. Lucrările s’au încheiat după 10 ani...

25 Noembrie 1954, Aravaca: se pune piatra fundamentală a "Căminului Cultural Moța - Marin" și are loc depunerea actului de fundare *"în colțul din dreapta dela intrarea în acest locaș, a cărui lucrare s'a început la 25 Octombrie 1954"*. Sunt prezente oficialități spaniole din partea Falangei și municipalității, N. Dumitrescu (fost Ministru al României la Madrid), Tr. Popescu (Secretarul General al Comunității Românilor din Spania), Comandantul legionar V. Iașinski, ș.a.

O imagine a Căminului în construcție la 10 Martie 1955. Foto: Traian Popescu.

Căminul așa cum arată astăzi, aprox. din aceeași perspectivă (via Google Street view).

Intrarea în Cămin...

Casa în care a locuit Cdt. Legionar Vasile Iașinski în ultimii ani ai vieții, pe aceeași parcelă a Căminului...

Un alt aspect unde pot fi văzute ambele clădiri.

CĂMINUL MOȚA – MARIN

Înființarea Căminului Moța – Marin pleacă de la Circulara pe care Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare, o adresează la 13 Mai 1951 legionarilor din exil, când le înfățișează motivele pentru care a luat această hotărâre și ideile de principiu ale actului, idei pe care ținem să le împărtășim și noi, prin extrasul de mai jos din această Circulară:

“...Pentru a strânge laolaltă energiile românești risipite în cele patru părți ale lumii, legionarii din Europa au luat inițiativa să ridice un cămin în Spania, care să servească de adăpost și casă de cultură Românilor refugiați. Prin glasul meu se adresează vouă, tuturor celor ce v’ați așezat în alte continente să-i ajutați la împlinirea acestui gând. Înființez în acest scop un Comitet de clădire al Căminului, după modelul Comitetului de 1000, întocmit pe vremuri de Căpitan, din a cărui contribuție să se asigure cumpărarea terenului și plata materialelor de construcție. Căminul va purta numele acelora care au stropit cu sângele lor de eroi pământul Spaniei, Moța și Marin, iar ridicarea lui se va face prin munca legionarilor, pe baza principiului de tabără. Fiecare membru al Comitetului de 1000 – din care pot face parte legionari, prieteni și orice Român dornic să facă un bine – se obligă să verse o cotizație lunară echivalentă sumei de 5 (cinci) dolari. Pentru toate informațiile necesare, vă veți adresa Dlui Vasile Iașinschi – Spania, care are răspunderea directă a acțiunii și unde se vor trimite și cotizațiile...”

Cdt. Legionar Vasile Iașinschi
("Bădia")

Parcela de pământ va fi achiziționată în Aravaca - Madrid, Calle de Anita Vindel, iar în Octombrie 1954 încep lucrările. Este și anul în care are loc schisma din sânul Mișcării Legionare, iar Vasile Iașinschi, însărcinat cu strângerea fondurilor, este atras în tabăra dizidenței prin intrigile create de C-tin Papanace. Cu fondurile realizate până acum, se începe construcția înregistrată pe numele său încă din anul 1951.

La 30 Iulie 1954, după defectiunea lui Vasile Iașinschi, Horia Sima reafirmă noi însărcinări în privința Fondului "Moța – Marin", de această dată *"administrat la Centru de Comisiunea Patrimoniului Legionar, care va funcționa în cadrul Serviciului de Secretariat"* al Mișcării, scopul fiind achiziționarea unei tipografii la München cu

prețul de 2.500 dolari. Acțiunea va fi, iarăși, încununată de succes, iar tipografia va fi achiziționată în Dachauerstrasse 119 din contribuțiile făcute de legionarii din exil, fiind pusă sub conducerea lui Traian Golea.

Revenind la Căminul Moța – Marin de la Aravaca, indiferent de circumstanțele întâmplare și greutățile întâmpinate, după aproape 10 ani va ajunge la stadiul final.

De-a lungul timpului, Căminul Moța – Marin a fost adăpost pentru foarte mulți români refugiați în Spania din teroarea comunistă instaurată în țară, dornici de libertate și pentru un viitor mai bun. Cei mai mulți se vor răspândi în cele patru colțuri ale lumii, altă parte dintre ei vor primi azil politic în Spania unde se vor stabili la rândul lor, ajutați în forme diferite de Comunitatea Românilor din Spania deosebit de activă și influentă. Tot în Cămin, de-a lungul timpului, sunt găzduiți și studenți spanioli săraci.

După moartea Comandantului Legionar Vasile Iașinschi¹⁰ survenită la 3 Noembrie 1978 (sub al cărui patronaj își ducea existența Căminul), activitatea este preluată de Av. Nicolae Șeitan (fost Prefect al jud. Constanța în timpul regimului legionar), care se retrage pe continentul european în anul 1980 din îndepărtata Argentina și se stabilește în Cămin.

Imediat după evenimentele cunoscute din Decembrie 1989, numărul românilor care ajung în Spania crește simțitor, mulți se perindă și la Căminul Moța – Marin unde beneficiază de cazare gratuită și cele necesare. Este, de fapt, un început al regresului instituției prin acest influx masiv al oamenilor de toate categoriile, nu toți *cinstiți* cu numele de român.

Cu moartea lui Nicolae Șeitan survenită în vara anului 1989, iar ani mai apoi și a soției sale, Lola (Lore Ferrando) Șeitan, a soției Ing. Petre Șorici (decedat), D-na Justa Șorici, ultimi administratori ai Căminului, soarta acestei instituții benefice se periclitează. Încercând să acomodeze marele număr al celor sosiți care căutau adăpost, sala de festivități unde de-a lungul anilor legionarii care locuiau acolo o foloseau manifestărilor și întrunirilor, se transformă la rândul ei în salon dormitor; biblioteca amplasată în sală se *subțiază* și ea, fiind supusă jafului. Soarta Lorei Șeitan (alungată cu ingratură din Cămin chiar de noii sosiți, *români* pe care îi primise cu mărinimie ocrotitoare și bunăvoință), este una deosebit de tragică. Și, în aceste împrejurări, clădirea încapă pe mâna impostorilor veniți *să lucreze la negru* în Spania, iar în ultimă instanță, fără un statut patrimonial precis, proprietatea este revendicată de către Primărie care astfel intră în posesia ei.

Un tablou mai întristător ca acesta, nu poate exista!

¹⁰ - „Bădia” Vasile Iașinschi (16 Decembrie 1892, Burla, jud. Rădăuți – 3 Noembrie 1978, Madrid-Aravaca), fost Ministru al Sănătății, Ocrotirilor Sociale și al Muncii (1940-1941); Ministru de Interne și de Muncă în cadrul Guvernului Național Român constituit la Viena de Horia Sima la 10 Decembrie 1944.

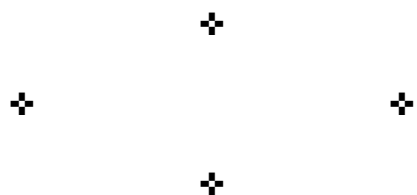
Astăzi, cu toate încercările întreprinse, nu am reușit să aflăm despre rolul oficial al acestei clădiri care, pentru multe decenii, a oferit loc de refugiu și adăpost atâtor români năpăstuiți în exilul madrilean, sau celor ajunși în această țară căutând libertatea visată din întunericul comunist. Se pare, totuși, că ea servește în continuare aceluiași scopuri, acum însă, cu un colorit de refugiați proveniți din multe țări africane, sub administrarea Primăriei.

Alături de primul Cămin Românesc din Calle Homero Nr. 12 din Madrid, înființat la rândul său pentru ajutorarea refugiaților români încă din anul 1951 și structurat a face față nevoilor imediate ale acestora,¹¹ Căminul Cultural Moța – Marin și-a îndeplinit rolul și scopul fundamental pentru care a fost destinat și pe care și l-a asumat încă de la început.

Fostul sediu al Căminului Românesc din Calle Homero, Nr. 12, Madrid, Spania. După 1967 imobilul va fi renovat, ocazie când se vor produce și diverse modificări în planurile interioare.

¹¹ - Astăzi stabiliment al Colegiului creștin de juniori "Reinado del Corazon de Jesus".

Traian Popescu în biroul său (1993)

VEȘTI TRISTE DIN SPANIA

Pe marginea comentariilor anterioare în privința Căminului Moța - Marin și tragicul deznodământ care a rezultat, trebuie să aducem în lumină un alt caz petrecut tot la Madrid, la rândul său indignant din toate punctele de vedere. Vasile A. Marian, care nu este altul decât mult regretatul scriitor Răzvan Codrescu, ne-a lăsat câteva mărturii despre împrejurările de-a dreptul revoltătoare ale *tratamentului înjositor, umilitor* pe care soții Traian și Chiriachița Popescu din Madrid, Spania, l-au îndurat în ultimii ani ai vieții din partea semenilor lor ziși *români*. Condițiile în care cei doi s'au sfârșit din viață și gravitatea faptelor întâmplate, autorul ni le înfățișează detaliat în rândurile de mai jos, stupefiat el însuși de condiția morală și abjectitatea comportamentului celor pe care soții Popescu, cu inima și dragostea lor mare și binecunoscută, au încercat să-i ajute ca Români.

În numărul pe septembrie [“Puncte Cardinale”, 2002] am publicat, cu îndurerare, necrologul lui Traian Popescu (1910-2002) [1], licențiat în Drept [2], fost diplomat [3], reputat editor [4] și filatelist [5], unul dintre liderii exilului românesc din Spania [6]. Traian Popescu stătuse imobilizat în pat vreme de trei ani, vegheat de soția sa, distinsa doamnă Chiriachița (Kika) Popescu, ce nu i-a supraviețuit decât câteva zile.

Între timp, ne-au parvenit de la Madrid vești încă mai întristătoare despre sfârșitul celor doi. Din păcate, ele nu privesc doar tragedia unei familii sau a unei comunități înstrăinate, ci ne pun pe gânduri asupra gravei pervertiri a sufletului românesc în genere, asupra nebănuitelor resurse de abjecție ieșite la iveală mai ales în ultimii 12 ani, atît în țară, cît și pretutindeni pe unde românii au plecat să-și caute norocul.

S-ar zice că în sînul exilului românesc din Spania există o predispoziție obscură spre sfârșiturile “de pomină”, spre scenariile cvasipicarești (dar de coloratură balcanică) ale jafului mai mult sau mai puțin postum (amintind, *mutatis mutandis*, de acea celebră scenă din *Zorba grecul* în care casa Bubulinei este jefuită fără scrupule, ca de un nor de lăcuste, chiar mai înainte ca biata femeie să fi apucat să închidă ochii). Dacă în cazul regretatului inginer și profesor multimilionar Aureliu Răuță (mort octogenar, în 1995) ceea ce n-a rămas băncilor elvețiene a fost prădat printr-o escrocherie sentimentală cu lustru de legalitate [...], în cazul mai modest al soților Popescu s-a produs un jaf în toată regula, “vioara întîi” fiind o slujnicuță din os ardelenesc, acum dispărută fără urmă.

Abjecția înșelătorului este cu atît mai mare cu cît exploatează slăbiciunile sentimentale ale celui înșelat. Bătrîni, singuri, bolnavi și tot mai neputincioși, soții Popescu se văzuseră nevoiți, în ultima vreme, să-și tocmească un ajutor; din rațiuni în primul rînd sentimentale, au ținut să găsească o menajeră de origine română (“o fată de-a noastră, de la țară, bună și curată”), ca să facă totdeodată un bine cuiva cît de cît apropiat, alături de care să se simtă cît mai “acasă”. Generația lor (și mai ales segmentul ei legionar, creștin și ultranaționalist, în frunte cu Codreanu însuși) a

plătit nu o dată tribut greu unui anume idealism național – nobil, dar păgubos. Românii au înșelat nu o dată dragostea, încrederea și așteptările pe care elita naționalistă le-a investit în ei, confirmând mai degrabă, la diferite niveluri, realismul cinic al unui Nae Ionescu [7]. În condiții de înstrăinare, tendința spre hoție și trădare s-a dovedit nu o dată încă și mai mare. Soții Popescu o mai pățiseră în urmă cu câțiva ani (cum mi-au povestit ei înșiși când i-am vizitat, în 1996), cu un alt “șarpe” de pe acasă pe care-l cocoloșiseră “la sân” și care într-o zi o ștersese cu tabloul original al lui Grigorescu la care cei doi țineau nespus și de care erau atât de mândri. Atunci hoțul fusese prins pe aeroport; de data aceasta, însă, hoței pare să i se fi pierdut urma, la scurtă vreme după ce soții Popescu au fost internați amândoi în spital, spre sfârșitul primei decade a lunii septembrie [8]. Fatidica pânză a lui Grigorescu (un car cu boi pictat la Barbizon) fusese înlocuită, în rama de pe perete, cu o copie xerox [9]; conturile bancare fuseseră golite; inestimabila colecție filatelică și alte bunuri de preț dispăruseră fără urmă.

Dar nu este vorba numai de cazul particular al menajerei. Cele mai valoroase cărți din bogata bibliotecă a familiei au fost furate bucată cu bucată, încă dinainte de tragicul deznodământ (“Ne fură mereu”, se plînsese în mai multe rînduri Kika Popescu prietenului de familie din România, dr. Flor Strejnicu [10]), de către persoane cu pretenții intelectuale (și chiar cu grade universitare).

Traian Popescu și soția sa în locuința lor din Madrid (1993)

Dacă Traian Popescu a avut parte de o înmormîntare decentă, pentru Kika Popescu nu s-au mai găsit bani, iar românii din Madrid, cărora li s-a solicitat sprijinul, n-au catadicsit să-și desfacă pungile, chiar dacă unora dintre ei familia Popescu le făcuse mult bine. Kika Popescu a fost ținută în frigider timp de aproape două săptămîni, după care, făcîndu-se apel disperat la oficialitățile spaniole, a fost înmormîntată “din mila publică”.

Tragedia soților Popescu se înscrie în tragedia mai generală a exilului românesc anticomunist din Spania. Din strădaniile de aproape o jumătate de veac ale legionarilor găzduiți în patria lui Franco se alege praful, văzînd cu ochii. Căminul Moța-Marin de la Aravaca (din care văduva lui Nicolae Șeitan – Laurie Ferrando, între timp trecută și ea la cele veșnice – a fost pur și simplu alungată) a încăput pe mîna unor mitocani din țară [...], veniți, după decembrie '89, să lucreze la negru în Spania și primiți inițial cu aceeași naivă bunăvoință de cei ce răspundeau pe atunci de soarta căminului. Cu totul incertă a rămas și situația patrimonială a locului pe

care se află ridicat monumentul Moța-Marin de la Majadahonda (fiul lui Ovidiu Țârlea, ultimul decedat dintre proprietarii inițiali, este membru al... Partidului Comunist din Spania!), lăsat deja în părăsire și paragină (gardul împrejmuitor surpat; lanțurile rupte; crucea mică – pusă în 1947 de către Traian Popescu – spartă și culcată la pământ; totul mînjit și profanat cu simboluri satanice și/sau comuniste). Fundația Culturală Română [de la Madrid], întemeiată pe vremuri de Aureliu Răuță, s-a risipit și ea, laolaltă cu uriașa lui avere... și pomelnicul acesta tragic ar putea continua, riscînd să devină paradigmatic pentru toate ctitoriile europene ale exilului legionar. (Să sperăm că măcar pentru marea bibliotecă de la Freiburg se va găsi, în cele din urmă, o soluție! [11])

În pragul mileniului trei, atît în țară cît și în diaspora, românii țin parcă să dovedească a nu-și mai merita nici trecutul, nici viitorul – deopotrivă compromise de nevrednicia și de abjecția unui prezent patibular. “Mîndria de a fi român” se prefăce tot mai mult într-un sentiment de rușine pentru toți cei ce mai păstrează un rest de decență în acest tîrziu al istoriei. Naționalismul însuși rămîne treptat fără obiect, iar locul lui este luat tot mai mult de mirarea perpetuă că Dumnezeu ne mai îngăduie să facem umbră pămîntului!

Vasile A. MARIAN

2002

[1] Născut la Craiova. Familia, de origine gorjană, s-a stabilit la București din 1919.

[2] A absolvit Facultatea de Drept a Universității București în 1932 și a fost avocat în Baroul de Ilfov.

[3] Inițial referent în Direcția Acordurilor Comerciale din Ministerul Comerțului (1938), a funcționat ulterior ca atașat comercial al Agenției Economice Române la Istanbul și ca șef al Agenției Comerciale Române de pe lîngă Legația României în Slovacia (Bratislava), pînă în 1945.

[4] Fondator la Madrid, în 1954, al revistei *Carpații*, apoi al editurii omonime, autor el însuși al cîtorva cărți și broșuri: *România și unitatea Europei*, Ed. Carpații, Madrid, 1975; *Mărturii pentru legionarii de mîine*, 3 vols., Ed. Carpații, Madrid, 1977-1979 (parțial apărute și-n spaniolă: *Testimonios para los legionarios de mañana*); *Majestatea Sa Trădarea*, Ed. Carpații, Madrid, 1980; *Poziția politică a Gărzii de Fier pe plan intern și extern*. Ed. Carpații-Traian Popescu, Madrid, 1980; *Din lupta Exilului românesc din Spania împotriva comunismului*, Ed. Imago, Sibiu, 1994 (în colab. cu dr. Flor Strejnicu) etc. A contribuit la volumul omagial *Lui Aron Cotruș și Neamului*, Ed. Carpații, Madrid, 1982, cu textul intitulat “Maestrul Aron Cotruș – Omul” (pp. 71-114).

[5] În tinerețe, a fost vice-președinte al Societății Filatelice Române. S-a ocupat, în cadrul Ajutorului Legionar, de tipărirea emisiunilor filatelice legionare: 8 noiembrie 1940 (Iași), 30 noiembrie 1940 (București) și 13 ianuarie 1941 (București), apoi, în exil, a scos numeroase emisiuni filatelice cu caracter pro-românesc și anti-comunist.

[6] După mai mulți ani de peregrinări alături de camarazii în surghiun, a luat în 1947 hotărîrea stabilirii definitive în Spania (Madrid).

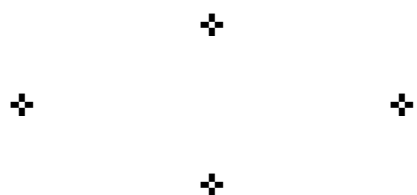
[7] Nae Ionescu către Petre Țuțea: “Măi Petrică, știi cum e cu tine și cu băieții ăștia buni care sînteți voi, legionarii? Voi vreți să călăriți România ca pe un armăsar, dar ea nu-i decît o mîrțoagă...”.

[8] Într-o noapte, Kika Popescu încercînd să-și sprijine soțul spre a ajunge la baie, s-a dezechilibrat și s-a prăbușit sub greutatea lui, fracturîndu-și femurul. Au rămas așa pînă dimineața, cînd a sosit menajera și a chemat o ambulanță. Traian Popescu a murit puțin după internare, iar Kika Popescu – cîteva zile mai tîrziu.

[9] Profitîndu-se impur de faptul că soții Popescu nu erau firi bănuitoare și le cam slăbise vederea.

[10] Decedat în 2006, autor, între altele, al prețiosului documentar intitulat *Creștinismul Mișcării Legionare*, Ed. Imago, Sibiu, 2000 (ed. a II-a: 2001).

[11] Pînă în prezent nu pare să se fi găsit...

Monumentul din Bahnea ridicat în anul 1938-'39 din inițiativa lui Nicolae Golea, tatăl lui Traian și Ionel Golea, primar și fruntaș al comunei (vezi lucrarea "O viață închinată unui sat" de Nicolae Golea apărută în Colecția *Studii Românești* din Miami, 1980). Pe monument au fost inscripționați toți cei din comună care au murit în războiul de la 1914-1918, români și unguri, iar la baza acestuia a fost îngropată și o listă a oamenilor de vază ai comunei și a celor care se găseau la conducerea ei în acel timp: numele preotului, medicului, directorului de școală, numele învățătorilor și percepților.

Prevăzut cu un masiv postament pătrat din beton străjuit de coloane, monumentul se află situat pe șoseaua principală a comunei, nu departe de gospodăria familiei Golea care se găsește doar la câteva case distanță, și care s'a îngrijit cu cinste de păstrarea lui de-a lungul anilor.

Astăzi, din nefericire, primăria se eschivează să vorbească despre jertfa eroului Ionel Golea și tragedia întâmplată familiei Golea atât de greu încercată, fiind arestată, maltrată cu sălbăticie și persecutată în timpul totalitarismului comunist, sau rolul ei major în folosul construcției și refacerii bisericii ortodoxe din localitate, când Dumitru Golea zis Gemu (1828-1901) este ales primar al localității, în chiar timpul administrației austro-ungare.

După terminarea celui de al doilea război mondial, pe monument au fost adăugate și numele celor căzuți în această ultimă conflagrație, fiind înscrise următoarele: "Comuna

Bahnea este recunoscătoare Eroilor săi Morți în războaiele pentru apărarea Țării și reîntregirea Neamului (1914-1919; 1940-1944)".

Nicolae Golea (tatăl lui Traian Golea), München, 1970.
"Când l-am botezat pe Traian, m'am gândit că pe întemeietorul neamului nostru așa-l
chema și numele lui trebuie cinstit".

FACSIMILE

Bahma la 21 Mai 1962

Proca mult doritul si iubitul meu
 Frate Dumitru esti aici am primit
 scrisoarea de la tine cu ei mai mare bu-
 curie, si intelegind totul te mi ai scris
 In primul rind se multumim lui
 Dumnezeu ca si dessem in viata si
 ne bucuram rind primim ceta se-
 rsore unu dela celalt; intru adevar
 Eu nam simtit foarte frust in tot de una
 cind primim si primesc Feti de spre
 frati mei; numa dela fratele Gorgita
 no se mai primim in o parte fund ca
 cel au trecut la cele vecinice bunul dum-
 neku se ib hodieasca si seii primasea in
 lacasurile lui slinte, impreuna cu parinti
 nostri iubiti si mos si rade care ne dorita
 si pe mai atuncea lund ta parinti Dumnezeu
 fratele din Targa Mures au fost foarte
 greu bolnav on fel de gripa si dupa acia
 in 4 primdere de plamin in sa au scapat
 har lui Dumnezeu acum ii bine.
 Eu sufer cu peptu obosesc inte sufer cu
 amendoi umor in special cu umaru drept

foarte greu in ridie mina dreapta rascala
 cum is spunem reomatism o leucuse mran
 cu doctoru degeaba totus ma dar insa deie lucru
 pe a casa si prin gradin mie odata in loc muslau
 cae nam rabdare tot pamantu am intrat in
 Colectiv toata comuni numa eu nu mai sunt in stare
 de fac norma cae sunt in viala de 2 ani nu pot
 sta in picioare cu ei mai tiner 2 torbo cae som
 primi cabitan ceta latamni musulm cum om face
 si cum som trai copila trebe si o dam la scoala fund
 cae mltata bimisar orfi pacat de iea se ramie;
 Haidu daca ai ota tu posibilitate si draga
 sti de Nepala pei mai mltu Lusia si de mima
 in asa fel se poti aransa lunar se ne
 trimiti 300 lei buri sute, tacea scolaru nepe
 md din luna septembrie cred cae in Toman
 adica in Decosamantun som duce o la scoala la
 Liceu, or in Targu mures 13 lei unde va fi primita
 la tot catu asa ar trabaia daca alt ceta mlt
 dom baron carte de alta dars ai carte ai parte
 pe vreme modului nu trabaia carte ai part
 ut fi punor si fara carte; eu se ma pling lui
 de ii spun iacatul meu dars nu tie cae im
 rest frate si iti stiu sufletu bun de frate

Sus: parte din scrisoarea lui Nicolae Golea către fratele său Dumitru, 21 Mai 1962.
 Jos, stânga: scrisoare din partea Comitetului de Servicii Creștine Congregaționale
 către Goldy. Dreapta: fragment dintr'o scrisoare a Dr. Popovici Mihai către Goldy.

THE CONGREGATIONAL CHRISTIAN SERVICE COMMITTEE, Inc.
 110 EAST TWENTY-NINTH STREET, NEW YORK 16, N. Y.

REV. E. KENNETH ANTHONY
 Executive Secretary
 REV. WALTER C. LONG
 Associate Executive Secretary

Phone: MUlsey 5-1432
 Cable: Congrat, New York

June 14, 1960

Mr. Daniel J. Goldy
 6032 Kimbark Avenue
 Chicago 37, Illinois

RE: GOLEA, Traian

Dear Mr. Goldy:

Thank you for your letter telling us that the Petition you
 filed for Traian Golea was rejected. We hope that your next attempt
 with Mayor Jeorse's help may be successful, and we will await any
 further developments with interest. We would appreciate your letting
 us know when another petition is filed, and thank you once more for
 your efforts on Mr. Golea's behalf.

Sincerely yours,
 Joan A. Gilchrist
 Mrs. Joan S. Gilchrist
 Refugee Resettlement Dept.

Jag/J

Rev. Charles H. Stem, Chairman • Rev. Paul S. Kunkner, Vice Chairman • Margaret B. Blesker, Secretary • Carl H. Holdridge, Treasurer
 Continued for public inspection with the Advisory Committee on Voluntary Foreign Aid of the United States Government

Dr. Popovici Mihai
 Alea Scrisoara nr.1, scara 6, et. II
 ap. 63
 Cluj - Romania

Stimații doamnei D-nă și D-le Goldy,

Scrisoarea Dumneavoastră, ca și faptul că nu ne-ați
 uitat, ne bucură foarte mult.

Noi am plecat din Brașov din 1963 și ne-am stabilit
 la Cluj. Eu funcționez ca asistent universitar și cercetă-
 tor științific la un institut din localitate, și între alte-
 le, am ca principala preocupare pregătirea besei pentru ob-
 ținerea titlului de doctor în științe. Soția mea, Florica,
 este acasă și vă mulțumesc mult pentru cele trimise, deoa-
 rece a folosit foarte bine ciurapii. Aven doi copii,
 Anamaria și Mihai, elevi în clasa întâia elementară și care
 învață foarte bine.

Am primit cele două perechi de ciurapi și cerceii.
 În scrisoare am găsit batista și lenele de bărbierit. Pentru
 toate acestea vă mulțumim încă odată foarte mult.

Nu știm dacă în Statele Unite în luna Martie este obi-
 cuicul mărtisorului, ca la noi. Vă rugăm să primiți aceste
 două mărtisoare, pe care le găsiți alăturat în scrisoare.

Stimate D-le Goldy, Vă adresez o rugămintă foarte mare.
 Am pomenit că pregătiți doctoratul în științe. Sînt nevoit
 să consult multe tratate și reviste. Între aceste tratate

Declarație

Subsemnatul, Mircea Pușcașu din Com. Strâm
 jud. Alba, România, prin prezenta declar următoarea
 bisericuță lăsată dl. Ion Flămăngiu, în ziua de
 Sept. a.c., pentru a fi valorificată, este propusă,
 subsemnatului, și a fost executată în iarna anului
 1945, în Penitenciarul Aiud, jud. Alba, Români
 de către un grup de fărți determinate politice, și
 dăruite caie amintire pe următorii:
 Prădat Ștefan, Prădat Alăndu, Pușcașu
 Mircea Șerbanu, Marcoci Sergiu, Pușcașu Șerbanu etc.
 Modelul reprezintă Biserica din Fildu de Jos, jud.
 Cluj, România, fiind lucrat la scară și respectându-
 se toate amănuntele atât din interior, cât și din
 exterior.
 Modelul a fost executat în atelierele noastre particulare,
 din micința Penitenciarului Aiud, iar statului plătuim
 20% din valoarea modelului. Se mai ne-a costat
 în acea perioadă suma de Lei 250.000 / două sute
 cincizeci mii).
 În luna martie 1946 atelierele noastre au fost
 etatizate, prima masă de acest gen luată
 în România.
 Biserica din Fildu de Jos, jud. Cluj, România,
 e declarată monument istoric, și e locul reprezentării
 prin excelență, al pris. stăruștii din Ardeal.
 Pittsburgh, Pa, 10 Septembrie 1969
 Pușcașu Mircea

Declarația lui Mircea Pușcașu în privința bisericuței făcută de legionari în Penitenciarul Aiud în iarna anului 1945, care reprezintă la scară redusă Biserica din Fildu de Jos, jud. Cluj.

Sept, 5-X 1969

dragul meu,

Au venit cu bine în mijlocul celor dragi ai mei.
 I-am găsit sănători. Pe aici e o toamnă frumoasă.
 Mi-am fost la ora pactului nou, și i-am spus ce
 am găsit la La Canada. De când nu l-am găsit
 în țară, plecase cu câteva săptămâni înainte de-a sosi.
 Am scris lui John, din Pittsburgh, ca să-ți expedieze
 cele stabilite, cât mai curând. Și atunci, te rog
 să-mi revesti și fătă de băiești.
 Cred că ai primit cele 2 scrisori ale mele
 expediate din Frankfurt. Sper că au fost
 destul de explicit în materie de aparate.
 Rămâne să vorbești cu Valer și să aranjezi
 lucrurile cum am discutat.
 Te rog să-mi scrii ca să vorbești cu neterminatul
 pentru masină.
 Te rog să transmiți părinților de mine dragă,
 și lui Valer și Willi cele cuvenite.

cu drag
 Lucea

Jos: conținutul ilustratei trimisă din Pittsburgh, Pa., în Sept. 1969, în vizită la Ion Halmaghi.

9-12-1969 SEP 9 PM PA
 Imperial Creeling Card Co., Pittsburgh, Pa.

St. St. Golia,
 După multe grații am
 ajuns aici. Este 3 zile ră
 cred că telefonice. Miine
 plec la Monterey. Te rog
 să-mi revesti și am
 interesat. Te rog să-mi
 în Germania
 din "Cetatea Oclului" și din
 oram cu cele mai multe
 poduri, să trimiți dragi
 salutări. La fel lui Willy
 și Valer. Cu drag Lucea

GIVE
 THE UNITED WAY
 POST CARD

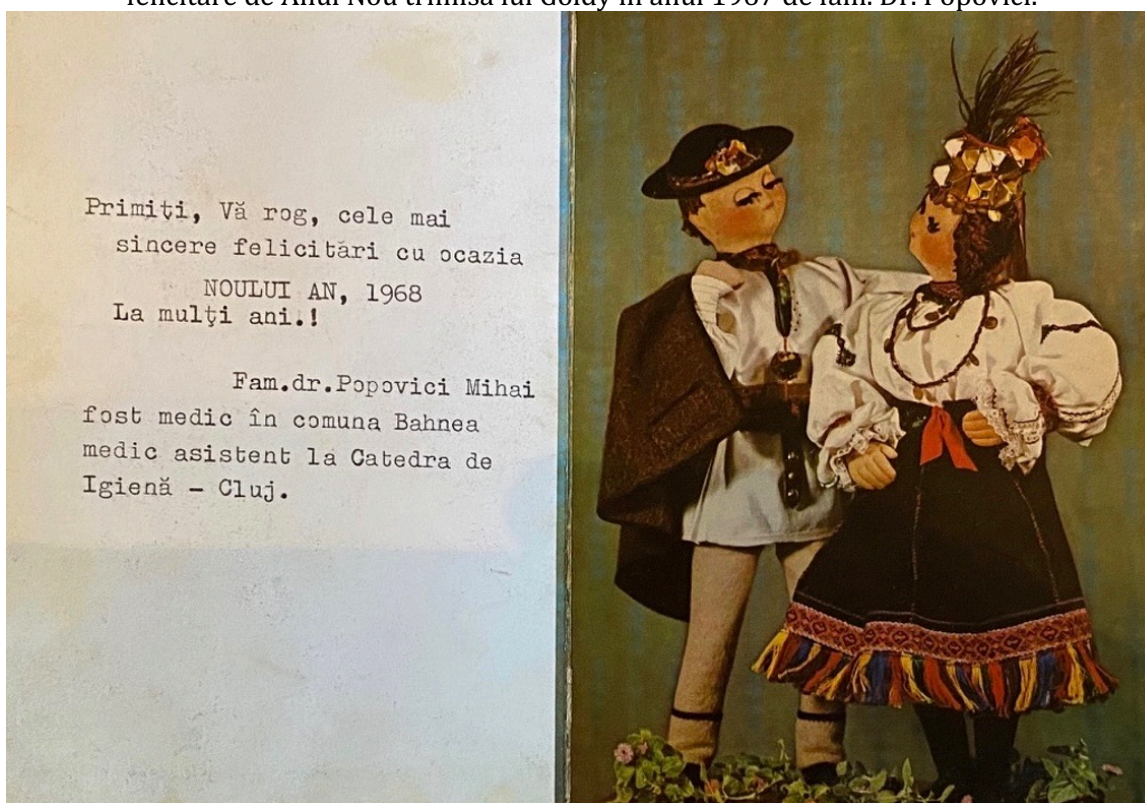
D. lui
 Golia Traian
 Gabelbergerstrasse 36
 8 München 2
 West Germany
 POSTAGE DUE

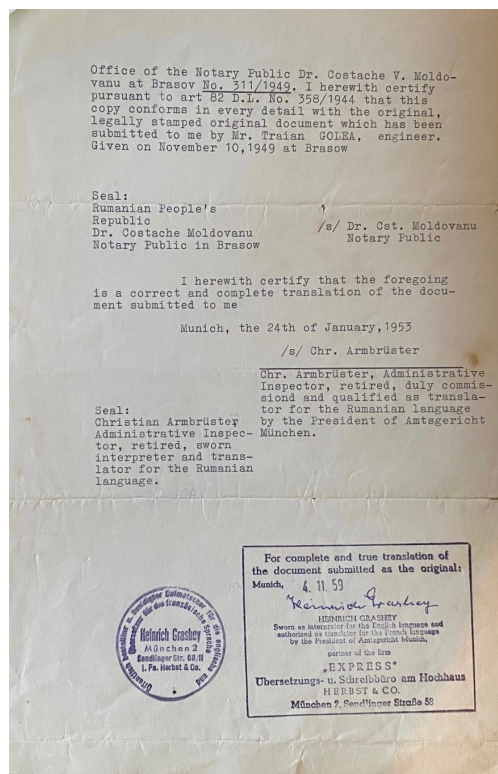
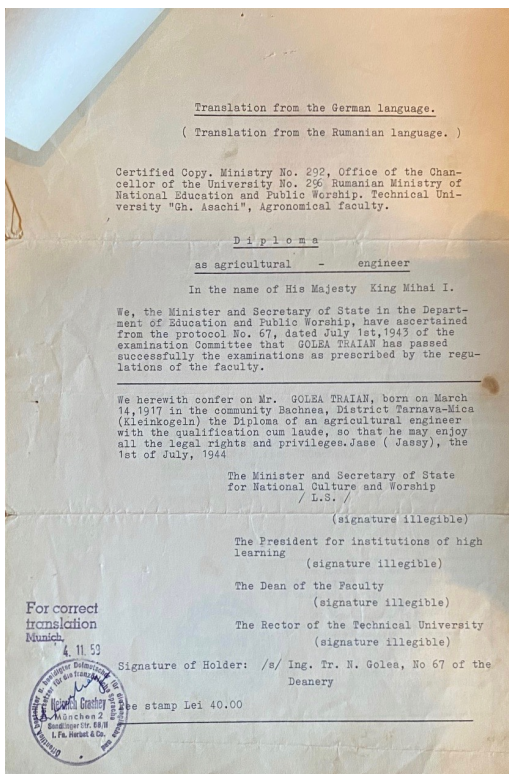
plastichrome
 by COLOURPICTURE
 BOSTON, MASS. 02130

Istoria a Lui Dumitru Golea, intai 1. Schola nu prea multa an comuna Bahnea au supt tanut primaria aproape 50, ani Dice ei zicea Jemu ca pana scotea cretari din sarpari sa tot jemea, poporul vorbea ca an anul 1848 an rasboiul turcilor au aflat mai mult si pote si o lada cu bani sa pote ca eu all 3ilea generati, ami amitezi de aceasta lada cand bani sa usca la sore avand dumitru Golea 3- fete si unul fisor dumitru golea al doilea crescute an avere maritate an comuna 2- prima lelea maria al 2lea lele crucea al 3lea Maritata an Barnadea in neamul lui Coros, omen cinstiti la aceasta fata eau dat car cu Bol eau cumparat curtea Baronului din Barnadea si eau dat si sluga,

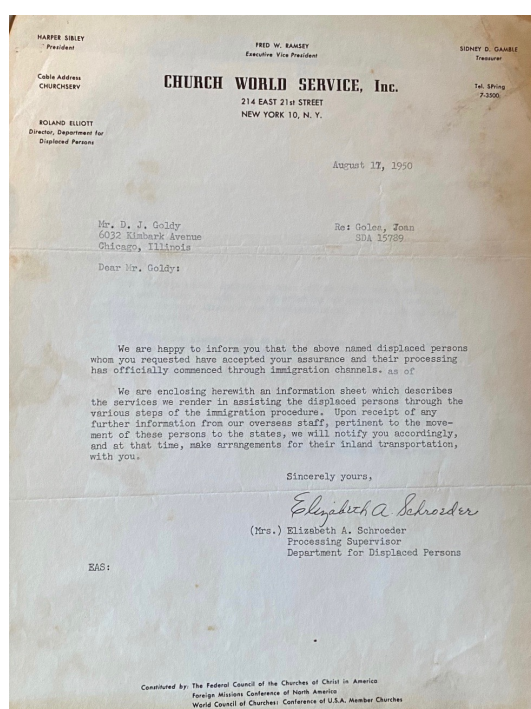
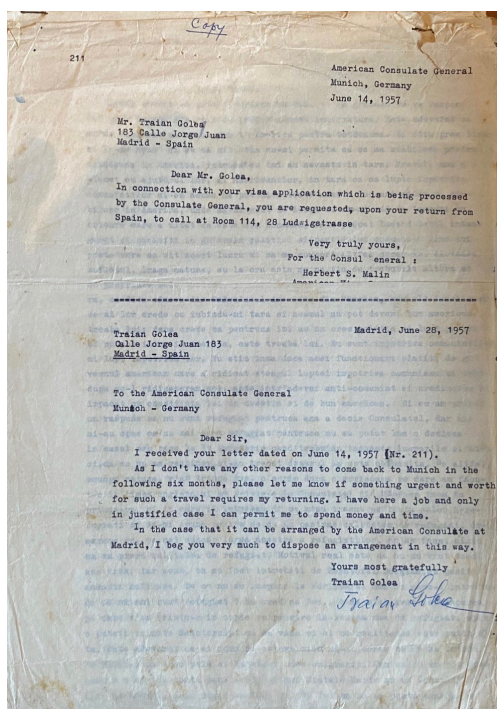
ca dumitru golea au fost an stare si au avut pretin nu cei care ei cerea dar toti grofi an cunjurul comuni si toti Baroni au avut respect pentru Dumitru Golea Jemu. si la partea anprumutati ierau prima la care vinea acest Bogatani cum ierau Grof Bethlehen Arpad dupa florin sa le anprumute ami amitezi cand vinea Catana inasul Grofuli aratand la mosul bricagul care al cuhostea ca era all grofului sa ei deia 500, din sarpari sau una mie, aceste le amitezi, creand ca nu sa mai gata au venit averea supt Dumitru Golea al 2lea prin care numai perea toate, sorsa din Barnadea au fost nanorocita Coros credea an aduce bere din Targul Muras crijmile au avut multe dea face cu averile Stramosilors si bancile cizasiile pentru alti sau bagat an datorii pentru alti care au fost vrednic nimica, au inceput a sa gataiu Dumitru Golea al 3lea ami amitezi de aceste cand mergea mosul la on targ si dansul iearu cunoscut la toate targurile de vite cum sa tanea antra taren Dobanda ierau buna daca avei cap de dobanda de multe ori vinea acasa cu 6- bol si numai 4-au vandut Conducerea avea multe dea face cu aceste an timpurile aceste 6- bol 2- vaci cu lapte 2- cai iugare de pamant 3- slugi si toate ce sa cere la o gazda tarian datorie nu ami amitezi an copilariele mele ca ca primari an comuna platea dare pentru acei care avea mai putan si nu ei salea sa as vinde vitele sau alt ceva

Sus: vezi în cuprins despre *istoria lui Dumitru Golea* și notele lămuritoare de subsol. Jos: o felicitare de Anul Nou trimisă lui Goldy în anul 1967 de fam. Dr. Popovici.

Sus: traducerea certificată a diplomei de inginer obținută de Traian Golea de la Univ. „Gh. Asachi” din Iași, Institutul Agronomic, în anul 1943. Jos, în stânga: scrisoare din partea Consulatului American din Munchen trimisă lui Traian Golea la Madrid și răspunsul acestuia privind rezolvarea problemei, 1957 (copie). În dreapta, o scrisoare din partea Serviciului Mondial al Bisericii din N.Y. adresată lui Daniel J. Goldy (1950).

VARIOUS

Magazinul legionar „Los Carpatos” (Carpații) din Madrid, 1952. În stânga, legionarul Brașoveanu... Ambele fotografii din arhiva Traian Popescu.

Madrid, anii '50: Traian Popescu (al patrulea din stânga) și Chiriachița (Kika) Popescu (prima din dreapta), într'un grup de prieteni (al treilea din stânga este poetul Aron Cotruș).

Stânga: cu Episcopul Valerian Trifa. Dreapta: cu Nicolae Pora (în prim plan).

Stânga: cu Ion Halmaghi. Dreapta: C. Ciuntu și I. Halmaghi (în costum tradițional).

Stânga: în România, cu D-tru Banea. Jos: salut camarazilor căzuți, Madrid, Spania.

Casa din com. Bahnea (jud. Mureș) în care s'a născut Ionel Golea cu placa memorială așezată pe peretele de la stradă dedicată acestuia și familiei Golea care spune:

“Încrestăm peste secole prinos de recunoștință eroului nostru Dr. Ionel Golea pentru sacrificiul suprem adus pe altarul credinței iubirii de Neam și luptei contra comunismului – AFDPR Mureș, 13-09-2003”.

Credem că este datoria Primăriei comunei Bahnea să facă tot posibilul pentru ca jertfa acestui luptător pentru libertate să fie prețuită cum se cuvine și să-i acorde, post-mortem, după cum merită, titlul de „Cetățean de Onoare al Comunei Bahnea”. Un gest legitim de reparație, nu doar pentru Ionel Golea, ci pentru întreaga familie Golea care a suferit enorm în timpul comunismului.

S F Â R Ș I T

Desen de Al. Bassarab

